

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på <http://books.google.com>

Scapellato 1040

Harvard College
Library

FROM THE FUND IN MEMORY OF

Henry Wadsworth Longfellow

BEQUEATHED BY HIS DAUGHTER

Alice M. Longfellow

MDCCCXXIX

Karl Gjellerup

EN IDEALIST.

SKILDNING

AF

EPIGONOS.

—1881—

KJØBENHAVN.

C. A. REITZELS FORLAG.

1878.

Scan 6601.60

✓

I.

En smuk Eftermiddag i Begyndelsen af August 187* var et Selskab samlet paa Verandaen paa ***gaard, en større Landejendom en halv Mils Vej fra Kjøbstaden N. Eftermiddagskaffen var just nydt, og i den behagelige Stemning, som dette Arbejde fremkalder, stod Værten, Legationsraad Bruun, i den aabne Havestuedør og blæste fine Røgskyer fra sin Merskumspibe ud i Solstraalerne, som trængte ind gennem Verandaens tætte Vinløv; af og til vexlede han nogle Ord med sin tilkommende Svigerdatter, Mathilde Knudsen, en net men i ingen Henseende distingueret ung Pige paa 22 Aar, Datter af en velstaaende Kjøbmand i N.; hendes ulige smukkere, lidt yngre Søster Helene sad ved Siden af hende; hun var en høj, fyldig Blondine af en fuldkommen harmonisk Legemsbygning; Ansigtstrækkene vare ikke regelmæssige, Munden maaskee lidt for stor, den kløftede Hage lidt for fremtrædende, og Øjnene mere spillende end straalende. Hun havde lænet Hovedet tilbage i det kølige Vinløv, saa at Bladene faldt hende ned over Panden; hendes Hænder laae i Skjødets, og Fingrene bevægede sig, som om de spillede Accompagnement til den Melodi, hun sagte nynede; de korte vide Ærmer lod en Del af de temmelig

kraftige men smukt formede og blændende hvide Arme tilsyne; Hænderne vare smaae og bløde.

Fru Bruun, en svagelig udseende Dame ved de halvtreds, havde just endt en Skildring af de Vanskeligheder, der ere forbundne med en større Landhusholdning og hørte nu med større Resignation end Andagt paa et længere Foredrag over Landlivets Umiddelbarhed, de Ideer, der manifestere sig i Naturexistenserne, og den ethiske Betydning af Livets Trivialiteter; den, der docerede hende i dette var en høj, mager, noget sjudsket paaklædt Dame med temmelig markerede Træk, som lod ane, at hun havde været smuk, hule mørkrandede Øjne, der paa alle gjorde Indtryk af noget slangeagtigt, — uden at nogen var i Stand til at sige hvorfor, — og en Ansigtssfarve ligesaa graa og blodløs som de „Ideer“, der maaskee havde bidraget til at afblege den og trække Rynkerne i hendes Pande; — Fru Svane var nemlig Philosoph, eller havde den fixe Idé, at hun var det. Hvor længe hun havde haft den, var vanskeligt at afgjøre, da hun nødigt talte om Tiden før sin Enkestand og da stedse med et lidende Udtryk; dog vildø nogle af hendes Venner vide at hun (ligesom Plato) først havde syslet med Poesi. Da „min salig Mand, som i sit Fag (han var Distriktslæge) virkelig var ganske indsigtfuld“ — hvilket vilde sige saameget som: men som var blottet for alle højere Interesser og aldrig har forstaaet mig — „havde forladt det dennesidige“, forlod Fru Svane med sin Datter Gerda den Kjøbstad, i hvilken hendes uforstaaede Aand før havde været indespærret, og søgte en større Virkekreds i Hovedstaden. Hun fik et Par Gange nogle „Indlæg“ og „smaa Ord“ indrykkede i et Par anseete Blade, ja fik

endogsaa en større Bog udgiven, der virkelig fandt Læsere, hvorom Vittighedsbladene afgav utvetydige Vidnesbyrd; derefter arbejdede hun i Stilhed videre paa „Systemet“, hvis Offentliggjørelse forbeholdtes Efterslægten, og som kun meddeltes til fortrolige Venner; „ligesom Spinozas Ethik“ havde en af disse skummelt bemærket. „Ja, ganske ligesom Spinozas Ethik“, svarede hun og slog op i sit Conversationslexicon, da han var gaaet, for at see hvem denne hendes mærkelige Aandsfælle var, uden dog at finde nogen Oplysning, da hun søgte ham under C, fordi hun troede, han var en Romer. Trods sin udstrakte Læseselskab- og Asylvirksomhed lod hun til at have en ret udbredt Lecture; — onde Tunger sagde rigtignok, at hun lod Gerda læse Bøgerne og meddele sig „Ideerne“. Hun var religiøs og holdt af at disputere om Treenigheds-læren (efter at Gerda havde læst Almas hegelianske Sonett for hende) men var for svagelig til at gaae i Kirke; hun var patriotisk, hvilket navnlig yttrede sig i to Retninger: hun holdt ikke af tysk Philosophi og ikke af tysk Musik (ellers var hun musikalsk); hun sværmede for Kvindeemancipationen og søgte at gjøre sin Datter Gerda saa afhængig af sig som mulig; hun var en begejstret Demokrat og tyranniserede sine Tjenestepiger.

Gerda sad paa Bænken ved Siden af hende ivrigt sysselsat med et Broderi. Hun var slank og meget spinkel; det svære sorte Haar var bundet i en Knude i Nakken, gjennemboret af en Sølvpil; Næsen var noget kroget, Læberne smalle men smukt tegnede med et mere mildt end bestemt Udtryk; Hænderne, som hurtig bevægede sig ved Arbejdet, havde hverken nogen smuk Farve eller Form; de vare altfor lange og Haand-

ledet temmelig smalt; naar de af og til hvilede og Blikket hævede sig for at se ud mod Skoven, over hvilken de disige rødlige Skyer læe i tætte parallelle Lag, og mod den korte Bøjning af Fjorden, som øjnedes mellem Skoven og de kornbølgende Bakker, saa man hendes klare blaae Øjne under de lange sorte Øjenhaar og de smukt hvælvede Bryn, hvis mørke Omgivelse gav dem dobbelt Mildhed og Glans. Naar de atter hvilede paa hendes Arbejde, var der kun en der nød godt af dem; det var en ung Mand, som sad paa det øverste Trappetrin; han var iført en lysegraa Sommerdragt og havde en Panamahat liggende paa Knæet. Den brede nedringede Skjortekrave, hvorfra et lyst Silketørklæde flagrede, lod hans slanke Hals mere fri end unge Mænd sædvanlig have den; han var ved første Øjekast afgjort ikke smuk; — den korte krusede Knebelsbart kunde ikke ganske skjule en Skjævhed ved Munden, hans Næse var vel stor og led ef nordisk Ubestemthed; om Mundvigerne var der nogle paafaldende smertelige melancholske Træk, som dog ofte — f. Ex. nu, da Fru Svane udbød: „Ak, bedste Fru Bruun, hvor tungt er det ikke at maatte savne denne Naturens Aand, som corresponderer med vor egen“ — gik over til et sarkastisk Smil; denne Gang lod han ikke sit Blik fra Udsigten strejfe over Gerdas Ansigt, men vendte sig om til Helene, der i Smug truede ad ham med Fingeren og lod den schubertske Melodi, hun havde nynnet paa, slaae over i „Ach, du lieber Augustin.“

Naa Knegt, Du har nok givet Dig Tid til at læse Aviserne paa Vejen. Man schreibet von Paris? raabte i det samme Legationsraaden til en ung Mand; der med

nogle Breve og Aviser i Haanden bøjede om Hjørnet af Nøddehækken og hurtig nærmede sig Havetrappen. —

Jeg ved ikke; se selv, svarede denne og kastede Aviserne op til ham. Her er Brev fra Max, Moder.

Fra Max? saa kommer han vel herover.

Aa, skulde vi virkelig faae den Glæde at være sammen med det interessante unge Menneske? udbrød Fru Svane, som indsaa at Philosophien ikke længer var tidsvarende. Den kjære Stauff, hvordan lever han. Vi har seet ham saa sjelden i Vinter.

Den unge Mand paa Havetrappen med Panama-hatten og den skjæve Mund saa ikke længer paa Helene, men efter en momentan Mynstring af Skoven og Skyerne lod han sit Blik dvæle paa Gerda; dersom han var Kunstner — hvad hans hele Udseende kunde tyde paa — havde han uden Tvivl en ren æsthetisk Glæde ved den fine Rødme, som farvede hendes ellers vel blege Kinder.

Den sidstankomne, som nu gjennemløb sit Brev, var Legationsraadens eneste Søn, Victor Bruun. Han var nu fem og tyve Aar gammel og havde et Par Aar iforvejen taget juridisk Embedsexamen men derefter kastet sig over Landvæsnet, da det var bestemt, at han om et Aarstid skulde overtage Forpagtningen af Gaarden og kort efter søgte Mathilde Knudsen, med hvem han var bleven forlovet et halvt Aar efter han var bleven Kandidat. Han var af Middelhøjde, smukt bygget og meget bredskuldret; Halsen kort og Nakken næsten uden Nakkehule; nogle Bukler af det sorte, kort studsede Haar faldt ned i Panden og gjorde den endnu lavere, end den i Virkeligheden var; Næsen var stærkt kroget, og Trækkene i det hele skarpere, end de fleste vilde finde smukt; han hørte

afgjort til dem „der skulde hugges, ikke males“ som hans Ven, Henrik Bunsen, en ung Billedhugger, udtrykkede sig. „Smuk?“ plejede denne at sige „ja det troer Pokker! Jeg har for længe siden abonneret paa ham til min Marcus Brutus.“ (Denne Marcus Brutus var en stadig vordende Personlighed, som ved sin Fuldendelse af Henriks Venner antoges for i høj Grad at ville befordre den unge Kunstners Ry). Den omtalte Henrik Bunsen var netop vor Ven med Panamahatten, som nu rejste sig, satte bemeldte smagfulde Hovedbedækning (der om Sommeren afløste hans v. Dyck-Hat) paa sit brune Haar og afbrød Stilheden med den Bemærkning, at dersom der inden The skulde præsteres en Croqvæt med sex Kugler og en Spadseretour til Fjorden, var det paa Tide at afbryde Middagsdøsningen.

Naa, hvad skriver Stauff saa, Viktor? spurgte Fru Bruun; kommer han?

Ja og nej, Moder; han kommer i Slutningen af Ferien til N., hvor han er bleven Adjunct ved Skolen.

En meget livlig Debat fulgte efter den vigtige Efterretning.

Hvilken Acquisition for Byen, udraabte Fru Svane; det er kun Skade, han ikke allerede er her.

Ganske rigtigt, saa kunde han have overtaget den sjette Kugle, bemærkede Henrik. Kom saa!

II.

Hvordan er det, Du gaaer og klatter idag, Helene? nu kommer Frispilleren.

Bunsen! det er aldeles nødvendigt, at De rammer, raabte Gerda.

Fem Kugler paa tre Qvadratalen, det kalder jeg Chancer.

Jeg kommer, lød Henriks Stemme fra den modsatte Ende af Kroqvetpladsen og strax efter forkyndte Kuglernes Knallen med det sædvanlige Accompagnement af Forfærdelses- og Glædesudbrud, at han havde ramt.

Men hvorfor, spurgte Helene Victor, — hvorfor vil Hr. Stauff ikke heller være Capellan, han er jo theologisk Candidat?

„Es hat seine Gründe“ Frøken, svarede Henrik, idet han med en fast Croqvade sendte hendes Kugle i et langvarigt Exil.

Vor fortræffelige Ven er — for atter at tale med Heine, en af hans Yndlingsdigtere:

Ein blinder Heid'
 Und persönlicher Feind des Jehova,
 Glaubt nur an Hegel und etwa noch
 An die Venus des Canova.

Det sidste er forresten Synd at sige om ham; han har ogsaa i Kunsten en klassisk Smag.

Tabt Slag, Henrik, og jeg ligger i Stilling, raabte Victor triumpherende.

Det er den fordømte Max Skyld i, udbrød Henrik. Men saalænge der en Liv er der Haab!

Trods sine beundringsværdige Anstrængelser for at convojere Gerdas to nølende Kugler og skjøndt han gjen-tagne Gange hævdede de Blokader, hvori de holdtes af Fjenderne, lykkedes det dog ikke Henrik at vinde Spillet.

Da Legationsraaden aldrig spadserede, og Fru Svane fandt det mere passende for det legemlige Substrat for hendes udødelige Aands speculative Virksomhed at corre-sponderø med Naturen paa en blød Sopha i Havestuen, begav kun det unge Selskab sig paa Vejen til Skoven.

De gik næsten hele Vejen ad smalle Markstier, hvor hver maatte gaae for sig, saa at ingen almindelig Sam-tale kom i Stand. Da de gik hen ad den bredere Skov-vej, kom Henrik og Gerda til at gaae ved Siden af hin-anden noget foran de andre. De gik en Tid lang tavse; Henrik lod til at være i Forlegenhed med hvad han skulde underholde hende om, men syntes ikke at længes efter andet Selskab; Gerda sagtnede undertiden sin Gang, men naar de kunde høre de andres Samtale gik hun atter noget hurtigere.

Hvad var det, De sagde før om Stauff? sagde hun pludselig uden at see op.

Naar? naa, da jeg kaldte ham en Hedning?

Ja, hvorfor sagde De det om ham?

Aa det var Spøg og kun et Citat. Dets sidste Ord berigtigede jeg strax; en blind Hedning kan man heller ikke kalde ham; snarere en klartskuende.

Men hvorfor Hedning? Jeg har nok mærket, — han har ogsaa talt med mig om den Slags Emner, — jeg ved nok, at han ikke er rettroende, at han egentlig slet ikke er religiøs.

Det tager De dog maaskee fejl i. Han er religiøs

paa samme Maade som en Æschylos, Sophokles eller rettest — som Julianus Apostata. Derfor kaldte jeg ham ikke Fritænker — det Ord giver man ofte en skjæv Betydning — men Hedning.

Ja men vi kalder jo ikke heller Mohamedaner og Jøder Hedninger, men kun dem, der troer paa mange Guder.

Og hvis han nu troede paa mange Guder?

Gerda saa forundret op paa ham. Det er jo umuligt. — Hvor kan nogen nu troe at der er flere Guder til? Det strider jo baade mod Aabenbaringen og Fornuften.

Mod Aabenbaringen i Skriften strider det rigtignok; Aabenbaringen i Naturen har ført alle Oldtidens Folk til Polytheisme. Mod Fornuften strider det kun, naar man ledet af Phantasien opfatter Guderne som personlige og gjør dem til Mennesker.

Jeg har nok hørt, at der er mange, som tænker sig Gud upersonlig, men det forstaaer jeg ikke. Forresten husker jeg, at Stauff selv engang da vi talte sammen om Hedenskabet sagde, at Polytheismen tilhørte en ufuldkommen Betragtning af Naturen, som ikke kunde opfatte dens Enhed men kun saa paa de forskellige Naturkræfter.

Ganske vist. Men dersom nu denne ene Gud, hvem en dybere Naturbetragtning erkjender som Alts Ophav, — dersom han nu er hævet over enhver menneskelig Bestemmelse, „uudsigeligere end selve Tavsheden“ som nogle Oldtidsphilosofier kaldte ham, og man maa holde sig til de Aandsmagter, hvori han giver sig tilkjende, saa kommer Polytheismen igjen i en aandeligere Form. Saaledes seer vort Øje aldrig det rene Lys men de

Straaler, hvori det bryder sig. Hvad jeg her har sagt Dem er iøvrigt Max' egne Tanker, som han tidt har udviklet for mig.

Jeg forstaaer det nok. Men jeg synes ikke at det fører til nogen Religion; jeg mener, der kommer kun en Begejstring for Ideer frem. Man kan jo ikke bede til disse Aandsmagter, som De kalder dem.

Under denne Samtale vare de komne ned til Fjorden, der her bugtede sig mellem Skovene som en stor Flod. Solen var sin Nedgang nær; Skoven paa den Side, hvor de befandt sig, laa ganske i Skygge, og kun de øverste Bøgetræer paa den modsatte Bred vare endnu belyste af dens Straaler; noget borte listede en Jagt sig frem for den hendøende Vind. Der hørtes ingen anden Lyd end Vandets sagte Skvulpen mellem Sivene og Helenes Latter bag ved dem. Gerda saa tavs ud for, sig som om hun læste den levende Guds Skriftegn i Naturens Bog; den unge Kunstner saa baade paa den og paa hendes Ansigt, over hvilket en — i alt Fald for ham — ikke mindre andagtvækkende guddommelig Ro var udbredt.

Hvad De sidst bemærkede, sagde han, erindrer mig om en Begivenhed, som vilde være mig uforglemmelig, selv om den var bleven mindre afgjørende for mit Liv; jeg troer det vilde interessere Dem at høre den.

Det vil det ganske vist, efter hvad De siger om den, svarede hun smilende. Lad os sætte os her i Græsset.

Strax efter ankom det øvrige Selskab.

Aa, hvor her er yndigt, udbrød Helene, idet hun kastede sig ned ved Siden af Henrik; saa stemnings-

fuldt! Hun intonerede: Ueber allen Gipfeln Ist Ruh', og Gerda stemmede med i; hun sang lidt frygtsomt, og hendes Stemme var ikke saa stor som Helenes men havde en blød betagende Klang.

Det var Ouverturen, sagde hun med et Blik paa Henrik, da Ekkoet havde gjentaaget de sidste Toner. Begynd nu Deres Fortælling.

Vil De fortælle os noget? spurgte Helene og saa paa ham med et halft forventningsfuldt, halft udfordrende Smil.

Ja, jeg kom før til at berøre en Hændelse, et Træk fra min italienske Rejse.

Mødet? spurgte Victor, idet han vendte sig om til Henrik.

Ja, Mødet.

Uh! hvor det bliver hemmelighedsfuldt og spændende, sagde Helene og efterlignede en Gysning. Et Rejseeventyr fra Italien?

Ja, De kan kalde det saadan, hvis De vil. For to Aar siden netop i disse Dage opholdt jeg mig i en lille By L. i Apenninerne. Jeg var lokket derhen mindre af den Tempelruin, som jeg havde hørt laa tæt ved, end af dens romantiske Beliggenhed. Da jeg ikke var Landskabsmaler, var min Omstrejfen i Apenninerne strengt taget et Forræderi mod mit Stipendium, men da jeg ellers samvittighedsfuldt havde seet, hvad jeg skulde see, syntes jeg at jeg kunde tage mig den Frihed nogen Tid, og det frie Vagabondliv uden al Tvang tiltalte mig overordentlig.

Saasart jeg havde bestilt mig et Værelse i det meget tarvelige Osteri og spist til Aften, gik jeg ud

for at besee den nærmeste Omegn. Jeg drev omkring et Par Timers Tid, og først da jeg saa Solen forsvinde bag Bjergtoppene, og Skyggerne begyndte at strække sig, tænkte jeg paa, at det maaskee vilde have sine Vanskeligheder at finde tilbage den samme Vej, jeg var kommen. Det varede da heller ikke længe, før jeg mærkede, at jeg var paa Steder, hvor jeg aldrig før havde været. Mørket faldt paa, og det begyndte at blæse temmelig kjøligt; Fuldmaanen hævede sig op over den mørke Bjergryg og sendte sine Straaler ind mellem Stenegenes og Piniernes Stammer; det var altsammen vidunderligt dejligt, men jeg havde ikke stor Lyst til at overnatte under aaben Himmel uden Overtøj, og jeg følte en pro-saisk Længsel efter den ingenlunde lidelsesfri Seng i en italiensk Gjæstgivergaard af femte Rang.

Imidlertid nærmede jeg mig til en Lysning i Skoven, og jeg fremskyndede min Gang i det Haab. at komme til et Sted, hvorfra jeg kunde øjne Byen. Da jeg var naaet til de yderste Træer, standsede jeg pludselig som forstenet af Forundring eller som en, der seer noget overnaturligt. Derinde midt paa en aaben Plads i Skoven laa Tempelruinen; saa pludselig og uventet var dette Tempel, som jeg slet ikke have tænkt paa under hele min Vandring, ligesom dukket op af Jorden, at jeg nær var brudt ud i et Forundringsudraab; et Beundringsudraab, et „hil jer!“ til den Gudeverden, som det var viet til for et Par Aartusinder siden, vilde ogsaa været ganske naturligt. Det tog sig i Sandhed prægtig og ærefrygtindgydende ud, som det laa der omflydt af Maanelysen, der trængte sig ind mellem Søjlerne, af hvilke de

flæste endnu stod, og gjennem det halvt nedbrudte Tag, medens Træerne susede stærkt fjern og nær.

Da jeg tilstrækkelig havde beundret det paa Afstand og var kommen mig af min første Overraskelse, nærmede jeg mig langsomt og traadte sagte ind i Helligdommen. Men her ventede mig en ikke ringere Overraskelse: jeg var nær snublet over en menneskelig Skikkelse, som laa paa Knæ ved en nedstyrtet Kapitæl. Den fremmede sprang op i samme Øjeblik, som jeg bemærkede ham, og vi stod nogle Secunder tavse og betragtede hinanden, lige overraskede; derpaa vilde han gaae bort. Men da hans moderne civiliserede Dragt havde overtudet mig om at han hverken — hvad jeg næsten troer, jeg først maa have antaget ham for — var Gjenfærdet af en Hedning, som her endnu plejede Samkvem med sine fordrevne Guder, eller en Røverkapitain, som camperede paa dette ensomme Sted, kunde jeg ikke lade ham slippe bort uden først at spørge ham om Vejen til L.

Efter at have betragtet mig paany nogen Tid svarede han, at da Vejen ikke var saa let at finde om Natten, var det bedst, at jeg fulgte med ham — i en Tone, som tydelig nok røbede, at til Ærgrelsen over at være overrasket paa dette Sted i denne Stilling føjede sig den nye, at skulle følges med en vildfremmed Person.

Vi gik en lang Tid ved Siden af hinanden uden at sige et Ord, og jeg havde god Lejlighed til at betragte min Ledsager. Hans Ansigt var fint, blegt og meget ungdommeligt; det lyse bløde Skjæg var endnu ikke blevet tæt og regelmæssigt; det ligeledes lyse, noget

krøllede lange Haar faldt bag til lidt ned over Frakkekraven. Han var høj og gik noget foroverbøjet. Jeg havde hørt paa hans Svar, at han ikke kunde være nogen Italiener, og da jeg ønskede at knytte en Samtale med ham, gjorde jeg en Bemærkning herom.

Nci, svarede han endnu paa Italiensk, jeg er dansk.

Det er da et mærkeligt Træf, udbød jeg paa dansk, — det er jeg ogsaa.

Hm! — han lod ikke til at være synderlig henrykt over Landsmandskabet.

Da vi atter havde gaaet et godt Stykke Vej tavse, kom jeg med en Bemærkning om den Situation, hvori jeg havde truffet ham; jeg husker ikke længere med hvilke Ord, men jeg husker, at jeg sagde det med en vis Forlegenhed som en, der føler at han er paatrængende og tvinger en anden til at tale om noget, der generer ham.

Jeg bad til Apollo, svarede han.

Jeg saa op paa ham; han spøgede ikke; snarere var det et trodsigt Smil, der spillede om hans Læber, mens han saa stift ligeud for sig.

Maaskee, begyndte jeg igjen efter en kort Panse. maaskee er vi ikke blot Landsmænd men Colleger. Jeg er Kunstner.

Jeg er ikke Kunstner.

Efter den sidste lakoniske Erklæring opgav jeg Haabet om at komme nærmere i Kast med ham. Men min Ihærdighed syntes at have optøet hans Kulde; thi kort efter sagde han:

De syntes næsten at gjøre hin Slutning deraf, at

De overraskede mig i min Aftenandagt i Oldtidens Tempel. Det lover godt for Deres Kunst. Ingen Kunstners eller Digtters Plantning vil trives, naar den ikke har slaaet sine Rødder i den gamle parnassiske Jordbund; men Nutidens Aand maa vifte i dens Krone. Den, der opfylder disse to Punkter, om ham gjælder det: omne tulit punctum.

Forresten, vedblev han, er vi ogsaa paa en Maade Colleger, eller burde være det. Jeg beskæftiger mig med Æsthetik og Philosophi; men det har De vel som de fleste Kunstnere ingen Sands for.

Han sagde det sidste paa en tør henkastende Maade, som sørgrede mig, skjøndt jeg rigtignok dengang ikke havde noget Begreb om begge Dele — og jeg er da for den Sags Skyld endnu kun en Snyltegjæst navnlig ved philosophiske Dinéer. — Jeg pønsede paa Hevn og lokkede ham ind i en Samtale om Kunst, hvor jeg haabede at kunne spænde Ben for ham. Men det viste sig snart at han baade i det theoretiske og det kunsthistoriske var mig afgjort overlegen, og at jeg kunde lære meget af ham. Saaledes var vi komne ind i en interessant Samtale, da vi standsede udenfor Osteriet i L.

Da jeg slet ikke var søvnig men kjed af at skulle afbryde Samtalen, tog jeg gjerne imod hans Tilbud at træde med ind i hans Værelse. Det var naturligvis meget simpelt. Over Sengen hang et Par smukke Pistoler.

Jeg seer De har sørget for Forsvar, sagde jeg idet jeg pegede paa dem. Er De Pistolskytte?

En Smule, svarede han og lo; da jeg sværmede for Byron og studerede hans Levnet, lagde jeg mig efter at

skyde med Pistoler, og nu holder jeg mig i Øvelsen. Hvem kan vide, man kan maaskee éngang faae Brug derfor.

Han bød mig en Cigaret og tog selv en; vi satte os ved det aabne Vindue. Paa Bordet, som han havde stillet op mod Væggen, stod nogle tyske og engelske Bøger; oven over dem hang et lille Portrait af Schiller. Foran laa en græsk Bog opslaaet; jeg tog den, det var et Bind af Plato.

Plato? afbrød Helene ham og saa paa ham med et eftertænksomt Udtryk; er det ikke den høje Mand, som staaer midt i Raphaels „Skolen“ og peger mod Himlen?

Jo, svarede Henrik.

Efter at have faaet denne Bekræftelse, som hun slet ikke trængte til, da hun vidste det ligesaa godt som han, bad hun ham gaae videre.

Jeg yttrede at jeg misundte ham meget, at han kunde læse Græsk.

Følelsen af en Svaghed, svarede han, er ofte Begyndelse til Styrke. Naa, det er heller ikke Sproget det kommer an paa. Han der — han pegede paa Schillers Portrait — kunde heller ikke Græsk, for ikke at tale om Thorvaldsen. De kan blive en Phidias endda, hvis der ikke er andet i Vejen.

Vi sad og snakkede sammen til henad to. Da jeg gik, gav han mig Haanden med et hjerteligt Smil.

Naa, Hr. Billedhugger, hvad hedder De saa?

Henrik Bunsen. Og De?

Max Stauff.

Jeg tænkte det jo, udbrød Helene og slog Hæn-

derne sammen; hvor det bliver morsomt at lære den forunderlige Fremtoning at kjende.

Ja det er vist et usædvanligt Menneske, sagde Mathilde.

Victor trykkede hendes Haand. Ja og et usædvanlig elskværdigt Menneske, kjære Mathilde. Du vil have Glæde af at faae ham til Ven.

Gerda saa tavs hen for sig i nogle Minutter. Det var en skjøn Begyndelse paa et Venskab, sagde hun sagte til Henrik; hvorfor har De aldrig før fortalt mig det?

Jeg ved ikke, svarede han, idet hans Øjenbryn næsten umærkelig trak sig sammen. Han rejste sig. Nu er det paa Tiden vi gaaer; Aftentaagen fra Fjorden er for kold for Damerne, og desuden venter din Moder os vistnok med Theen, Victor.

Ja Død og Pine, raabte Victor efter at have raadspurgt sit Uhr, den bliver nok baade kogt og kold, inden vi faaer noget af den.

Og der kommer Maanen op over Bakkerne for at lyse os hjem; men vi støder vist ikke paa Templer undervejs.

Og heller ikke paa Maxer, tænkte Gerda, idet hun modtog Henriks Haand for at rejse sig.

Victor gik foran med Mathilde under Armen; Henrik og Gerda vilde vente paa Helene, der blev staaende og saa ned ad Fjorden. Først da de havde vendt sig og vare begyndte at gaae, fulgte hun bag efter, idet hun af uld Hals sang:

Jedweder Geselle sein Mädcl am Arm
Durchwandelt die Lindenreihn,

Ich aber, ich wandle, dass Gott erbarm'!
Ganz mutterseel-allein.

Henrik bed sig i Læben og vendte sig om: Af hvem er den Melodi?

Hun slog en høj Latter op. Af mig selv; improviseret i dette hellige Øjeblik.

Kom nu Helene, bad Gerda.

Nej, maae vi nu være her! naar jeg skal componere, vil jeg have Ro.

Hun vedblev at gaae lidt bag efter de andre og gjentog af og til Verset som for at indprente sig Melodien.

III.

Henrik Alfred Bunsen var Søn af en jydsk Landsbypræst, en Broder til Fru Bruun. Allerede som Dreng havde han vist Talent og Interesse for Kunsten; men Faderen holdt paa at han først skulde være Student: saa kunde man jo, naar han var bleven saa gammel, see om Vorherre havde betroet ham et Pund; og hvis det var Tilfældet, saa vilde han sidst raade Henrik til at grave det ned. I Skolen var Henrik flittig, fordi han, dersom han kom til at sidde over, vilde blive et Aar senere Student og følgelig et Aar senere Kunstner. Han fik Examen artium et Par Maaneder før han fyldte sytten Aar.

I den Sommerferie, da han skulde nyde sin nye

Værdighed, kom han første Gang i Svanes Hus i en Kjøbstad paa Jyllands Østkyst. Doctor Svane og Pastor Bunsen vare Venner fra Studenteraarene, og Præsten ønskede derfor at hans Søn skulde besøge Svane. Henrik, som befandt sig saare vel hos Bruuns, havde ikke synderlig Lyst til at ombytte den smuktbeliggende Landejendom, Victors og — hvad han lod som om han skjulte for sig selv — Helenes Selskab med en Doctorbolig i en Kjøbstad og lutter fremmede Ansigter, men der var ikke Tale om at sætte sig op mod Faderens Ønske. Han rejste altsaa til Svanes og blev meget venligt modtaget. Fruen arbejdede dengang paa Systemets første Paragrapher, og da Henrik kun var Rus og hverken var eller skulde være Cand. phil. men tværtimod som vorde Kunstner — og det endda Billedhugger — var for umiddelbar og udvortes, ulejlige hun ham ikke videre. Doctoren var for det meste sysselsat, og saaledes var han mest overladt til Datteren. Gerda var da 15 Aar, endnu ikke fuldt udviklet, noget uproportional og saa spinkel, at en Student, hvem han paa et Skovbal tilbød at blive præsenteret for hende, sagde, at han nødig vilde danse med hende, da han frygtede for at danse bort med hendes øverste Halvdel; Henrik hævnede sig ved ikke at gjøre ham den tiltænkte fortrolige Meddelelse om at hun dansede bedre end nogen af de andre, — og beholdt hende for sin egen Mund. Dette Skovbal var forresten den eneste Afbrydelse af deres iøvrigt stille Liv. De spadserede sammen, spillede Croquet og Schack og snakkede sammen; undertiden læste de ogsaa noget sammen, og han tegnede hendes Yndlingssteder af til hende. I Begyndelsen var hun vel lidt sky, men de kom

snart godt ud af det med hinanden. Han var — naturligvis — aldeles ikke indtagen i den temmelig ubetydelige Pige, men han mærkede med Undren, at han savnede Helene mindre end han havde ventet, og han maatte søge ensomme Steder og nynne de Sange, hun havde sunget for ham, eller forsøge paa at tegne hendes Portrait for at komme i den elegisk-erotiske Stemning, der er en Rus saa kjærkommen, — ligesom Børn i krigerske Tider helst til Legetøj vælge de Vaaben, der senere skal bringe dem enten Ære og Lykke eller en tidlig Død.

Kort efter at Henrik var taget tilbage til Kjøbenhavn og kommen ind paa Akademiet, døde Doctoren, og ved Nytaarstid kom hans Enke og Datteren til Kjøbenhavn. Fruen vilde gjerne have et Par unge Mennesker i Pension, og det kostede ikke Pastor Bunsen mange Overtalelser at faae sin Søn til at tilbyde sig tilligemed Fætteren Victor. Saaledes fornyedes hans Bekjendtskab med Gerda og udvikledes snart til et fortroligt Venskab.

Efter at Fru Svane var flyttet hen i en mindre Lejlighed og Henrik levede *en garçon*, var han en stadig Gjæst i hendes Hus, saameget mere som han ellers kun gik lidt ud og ikke havde Talent til at gjøre Bekjendtskaber. Han opdagede først nu, hvor uundværligt Gerdas Selskab var blevet ham, at han stedse halvt ubevidst satte sin Fremtid i Forbindelse med hende, at han stedse, naar han phantaserede over den Lykke hans Kunstværker vilde gjøre, tænkte sig Gerda læsende de panegyriske Anmeldelser eller som Tilhørerinde til Lovtalerne over ham, — og flere lignende mærkelige psykologiske Opdagelser, som unge Mennesker kan gjøre.

Hans Talent begyndte virkelig at vække nogen Opsigt; da han var toogtyve Aar, fik han et Stipendium og rejste til Italien. Her traf han Max, og efter deres første Møde vare de snart uadskillelige. De rejste hjem sammen, og i Kjøbenhavn gjorde Henrik ham bekendt med Victor — der dengang var paa Landbohøjskolen — og indførte ham i Svanes Hus. Fruen underholdt sig gjerne med den philosophisk dannede unge Mand og følte sig smigret ved at see ham, der allerede ved pseudonyme Kritiker og æsthetiske Afhandlinger havde gjort sig bemærket, som en hyppig Gjæst i hendes Hus. Max syntes strax særdeles godt om Gerda og havde stor Glæde af at tale med hende, men han betragtede hende fra først af som en andens og glædede sig over sin Vens gode Valg.

Hos denne havde imidlertid den Følelse, som fra sin første Spiren var voxet ligesaa regelmæssig som langtsomt, pludselig taget Fart, og den Tilbageholdenhed, undertiden næsten Kulde, han troede at møde hos Gerda, bidrog kun til at forøge hans Lidenskab. Ofte greb han sig i at sidde ved Tegnebordet eller Leret med Tankerne langt fra det Arbejde, der skulde sysselsætte dem, men stedse hos Gerda. Flere Gange hørte han tilfældig om forskjellige unge Mænd at de kom hos Svanes, og dette forøgede naturligvis hans Uro, som gjorde ham uskikket til alt Arbejde og næsten hver Aften drev ham hen til hendes Hus men sjelden derop.

„De begynder at sværme om hende som Myg om et Lys.“

„Eller som Fluer om et Stykke Candissukker, som Byron siger, for at bruge en mindre forslidt Lignelse,“

svarede Max. „Naa, sæt nu ikke strax et surt Ansigt op. Hun har for god en Smag til at tage nogen af de Lapse. Men hun har først fornylig mærket hvor inderlig Du holder af hende, og Du maa give Tid, for at denne Opdagelse kan virke paa hende.“

Men Henrik hverken kunde eller vilde vente; han havde allerede besluttet at hente sig Vished, og hver Dag han maatte udsætte det var ham utaalelig. Han bildte sig gjerne ind, at det var for Kunstens Skyld. Faaer jeg ja, sagde han til sig selv, vil jeg faae Kjæmpekræfter; hvis ikke, vil jeg arbejde fortvivlet for at drukne min Sorg. Han huskede ikke paa, at fortvivlet Arbejde har ingen Plads i Kunsten.

Den første Gang han var ene med Gerda, sagde han hende at han elskede hende og ikke kunde blive lykkelig uden med hende; han havde neppe talt ud, før han havde hørt, at hun ikke elskede ham, at hun aldrig kunde blive hans. — Han kyssede heftigt hendes Haand, takkede hende for, hvad hun havde været for ham, og gik.

Hele Dagen flakkede han om udenfor Byen næsten uden at vide, hvor han gik; undertiden syntes det ham umuligt, at et helt Menneskeliv — at Drømmen om en Evighed kunde være tilintetgjort i et Par Minutter, — men han vidste jo, at det var skeet.

Om Aftenen kom han op til Max. — Denne modtog ham muntert, men da han havde vexlet et Par Ord med ham, tog han Lampen og holdt den op for hans Ansigt.

„Er Du syg, Henrik? hvad er der hændet Dig?“

Henrik kastede sig paa Sophaen og fortalte, hvad der var skeet. Den simple Beretning af de faae Ord, der

vare faldne imellem dem, den levende Erindring om den hele Scene udrev ham af den forstenede Tilstand, hvori han hidtil havde været; han vendte Hovedet om mod Væggen og hulkede. Max bøjede sig over ham, kjælede for ham som en Moder gjør det for sin Søn, og søgte at trøste ham. Han sagde ham ikke at der var andre og smukkere Piger end Gerda, han erindrede ham ikke om Kunstens Guddommelighed, han bønfaaldt ham kun om ikke at gjøre noget overilet Skridt, om ikke strax at fortvivle; de var jo endnu unge, alt kunde maaskee blive godt endnu. Han troede maaskee neppe selv paa Sandsynligheden af det han sagde, men han vidste, at det var de eneste Ord, der kunde finde Øre eller i alt Fald — Hjerte; og han tog ikke fejl.

Fra den Tid af undte Henrik sig ikke Ro og søgte ikke Adspredelse, fordi han vidste at han ikke kunde finde den. Den Trang, som Omgangen med Max havde givet ham til at trænge dybere ind i sin Kunsts Historie og Theori, lod ham aldrig mangle Sysselsættelse. Men Henriks Kunstvenner og Patroner begyndte at ryste paa Hovedet; de havde ventet sig mere af hans italienske Rejse. Før havde hans Arbejder udmærket sig ved genial Opfattelse og dristig Behandling, men ofte været skjødesløse i Enkelthederne; nu vare de „dygtige“; der var sjelden noget positivt at udsætte paa dem, næsten aldrig nogen Fortegning; men dersom et Kunstværks Værdi bestaaer i den Varme-og Kjærlighed til sin Gjenstand som Forfatteren har formaaet at udtrykke i sin Fremstilling, da var Henrik gaaet et afgjørende og kjendeligt Skridt tilbage, og ingen vidste det bedre end han selv.

I Begyndelsen kom han naturligvis ikke mere til Svanes, men han kunde ikke undgaae at træffe dem hos fælles Bekjendte. „De har nok i Sinde rent at slaae Haanden af vort Hus,“ sagde Fruen til ham. Da han kort efter fik en Billet i Fruens Navn og Stil men skrevet med Gerdas Haand, der inviterede ham til at tilbringe en Aften hos dem sammen med Max, ansaa han det for et Bevis paa at hun ikke ønskede at afbryde Omgangen, og kom endnu af og til. I Begyndelsen var Samtalen mellem ham og Gerda noget søgt, men snart gjenfandt de den tidligere Tone.

Saaledes var der nu næsten gaaet halvandet Aar.

Man hører, ofte Folk sige, at naar blot det første Stød er ovre, saa vil alt nok gaae godt og Saarene læges. Men enhver, der har haft en stor Sorg, ved ogsaa, at den tungeste Tid er ikke Smertens første Opbrusning, ja at der kommer den Tid, da man med Vemod seer tilbage paa hine Dage som paa en forholdsvis skøn og stor Tid. Men naar Kampens Spænding er afløst af Slappelse, naar Fortvivlelsen har givet Plads for et stedse nagende Savn eller dump Ligegyldighed, da er man naaet til den tungeste Tid. Henrik gjorde ogsaa denne Erfaring. Den megen Stillesiddende og det overdrevne Arbejde havde imidlertid skadet hans Helbred; han bemærkede det selv med Glæde, thi en tidlig Død syntes ham det eneste, der kunde befrie ham fra at lægge Haand paa sig selv, en Handling, hvorfra hverken religiøse Skrupler eller Ærgjerrighed afholdt ham, men snarere Hensynet til hans Forældre og et Haab, som ingen Usandsynlighed ganske kunde slukke.

Med Max saaes han næsten daglig. Hin Nat i

Italien havde gjort dem til Venner, men hin Aften i Kjøbenhavn havde knyttet et Baand imellem dem, der var uopløseligt og uerstætteligt. Det var derfor med stor Sorg at han saa pludselig hos Bruuns erfarede, at Vennen skulde forlade Kjøbenhavn og bosætte sig i N.

VI.

En god halv Fjerdingvej udenfor N. ad den nordre Chaussée ligger en lille, noget forblæst Skov, et eller andet — hegn eller — vænge, som ofte modtog Besøg af de faae spadserende Indbyggere i denne Kant af Byen, af ingen hyppigere end af Mathilde og Helene. En af de sidste Dage i Sommerferien vare de gaaet derud om Eftermiddagen; det havde nylig regnet, og Skoven saa friskere ud end sædvanlig; da de paa Tilbagevejen nærmede sig Chausséen, hørte de Hovslag.

Skulde det være nogen, vi kjender, sagde Helene. Bare det var et Par af Officererne.

Fy skam Dig, svarede Mathilde. I, den ene er jo Victor, men hvem er det han rider med?

Victor, der havde lange blanke Ridestøvler og Fløjelsjakke red en stærkbygget lille Hingst, hans Ledsager, der var mindre ryttermæssig men elegant klædt, en lysebrun, finere bygget Ridehoppe. — — — Strax efter at de to Søstre vare komne ud paa Vejen, blev de indhøntede af Rytterne.

God Aften, raabte Victor; — træffer man jer her? jeg er netop paa Vejen ind til jer og bringer en Gjæst

med. Maa jeg præsentere, — min Ven, Candidatus theologiæ Max Stauff, — min Kjæreste Mathilde og hendes Søster Helene Knudsen.

Velkommen Hr. Stauff, sagde Mathilde; De maa ikke tro, at Bruuns er de eneste, som har imødeset Deres Ankomst med Glæde.

Jeg havde i alt Fald ikke Ret til at haabe andet, svarede Stauff smilende. Jeg maa vel ogsaa forstaae Deres venlige Yttring saadan, at det er som Medlem af den Bruunske Familie, De har ønsket at see mig.

Da er jeg ingen Bruun og jeg vil dog have Lov til at underskrive min Søsters Erklæring, sagde Helene. Hvad er det, det er jo en ny Hest, Victor.

Ja, vi har kjøbt den for otte Dage siden. Jeg har tænkt paa at kalde den „Helene“ til Ære for Dig.

Virkelig; takker skyldigst; der seer jo endogsaa ud til at være lidt „Blod“ i den. Forresten holder jeg mere af din Tyksak, tilføjede hun og klappede Victors Hest paa Halsen.

Victor og Max red langsomt videre saa at de fulgte med Damerne, indtil de kom i Nærheden af Byen; — saa satte de Hestene i Trav og red hen til den nærmeste Gjæstgivergaard, hvor de satte Hestene ind, og begav sig hen til Knudsens.

Den velstaaende Kjøbmand beboede et smukt Hus paa det nordre Torv i Udkanten af Byen, hvor Landevejen begyndte. Dagligstuen, i hvilken de strax blev viste ind, vendte med to Fag ud til det temmelig brede Torv, hvis Lindeallée paa den modsatte Side lukkede Udsigten.

Ikke sandt, vi boer rart, frit og uden Gjenboer,

sagde Fru Knudsen, en lille trivelig Kone, der havde taget særdeles venligt imod dem.

De boer ganske udmærket, svarede Stauff; jeg kjender jo endnu ikke meget til Byen, men af de Steder, jeg har seet, synes jeg her maa være behageligst; det faldt mig strax i Øinene endnu før jeg vidste at De boede her.

Virkelig; aa ja, med Undtagelse af Villaerne der ud ad Havnevejen, — der har De vel været.

Nei, endnu ikke; jeg kom først hertil iforgaars.

Ja saa; jo der er ellers kjønt. Men saa har vi til Gjengjæld vores Have ned til Søen. Vil De ikke tage Plads? mine Døttre kommer strax.

I Hjørnet af Stuen tæt ved Vinduet stod et smukt stort Flygel, som varslede godt for Musikvenner; ellers vare Meublerne noget gammeldags. Men et Bogskab med en udsøgt Samling af danske, tyske og engelske Digtere og de smukke Kobbere af „Stanzerne“, som decorerede Væggen, viste fremmede, at de befandt sig i en Familie, der idetmindste satte Pris paa Skindet af højere Dan-nelsé, og de, der oftere kom der, overbevistes snart om at det var en hel Del mere end et Skin.

Nu traadte Mathilde og Helene ind, som havde be-nyttet Ventetiden til et hurtigt men smagfuldt Toilette.

Gaa I nu kun med Herrerne ned i Haven, Børn, sagde Fruen, saa skal jeg gjøre Thebordet istand imens.

Haven var ikke synderlig stor men holdt med stor Omhu, temmelig skyggefuld og paa Nordsiden dækket mod Blæsten af store Lindetræer. Smukkest var der nede ved Søen; Pile og Elletræer bøjede sig her ud

over Vandet, og ved en lille Landgangsbro laa en elegant Sejlbaad.

Kan De sejle? spurgte Helene idet hun sprang ned i Baaden og satte sig paa Roerbænken.

Nei, desværre, svarede Max, jeg har aldrig haft Lejlighed til at øve mig deri.

Det gjør ingenting, saa skal vi nok lære Dem det.

Ja, min Svigerinde er nu en Sømand paa en Hals; sagde Victor.

Jo vist; det siger Du nu — og forresten er jeg det da ogsaa; men Du turde dog ikke betro Dig til min Sømandsdygtighed.

Deri tager Du mærkelig fejl, sagde Victor leende, det tør jeg saa udmærket godt; for naar jeg er i Baaden, er der dog en Sømand ombord.

Naa saadan. Ja jeg tænkte nok, at Halen paa den Compliment vilde blive en Grovhed. Saadan er han altid. Men nu har vi snart den kjedelige Vinter, saa er det forbi med den Slags Fornøjelser.

Da plejer Damerne dog ellers at være gode Venner med Vinteren.

Ja, de kjøbenhavnske, som farer om fra Selskaber til Theatret fra Theatret til Baller og fra Baller til Concerter.

Har De da saa faae af den Slags Adspredelser?

Theatret er mindre, end intet. Vore Middage og Theer vilde afgive gode Studier for en Dickens, men da vi ingen Dickens har, er de ganske overflødige. Hvad Concerterne angaaer, troer jeg, uden at rose mig selv, at vor Dagligstue er Byens bedste Concertsal, og af Baller har vi næsten kun Klubballet, og der maa jeg danse med

lutter Ladendienere og Commiser, og de duer ikke til andet end til at skumle over. Vel Victor?

Victor, der sad med Mathilde paa Stammen af en gammel Pil, der bøjede sig helt over Vandet, og var fortabt i en hviskende Samtale med hende, blev pludselig vækket, da en velrettet Vandstraale fra Helenes Øse, der ledsagede denne Henvendelse, plaskede paa hans Ridestøvler.

Hvad behager?

Turteldue! vil Du dale ned fra din Myrthelunds rosenduftende Skygger til Klubbalsalens taagede Gasatmosphære og sige mig: duer Cavalernerne der til andet end til at skumle over.

Nej, saa sandt hjælpe mig de tre langlivede Gratier, der smykker dens østre Væg! ingen — undtagen min rusticerede Uværdighed, svarede Victor leende, idet han rystede en Gren, der hang ud over Baaden, og sendte et Douchebad af Regndraaber ned over Helene, der hurtig flygtede over i Forstavnen, hvor Max havde taget Plads.

Ja, det er sandt, Dig har jeg jo, hvem skulde jeg vel ellers skumle med! — men en Løve er for lidt til at oplive saadan en Ørk. — Og Adjuncterne er naturligvis for fornemme til at komme der.

Saa? sagde Max; da kan jeg forsikkre Dem, at jeg ikke vil gjøre den adjunctive Fornemhed det Offer. at blive borte fra et Sted, hvor jeg kan træffe Dem og Deres Søster.

Virkelig; saa skal jeg ogsaa nok holde en Dans til Dem, hvis De kommer for sent; for De er naturligvis meget distrait.

Max blev lidt rød i Hovedet og Victor lo:

Der kan Du see; Helene er ikke blot en lille Sømand og en stor Skumler, men ogsaa et Stykke af en Menneskekjender.

Naa, ja det er godt, jeg ved det, vedblev hun, saa skal jeg holde Dem den Slags Forseelser tilgode og ogsaa forsvare Dem for Kronos.

For Kronos? spurgte Max; jeg mente, han for en Snes tusind Aar siden var afsat fra Regimentet.

Kronos, sagde Helene, idet hun lagde Hovedet paa Siden og betragtede Max, som om hun undredes over, hvor langt han var tilbage i Familieterminologien, — Kronos, det er Fader. — Naar De seer ham, synes De maaskee ikke, at han svarer til den Forestilling, De har gjort Dem om den gamle græske Gud, som han rigtignok er opkaldt efter. Men jeg gav ham det Navn, fordi min Lærer havde sagt, at det betød Tiden.

Hvad var det for en Idiot af en Lærer? foer Max op.

Fy Hr. Stauff, sagde Mathilde, det maa De ikke sige; det var saadan en rar gammel Mand.

Ja, det var det rigtignok, vedblev Helene; han kneb mig altid saa venligt i Kinden, naar jeg ikke kunde mine Lectier, hvad jeg sjelden kunde. — Naa, det sagde han i alt Fald, og saa kaldte jeg Fader Kronos, fordi han er saa uhyre præcis, som om han var den personificerede Tid selv; hvis vi skrev Hieroglypher, vilde jeg tegne ham som et Uhr. Men nu maa han vist være kommen, saa det er bedst vi gaaer op.

Hun rejste sig og sprang behændigt i Land, førend Max kunde komme til at opfylde sin Cavalerpligt.

Da de kom op til Havestuedøren, saaes ganske rigtig Kronos at sidde ved Vinduet i Dagligstuen, næsten skjult af „Fædrelandet“, som han dog strax lagde fra sig, da han hørte deres Stemmer. Det var en mager Mand af Middelhøjde; han havde et skarpt og fint Ansigt, som nu smilede de ankomne meget venlig imøde; Haaret var tyndt og noget graasprængt; han havde skinnende hvide Fadermordere og et bredt sort Halstørklæde; sort Frakke og Benklæder og sort Silkevest, paa hvilken han bar en svær Staaluhrkjede, som var en Torn i Øjet paa Helene, der fandt, at hans hieroglyphiske Navn burde bæres i en Guldkjæde; men hvormeget hun end som hans afgjorte Kjæledægge kunde faae lokket ham til naar det gjaldt hendes egen Pynt, formaaede hun ikke at faae denne hans Favorit styrtet; — den skulde være et Sindbillede paa Tarvelighed, Beskedenhed og Soliditet.

Velkommen til Byen, Hr. Stauff, sagde han idet han trykkede Max' Haand. — Glæder mig at see Dem i mit Hus; — haaber at dette Besøg maa blive det første Led i en uendelig Række. Den moderne Kronos tillod sig en beskeden Latter over den beskedne mathematisk-chronistiske Vittighed og hostede forlegent bag sin Haand.

God Aften Victor; — hvordan gaaer det med Høsten? — naa; ja ja, lidt skal der jo klages, ellers var Du ingen rigtig Landmand. — Hver Stand har nu sine Traditioner: — I hænger lidt med Hovedet, det varsler dyre Priser; — vi er stedse trøstige, det giver Credit. — Naa Mutter, er Theen færdig? — Maa jeg saa bede Dem tage til Takke med et tarveligt Aftensbord.

Victors Indbydelse til Familien om at tilbringe den følgende Dag — det var en Søndag — paa ***gaard, blev modtagen med stor Glæde, saameget mere som de hørte at Max skulde ride ud sammen med Victor og tage ind sammen med dem om Aftenen, da Skolen skulde begynde om Mandagen.

Ja, det fejler vel ikke, at De er musikalsk? spurgte Hr. Knudsen Max efter en kort Pause.

Jeg er i alt Fald en stor Elsker af Musik.

Dersom han var mindre beskeden med Hensyn til sin Musik, sagde Victor, vilde han fortælle Dem, at han selv spiller.

Spiller De? spurgte Helene, der sad ved Siden af Max.

En Smule, det er neppe værdt at omtale. Jeg lader mig i det mindste ikke høre for andre, mindst naar Byens største Pianistinde er tilstede.

Aa, jeg takker; men det kjender vi nok, den Undseelighed gaaer nok af Dem. I alt Fald kan vi da spille noget firhændigt.

Ja maaskee, naar jeg faaer Lov til at øve mig i Forvejen.

Det bliver dejligt! saa skal vi give Symphonierne af Haydn, Mozart og Beethoven.

Da de vare komne ind i Dagligstuen igjen, bad Max Helene om at spille og synge noget for dem, hvortil hun strax var villig.

Vil Du have Lys? spurgte Moderen, da hun havde sat sig til Clavéret.

Aa nej, det er aldrig værdt at tænde Lys for saa

lidt. Hvad skal jeg spille? hvem vil De helst høre noget af, Hr. Stauff?

Af Clavermusik holder jeg naturligvis mest af Beethoven; men Schubert, Schumann, Mendelssohn og Chopin er mig alle gode nok.

Nu skal De faae noget helt andet, svarede hun og begyndte. Kjendte De det? spurgte hun, da hun havde anslaaet de sidste Accorder, idet hun vendte sig om til Max.

Det var jo Ouverturen til Iphigenia i Aulis.

Au! — jeg havde haabet at gribe Dem i en Uvidenhed. — Naa, han er Dem forhaabentlig ogsaa god nok.

Ja, det forstaaer sig. Jeg talte jo før kun om Clavermusik; og i den Anledning maa jeg gjøre Dem den Compliment, at De spillede den saadan, at Ingen, der kun havde hørt et Par Takter af den, kunde være i Tvivl om, at det var Orchestermusik.

Ingen — der er ligesaa musikalsk som De.

Inden Max kunde komme til at gjøre Indvendinger mod denne Gjencompliment, var hun begyndt at præledere; hun sang Arien af Orpheus og Eurydice; „ach ich habe sie verloren“; — den muntre unge Dame havde ganske vejet Pladsen for Kunstnerinden, som fuldstændig hengav sig i Musikkens elegiske Stemning; ogsaa hendes Udtryk ja hendes Bevægelser vare ganske i Harmoni med den, og Ordene „wår, o wår' ich nie geboren“ lød ikke overraskende end sige parodisk i den kaade og livsglade unge Piges Mund. Victor sad i Sophaen ved Siden af Mathilde og trykkede hende tæt op til sig; Max havde ikke Øjnene fra hende, mens hun sang. Ingen

sagde et Ord, da hun havde endt; den lille følsomme Frue pudsede kun et Par Gange sagte sin Næse, og Kronos gned sig ikke i Hænderne som efter Ouverturen men hostede deltagende.

Efter en kort Pause spillede hun endnu et Par Præludier og en Fuga af Bach; det var aabenbart hendes Hensigt at overraske Max ved en streng klassisk Sinag, hvilket ogsaa lykkedes. Han gjorde en Bemærkning derom.

Imorgen skal De faae nogle nyere, svarede hun. Nu spiller jeg ikke mere i Aften.

Efter at man havde passieret en Times Tid, tog Victor og Max Afsked.

Paa Hjemvejen spurgte Victor ham hvad han syntes om Familien.

Godt, rigtig godt.

Min Svigerfader, hvad? — lidt pedantisk; en Handelsmand af den gamle Skole.

Ja fuldstændig. Men jeg holder uendelig mere af dem end af de moderne S'gu'-Grosserere med Hatten paa det ene Øre. Du ved, jeg ynder i det hele den gamle Skole.

Og Døttrene? spurgte Victor, da de havde redet et Stykke Vej tavse; — jeg kommer nok til at pumpe Dig lidt.

Din Kjæreste vil jeg vist synes udmærket om, især naar jeg lærer hende lidt nærmere at kjende. Helene er unægtelig pikant og livlig; naa, hun hører forresten ikke til den Type, der behager mig mest. Men hun spiller og synger jo Fanden et Øre af.

Ja ikke sandt? — saadan som hun sang den Arie!

jeg har hørt hende synge den før men aldrig saadan; hun var jo, ligesom hun var inspireret. — Lad os tage den sidste Fjordingvei i Galop, jeg trænger altid til lidt stærk Motion, naar jeg har været i Dameselskab.

V.

Efter at have tilbragt en meget behagelig Søndag, forskjønned af Helenes henrivende musikalske Præstationer — hun syntes om muligt at ville sætte Gaarsdagens i Skygge — kjørte Max om Aftenen ind til N. sammen med Knudsens; da han tog Afsked med dem, maatte han give dem Løfte om at komme en Aften i Ugen.

Den følgende Dag begyndte han sin Virksomhed ved Skolen, som udfyldte største Delen af Formiddagen. Han udførte sin Lærervirksomheds Pligter med Omhu, men var iøvrigt slet ikke begejstret for dem. Snarere betragtede han den som en lidt besværlig Skat eller Afgift, som han efter Overenskomst betalte sin Skjæbne, der ikke havde ladet ham fødes i rige, uafhængige Kaar, en Afgift, der satte ham i Stand til at have Resten af Dagen som sin egen og anvende den til videnskabelig Syslen eller undertiden til Selskabelighed. Det sidste Element begyndte mere og mere at komme til sin berettigede Stilling i hans Liv, skjøndt han kun omgikkes Bruuns og Knudsens. Den halve Mil frem og tilbage til ***gaard kunde han let overkomme, og Knudsens boede han saa nær, at han fra sit Studerekammer kunde see Træerne i deres Have, og imellem dem et Vindue i

den øverste Etage, som han snart fik at vide tilhørte de unge Damers Værelse.

Ellers søgte han ingen Omgang. Han var overhovedet temmelig indesluttet og ordknap mod Fremmede; men naar han yttrede sin Mening, var den aldrig forstilt, og han gjorde det helst, naar det kunde tjene til at afbryde videre Forhandling. Af hans Colleger interesserede ingen ham synderlig, og han kom derfor ikke i nøjere Forhold til nogen af dem. Religionslæreren, som var Catechet ved en af Byens Kirker, havde bragt i Erfaring at Stauff havde fire Lauder og et Egregie til sin Embedsexamen og ønskede derfor at indlede theologiske Samtaler med ham, skjøndt han af enkelte Bemærkninger i hans æstetiske Studier havde mærket, at han „ikke var rigtig sikker.“ Han gjorde Max en Visit og opfordrede ham til at læse en udmærket Afhandling i et theologisk Tidsskrift, som lovede at fremsætte „Resultatet af Undersøgelserne om det fjerde Evangeliums Ægthed;“ ham selv havde den glædet „indtil Opbygelse.“

Har De læst den? har De studeret den? spurgte han Max den følgende Dag.

Jo, svarede Max, den fremsætter Forsvarernes sædvanlige temmelig intetsigende Grunde med den sædvanlige ypperstepræstelige Salvelse.

Hvorledes, intetsigende, Hr. Stauff? hvad er da Deres Mening; hvad anseer De for Resultatet.

Resultatet er, at man intet Resultat kan komme til. Uægtheden kan ligesaa lidt stringent bevises som Ægtheden, men flere Grunde taler for hin end for denne.

Dette saa ikke synderlig lovende ud; dog forsøgte Catecheten en Gang senere at faae ham ind i en Disput om hvorvidt de gamle Dogmatikers Bestemmelser om Forsoningsdødens stedfortrædende Betydning kunde videnskabelig forsvares; men da Max kategorisk erklærede ham, at Rationalisternes og Strauss' destructive Redskaber forlængst havde nedbrudt denne barbariske Murbrok af det jødiske Tempel, samt at Kant og Hegel havde reddet al den ethiske og aandelige Sandhed, der kunde findes eller indlægges i denne Lære, — overlod Theologen ham til hans Hjertes Forstokkelse.

Til Knudsens kom Max, som sagt, temmelig ofte; næsten hver Søndag tilbragte han enten hos dem eller paa ***gaard, hvortil de da fordetmeste vare indbudne.

Det var det vi kom fra med Sejltoirene, sagde Knudsen en Dag til Max, da de røg deres Middagscigar i Haven. Naar Forretningstiden er forbi, og jeg ikke mere behøver at sidde paa Contoiret, saa trænger jeg til lidt Adspredelse. Naa, enhver har jo sit; andre gaaer i Klubben, jeg holder nu af at sejle, naar Vejret da er dertil. Min Kone kan kun sjelden være med, for hun taaler ikke godt Blæst, og lidt af den maa der da til. Mathilde har tidt noget at bestille i Huset; men Helene er mig trofast. Jeg holder nok af at have et Mandfolk med: desuden kan jeg undertiden have Lyst til at gaae ud naar Vejret er saadan, at jeg ikke godt kan tage Helene med. Derfor havde jeg Lyst til at hverve Dem som fast Matros paa „Svanen“.

Max yttrede strax sin Beredvillighed.

De skal naturligvis ikke paalægge Dem nogen Tvang; De kan jo have noget at bestille eller ikke være oplagt.

Jeg kommer i Tanker om, — vedblev han, idet han eftertænksomt pustede en fin Røgsøjle ud, — at det kunde indrettes ganske bekvemt. Fra deres Vinduer kan De see min Flagstang; naar Vimplen er oppe præcis Klokken fem, saa sejles her præcis en halv Time efter, og De er stedse velkommen.

Nu manglede Max aldrig Arbejde; men hver eneste Gang han saa den lange røde Vimpel flagre muntert for Vinden, svigtede han den gamle Sætning, han ellers holdt af at anføre, at hvad der kan gøres idag bør ikke udsættes til imorgen, eller han blev enig med sig selv om, at Sejltouren ikke kunde opsættes, da Vejret kunde falde i et daarligt Hjørne, medens Philosopherne og Digterne altid vare visible.

Det varede ikke længe, før han sejlede ganske godt. Sædvanlig sad dog Knudsen ved Roret og lod ham have det forreste Sejl under Opsigt; undertiden kunde det da hænde at han kom for dybt ind i en Passiar med Helene. Det holdt Knudsen ikke rigtig af.

Nej, De maa bitter Død ikke sidde der og glemme Sejlet; naar man sejler, saa sejler man.

Naar de krydsede. vendte Knudsen undertiden før det var nødvendigt og lo da hjerteligt, naar Sejlet uforvarende rev Hatten af Helene.

Ja, naar Du sidder saadan og pjatter og fordærver mig Stauff, saa er det Fanden frisere mig i sin Orden, at Du faaer din Frisure i Uorden.

Ingen havde i Mands Minde hørt en Ed komme over den sirlige Kjøbmands Læber paa Landjorden. Men til Baadens Inventarium hørte en udvalgt Kreds af

smaa Eder, som han benyttede omtrent ligesom elegante Herrer bruge sribet Linned til at antyde Morgennégligé.

Naar det blæste en rigtig stiv Kuling, og Søen skummede, saa at Herrerne maatte gaae alene ud, da var Knudsen ret i sit Es. — Naa Stauff, idag skal den skjære, — og den lille Mand gned sig i Hænderne, som om han vilde gnide Ild ud af dem, for at tænde sin Cigar. — En strygende Nordost, dygtig Ballast og ingen Damer ombord, saa gaaer det lystig.

Og lystig gik det unægtelig, naar Baaden krængede, saa Skummet stod som en Krands en Tomme over Rælingen i Læ, og et helt Selskab kunde sidde paa den modsatte Ræling uden at tyngde den en Tomme ned; men Max vilde dog gjerne have undværet lidt af den gode Vind og haft Helene med.

VI.

En Aften, da Max traadte ind i Knudsens Dagligstue, var der Ingen derinde, men fra den lille Havestue bag ved den hørte han Helenes Latter og en fremmed Herrestemme. Han gik derind og traf Helene og Mathilde sammen med en Hærr, der blev præsenteret for ham som Doctor Holm, praktiserende Læge i N., en Ven af Huset, som nylig var kommen hjem fra en Rejse, hvorfor Max ikke før havde truffet ham.

Naa er det saa de værste? spurgte Helene idet hun optog Traaden i den Samtale, der var bleven afbrudt ved Max' Komme.

Nej, — nej de værste er Skribenterne, svarede Doctoren. Jeg har kun haft en og det var en kvindelig, men det er det mærkeligste Tilfælde i min Praxis. Jeg vil aldrig være ærlig, om jeg ikke havde disputeret om Correctursygen, dersom det var indtruffet før min Disputats.

Hvorom, sagde De?

Ja, nu skal De høre. Engang bliver jeg hentet til en Enke, som jeg et Par Gange før havde cureret noget paa; Datteren, som var en ganske sød lille Pige men noget af et Hængehovede og ikke rigtig efter min Recept, var meget bekymret men kunde aldeles ikke begribe, hvad hun fejlede. Fruen saa ynkelig ud, men det gjorde hun for det meste; Appetiten var god, og hun sov godt; Pulsen gik roligt; men hun kunde slet ikke taale at være oppe og klagede over Smerter i Hovedet, Ryggen, Benene og „indvortes“; — hvori Sygdommen bestod, kunde jeg ikke faae Rede paa; jeg forsøgte flere Midler og glædede mig ved at see, at de dog i det mindste holdt Sygdommen staaende; selv syntes hun at vente at hendes Opløsning var nær, og hun imødesaa den med en stoisk Ro, som jeg ikke kunde andet end beundre, skjøndt jeg ikke ansaa det for saa farligt. Kort før hun blev syg, havde hun sagt sin Pige op uden at have faaet nogen anden. Datteren maatte derfor slide og slæbe, saa det var en Gru, og da Bekymringen for Moderen tog paa hendes Helbred, der just ikke hørte til de bomstærke, saa frygtede jeg for ogsaa at faae hende paa Sygelisten; jeg gjorde hvad jeg kunde og fik skaffet en midlertidig Pige til dem. En *Dag kommer jeg ind til Fruen; hun var falden i Søvn*

med et trykt Hefte i Haanden; jeg troede det var en Feuilleton, klippet ud af et eller andet Blad og tog det for at see, hvad det var for noget Tøjeri hun forgav sig med. Til min Forbavselse seer jeg, at det er et Correcturark, hvorpaa der staaer noget om Jeghed, Subjectivitet og Objectivitet og Reflexionens Selvfordobling, som jeg Pinedød ikke forstod mere af, end De forstaaer af en Recept, skjøndt jeg havde faaet meget godt hos Rasmus Nielsen.

Da Helene hørte de philosophiske Termini, kastede hun sig over Søsteren, skjulte Ansigtet i hendes Skjød og vedblev under Fortsættelsen af Fortællingen i en Tilstand af Halvkvalthed, der af og til fik Luft i gispende Latterudbrud.

Da jeg vidste, at Fruen havde en Orm for at omgaas Aandrigheder, troede jeg at en af hendes Venner havde skrevet en filosofisk Bog, og at hun ikke vilde lade den Ære gaae fra sig at læse det første Rentryk. — Det beroligede mig dog noget navnlig med Hensyn til Hovedsmerterne.

I en Uges Tid fik jeg ikke Lejlighed til at see til hende; saa kom jeg op til en Ven af mig, en yngre Læge, der hed Henriksøn; han kjendte lidt til Familien, da han var en Fætter til en ung Mand, som Datteren nok havde gjort Hovedet lidt kruset paa. Han spurgte hvordan Fruen befandt sig; „nu maa hun være helt rask.“

Hvorfor det, siger jeg; hun er Pokker er hun; — jeg ved s'gu ikke, hvad det er for en Mare, der rider hende.

Jo, siger han, hun har jo udgivet et anonymt phi-

losophisk Skrift, der skal være det værste Sludder, der er trykt siden Bogtrykkerkunstens Opfindelse; — det har min Fætter fortalt mig. — Det kan hun da for den slemme Syge ikke have læst Correctur paa, naar hun er syg.

Hvad er det Du siger, udbrød jeg; jeg være hængt om hun ikke har lagt sig syg alene for i god Ro og Mag at kunne læse Correctur.

Og nu ved jeg ikke Hr. Stauff, vedblev Doctoren og lo, saa Taarerne trillede ham ned ad Kinden, om De ikke finder, at Henriksen havde Ret, da han sagde, at den Historie var ligesaa god som to halve hos á Porta, — og Henriksen holdt meget af halve Historier.

Ogsaa Max skoggerlo; men i Sandhed frygtelige vare de Latterconvulsioner, hvortil nu ikke blot Helene men ogsaa Mathilde hengav sig, efter at hun lidt efter lidt blidelig var sunket ned over Søsteren.

Det maa være hende, hviskede Mathilde, der først fik Stemmen nogenlunde i sin Magt.

Hvem? spurgte Doktoren forbavset.

Fru Svane.

De kjender hende?

Om vi kjender hende, udbrød Helene i den højeste Discant; aa jeg seer hende, dysset i Søvn af sine egne Subtiliteter, med Correc— og hun bukkede under for et nyt Latteranfald, som truede med endnu at overgaae de forrige.

Nej, De maa min Sandten ikke lee saadan; der kan jo springe noget inden i Dem, sagde Holm.

Aa, nu er det ovre, svarede Helene og tørrede sine

Øjne; men De maa virkelig give mig Lov til at lee, naar jeg faaer saa god Anledning dertil som denne. Jeg leer tidt ligesaa voldsomt uden synderlig Grund. Jeg er vis paa, at De ofte er bleven stødt over min umotiverede Lystighed, Stauff.

Det er virkelig ikke uden Grund, at Victor kalder Dem en Menneskekjender, svarede Max. Jeg kan ikke nægte at jeg er enig med min store Ven Plato, naar han siger, at man bør ikke være hengiven til umaadelig Latter, som forstyrrer Ligevægten og Harmonien. Naar jeg skulde sige noget til Forsvar derfor, maatte det være, at det vidner om en vis Naturlighed; Damer der er meget forfængelige, hvis Væsen er bestemt af Hensynet til at tage sig ud, tillader sig sjelden sligt; for hvad man ellers kan sige derom, det klæder meget faae.

Ja, jeg ved det godt, sagde Helene; det klæder egentlig et Menneske bedre at græde end at lee; det maa vel være fordi vi lever i en begrædelig Verden. Og ret beseet ved jeg ikke, hvorfor jeg ikke vælger det andet; for naar saadan en pludselig Lystighed overfalder mig, saa er jeg for det meste i en Stemning, hvori har lige nær til Latter og Taarer, og hvori jeg dog er længst fra en harmonisk Ligevægt mellem begge.

Nej, bliv De kun hellere ved at lee, Frøken Knudsen, sagde Holm; det er saamænd meget sundere. Forresten kan det ogsaa være en Smagssag. Jeg kan i det mindste ikke indsee at svulne Øjne og en rød Næse er synderlig bedre Befordrere af Skjønhed end de gamle Skjønhedsplastre.

De studerer Philosophi? spurgte Holm Max ved Thebordet.

Ja, jeg sysler lidt dermed.

Hm! naa, enhver sin Lyst. Det eneste, jeg husker af min Philosophi, er at Spinoza skaffede sig sit Udkomme ved at slibe Brillerglas, hvori han havde opnaaet en stor Færdighed, og at Kant var en kraftig ethisk Personlighed, der staaer i et uklart Forhold til Kategorierne, som jeg forresten ikke længer ved, hvad er.

Efter The spillede Helene som sædvanlig.

Holm var ikke musikalsk og gav sig ikke ud for at være det; men han havde ikke noget imod at høre lidt Musik. — „Det sætter Sindet i en behagelig Ligevægt, siden vi før talte om det“, bemærkede han.

Max fulgtes hjemad med Holm. Han syntes ganske godt om Doctoren, hvis jevne, ligefremme Væsen behagede ham. Det var en lidt før Mand, der saa ud til at være i Omegnen af Trediverne, med lyst Haar og Skjæg og et aabent, venligt Ansigt.

VII.

Sejltourene vare forlængst ophørte. Efteraarsstormene, som gjøre de store Søveje usikre, havde ogsaa gjort Sejlladsen paa Søen „lystigere“ end selv den dristige Kjøbmand ønskede. De havde sendt lange regelmæssige Rækker af Skumsvaner fra den ene Ende af Søen til den anden og dræbt dem ved Bredderne, hvor deres Dun endnu laae og vuggedes mellem Sivene; — de havde affokket Søen den behagelige monotone Brusen, der i lange mørke Aftener havde accompagneret Max' og

Helenes Samtaler og Musik; — de havde endelig nølende trukket sig tilbage, i det nu og da en Marodeur af en Kastevind styrtede sig ned fra Bakkerne, mellem hvilke den syntes at have ligget i Baghold, og jog en vifteformig, begsort Krusning hen over Søens kolde staaagraae Flade. Skovene spejlede ikke længer deres brogede Krands i Vandet men stod som et kjedeligt mørkt Risgjerde om Dammens sydostlige Ende.

Julen nærmede sig, og den første Sne var falden, da Max en Søndag Formiddag traadte ind i Victors Værelse. Brændet buldrede lystig i Kakkelovnen, og udenfor dampede Sjøraatagene, fra hvilke Sneen smeltede og dryppede i Sollyset.

Tænd Dig en lang Freds-Pibe og sæt Dig alvorlig hen, saa vil vi holde en stor og vigtig Raadslagning, sagde Victor.

Hvorom?

Om hvilke Gjæster vi skal have herover i Julen. Nej ikke den, den er snavset; tag den med den dansende Silen, det er desuden et godt Omen.

Røgen hvirvlede et Par Minutter uafbrudt op af Piberne og udpustedes i mægtige Røgskyer, der bølgede og boltrede sig i Solstraalerne, som strømmede ind gennem Vinduet, og lejrede sig i et tyndt Lag tværs gennem Værelset.

Se saa, sagde Max, nu troer jeg den tilstrækkelige Skysamler-Atmosfære er opnaaet, til at der kan fattes olympiske Raad. Hvem er Kandidaterne?

Aa, jeg har tænkt mig Gerda, og vi maae vel saa ogsaa have Fru —

Svane af Navn og Hejre af Gavn, afbrød Max ham;

ja hun er uundgaaelig; forresten gjør hun jo heller ingen videre Skade.

Aa nej; hun kan bruges som Hofnar og vi maae faae hende til undertiden at gaae tilvejs og umiddelbart derpaa i Vandet.

Men forsigtigt, min Ven; forsigtigt, sagde Max; især naar Gerda er tilstede; for hun er baade øm over Moderen og ingenlunde blind for hendes Latterligheder, saa hun mærker let Uraad, og det vil saare hende meget. Altsaa, det Punkt paa Dagsordenen volder ingen videre Vanskeligheder.

Nej, det er kun i Forbindelse med de næste, om vi skal have Henrik herover eller ikke.

Ja, hvorfor ikke.

Hvorfor ikke, ja det ved jeg s'gu' egentlig ikke. Det er jo netop derfor, jeg vilde have Dig med paa Raad. Jeg kan ikke rigtig blive klog paa, hvordan Forholdet er mellem de to, og om de ønsker at bedes sammen. Der var en Tid jeg troede, at han havde faaet en Kurv, men nu omgaaes de akkurat ligesom før. At han vil have hende, det er jeg endnu temmelig vis paa, men om hun vil have ham, det kan jeg ikke blive klog paa.

Det vil sige, Du er ligesaa klog og ligesaa dum som vi andre, maaskee Gerda selv ikke undtagen.

Hm! — ærlig talt har jeg Dig mistænkt for at være noget klogere paa det Gebet end vi andre; men jeg vil naturligvis ikke trænge ind paa Dig — Altsaa?

Altsaa — skal han have en Kurv der, undgaaer han dog ikke sin Skjæbne.

Der er noget i det; Gud ske Lov jeg er „fortøjet og vel til Havns.“

Desuden er det Synd at lade ham sidde og kukkure i Byen. Der tager han sig dog ingen Ferie, og han trænger sandelig til den.

Punktum. Saa skriver jeg ham til imorgen, og hvis han ikke ligger dødsyg, kommer han nok; — paa dit Ansvar?

Paa mit Ansvar, ja.

Saa, det var den Forretning; lad os saa faae os et Parti Schack inden Middag.

VIII.

Anden Juledag omtrent Klokken 5 vare alle Gjæsterne samlede hos Bruuns, og den kraftige Middag, hvortil de strax blev indførte, var saare velkommen for de tre Gjæster, der havde gjort den lange Rejse fra Kjøbenhavn.

Det er rigtignok materielt, Fru Svane, sagde Legationsraaden, strax at kaste sig over Maden, men De maa trøste Dem med at det er baade klassisk og antikt. Det er kun moderne Romantikere, der (rigtignok kun paa Papiret) sværmer fastende i Maaneskin.

Ja vist, vi er komne ud over Romantikken, svarede Fruen og tilegnede sig et usigeligt stort Stykke af den bævrende Skinke.

Gjensynet mellem Henrik og Max havde været hjerteligt men intet imod det mellem Fru Svane og Max.

Hun trykkede hans Haand med begge sine og saa paa ham som om han var hendes eneste Søn, fra hvem hun havde været skilt i mange Tider, og hele hendes Krop kom i en slangeagtig Bevægelse.

God Dag, kjære Hr. Stauff, hvordan har De haft det i al den Tid? har Deres Aand kunnet finde sig tilrette i disse indskrænkede Forhold?

Jo Tak; jeg haaber ogsaa Fruen har befundet sig vel, at det kolde Efteraar ikke har forulempet Dem for meget.

Aa ja; hvad skal man sige? jeg har jo lidt noget af mine Hoved- og Rygsmerter.

Helene, der hjalp Gerda Tøjet af, blinkede til Max, der i en Hast i Erindringen gennemløb Julelitteraturen for at see om nogen Titel passede til Fruen; men da han ingen havde fundet, kunde han nu med større Ro svare Fruen, der over Bordet spurgte ham om hans Mening om Julelitteraturen, at han fandt den temmelig mager.

Ja, det skal Gud vide, den er mager, sukkede Fruen; nej jeg tænker, hvad det maa været for Tider, Hr. Stauff, dengang Goethe og Schiller udgav deres lille — hvad var det nu — naa — Mussealmanak.

Ja, hvori de hudflette de slette Forfattere, og Pseudophilosopher, bemærkede Max.

Ak ja! hvor kunde vi ikke nu trænge til saadan en Udrensning.

Ved De hvorfor den kaldtes Mussealmanakken? spurgte den ubarmhjertige Victor.

Jeg husker ikke ret; var det ikke efter en Vignet?

Nej; den hed egentlig Musenalmanak — efter de ni Muser, De ved.

Fru Svane nikkede med uforstyrret Ro, men Helene, hvem Victor lempelig havde traadt paa Foden, fik noget Vin i den gale Hals og maatte et Par Minutter dunkes i Ryggen af Henrik. Den stakkels Gerda blev blussende rød og Max, som sad ved Siden af hende, skyndte sig at underholde hende om andre Æmner.

Men da alle de mishandlede Forfattere begyndte at jamre sig, fortsatte Victor, bemærkede en aandrig Dame, at man ogsaa kunde kalde den Mussealmanakken, da den havde fremkaldt en sand Kattemusik over hele Tyskland.

A, ha! virkelig særdeles aandrigt, sagde Fru Svane og beundrede Historien med en lille philosophisk Latter, hvis Utvungethed formindskedes ved en Anelse om, at der var something rotten i den. — — —

Jeg beundrer dit Improvisationstalent, sagde Max efter Bordet.

Ja Du fortjener virkelig en Redningsmedaille.

Ja ikke sandt, Henrik; det var en smukt Træk af mig saadan at komme din Svigermoder in spe til Undsætning.

Denne Titulatur lod aldeles ikke til at behage Henrik, som blev kjendelig alvorligere og taus. Han gik urolig frem og tilbage i Værelset, mens Helene og Max spillede firhændig, og vexlede af og til nogle Ord med Gerda og Mathilde, der sad ved Vinduet, som var halvt dækket af en blomstrende Nerium og en Viftepalme, bag hvilke de frosne Ruder med deres phantastiske, krystal-

liserede Blade og Blomster glimrede som Sølv i Maaneskinnet.

Det er Skade, Du ikke er Maler, sagde Victor, — ellers vilde jeg bede Dig male dit Billede der. Det var nok værd at eje.

Du ejer jo det, Du bryder Dig om af Billedet, hvad trænger Du til Kunsten for? svarede Henrik. Forresten, det er en dum Bemærkning: Kunsten er netop for dem, der har Virkeligheden, og dem, der ikke har den, nytter den intet.

Max havde rejst sig fra Claveret og stillede sig hen ved Siden af Gerdå.

Hvad skal jeg synge? spurgte Helene

Syng noget af Schubert, svarede Gerda.

Hun sang Frühlingstraum: — — — — —

— — — — —
— — — — —

Doch an den Fensterscheiben

Wer malte die Blätter da?

Ihr lacht wohl über den Träumer

Der Blumen im Winter sah.

Ja, tænkte Henrik, saadan er hun: saa skjøn og kold som en af Isblomsterne paa Ruden; og jeg Drømmer haabede at hun vilde lade sig plukke, — af mig. — Mod en anden vil hun maaskee være som den Nerium, der sænker sine duftende Blomsterklynger ned over hende; men hvem bliver den lykkelige? Han saa hen paa hende; hun saa op paa Max, som bøjede sig over Stole-ryggen og talte sagte med hende; hele hendes Ansigt

smilede; aldrig var hun forekommen ham yndigere end i dette Øjeblik. — — — — —

— — — — —
 „Wann grünt ihr Blätter am Fenster,
 Wann halt' ich mein Liebchen im Arm?“

IX.

Den følgende Dag var det smukt klart Vejr med et Par Graders Frost. Victor foreslog en Skøjtetour paa Fjorden, og alle de unge gik derned. De løb alle temmelig jevnt undtagen Victor, som næsten var Virtuos, og hvis statelige Sving mellem de andre tog sig ud „som en Ørns Kredsen mellem Smaafugle“, som Helene sagde. Efter nogen Tids Forløb fjernede han sig fra de andre, og Mathilde fulgte efter. Hun fandt ham i en lille Bugt af Fjorden ifærd med at foretage nogle højst kunstige Svingninger. Da hun næsten var naaet hen til ham, faldt han.

Hvad tager Du Dig for her? spurgte hun.

Komponerer Navnetræk til Familieduge.

Ej, dem maa jeg see. De har i alt Fald den moderne Grosmægtighed; man maa næsten løbe dem rundt for at læse dem: — M B — G B og H; — stakkels Helene! har Du ingen fundet til hende?

Jo vel har jeg det; men da jeg vilde løbe S-et, faldt jeg lige saa lang jeg var, som Du selv saa. Pokker staae i det! at et lille fastfrossent Straa kan forpurre saadan et smukt Parti.

Der kan dog komme et Navnetræk ud, sagde Mathilde, idet hun vedblev at betragte det.

Hvordan det?

Skøjten har skaaret dobbelt; der staar to H-er, det ene inden i det andet.

Sikke noget Nonsens! Kom nu Glut; — staa fast, Fødderne sammen. — Han tog hende i begge Hænder og begyndte at løbe baglænds, først langsomt, derpaa hurtigere, indtil de i en rivende Fart ankom til de andre.

Der kommer Turtelduerne flyvende, raabte Helene; løb lidt med mig Victor, jeg fryser.

Victor lagde Armene over Kors og Mathilde og Helene rakte ham og hinanden Hænderne; Max og Henrik tog Gerda imellem sig.

Ved De vel, Stauff, spurgte Gerda, da de andre vare komne et godt Stykke forud for dem, at da alle vi med Undtagelse af Dem, sidst var hernede en Sommer-aften, glædede vi os ved at høre en Fortælling om Dem?

Saa?

Ja; Bunsen underholdt os ved at fortælle om sit Møde med Dem i det gamle Tempel. — Men det maatte jeg maaskee ikke sige, — sagde hun pludselig og saa lidt forskrækket paa Henrik.

Jo saamænd maatte De, svarede han og lo.

Hm, jeg holder egentlig ikke rigtig af det, sagde Max. Hvad skulde det til? og hvorfor skulde Frøkenerne Knudsen, der slet ikke kjendte mig, have den underlige Historie.

De fik den kun at høre, fordi de netop var tilstede

dengang, da det faldt mig naturligt at fortælle Frøken Svane den.

Ærlig talt havde jeg helst seet, at Du havde ladet være. Der er nogle faae Mennesker, hvis Dom om mig mig selv jeg bryder mig om — ellers er jeg beredt til at gaae min egen Vej — og til dem hører De.

Gerda saa ned for sig, som om hun med Iver passede sit Fodskifte, og Rødmen paa hendes Kinder blev dybere end den, det hurtige Løb forarsagede.

Troer De da, at det kunde give mig en ufordelagtig Mening om Dem? spurgte hun.

Jeg ved ikke rigtig. — Jeg troer i alt Fald, at De mangler Forudsætninger, for at kunne forstaae, hvad der bevægede sig i mig dengang; — hvad der drev mig ud til en hedensk Tempelruin, naar Aftenklokken kaldte Landfolkene til Kapellet.

Deri fejler De, sagde hun hurtig og saa op paa ham. Jeg kan saa levende sætte mig ind i og sympathisere med Begejstring for den klassiske Oldtid; jeg kjender jo saa meget herligt i dens Kunst og Historie, og det meste har De selv gjort mig opmærksom paa; — men kan det ikke forenes med nogen mere — Kjærlighed til vore Fædres Tro?

Hun tøvede noget, inden hun sagde de sidste Ord, idet hun ledte efter et passende, lidt indifferent Udtryk for Christendommen. Dette undgik ikke Max' Opmærksomhed; han saa paa hende med et venligt Smil.

Hvorfor spørger De derom? De forener det jo selv; og De skal ikke tvivle om at det kan gøres; det er meget smukt og godt. — Jeg kan ikke.

Hvorfor ikke? spurgte Gerda; — har De forsøgt det alvorligt?

Ja; men jeg har kigget for meget bag Coulisserne og seet Ting, som jeg slet ikke kan have noget med at gjøre. De fleste kunne lade det ligge og holde fast ved det øvrige, jeg maa være noget helt eller slet ikke.

Lad os nu komme hjem, raabte Helene, der i det samme kom løbende med Henrik og Mathilde. Det er hundekoldt!

Jeg fryser om min Næsetip
Om Hænderne og om min Øreflip,

sang hun og pustede paa sine Hænder; men Du blusser jo som en Alperose i Sneen, sagde hun og kyssede Gerda; de to maae have holdt Dig ordentlig i Aande.

Om Aftenen fandt Victor paa at der skulde danses; Fru Bruun lod sig gjerne overtale til at spille; hun kunde en hel Del gamle Valse og Polkaer — men ingen Galopader.

Det beklager jeg ikke synderlig, sagde Max til Gerda, som han dansede med; — det ærgrer mig at Galopaderne mere og mere næsten ganske tager Hegemoniet.

Deri er jeg ganske enig med Dem; der er langt mere Poesi ved en Vals selv ved de simplere; naar jeg hører en, tænker jeg mig altid en landlig Lystighed paa et smukt Sted ved Rhinen.

Jeg troer det kommer af at de er mere folkelige, svarede Max; det vilde neppe falde nogen stor Compognist ind at skrive Galopader; men Valsen tilligemed *Mennetten* har altid hørt til deres Yndlinge.

I det samme inclinerede Helene for Max.

Nu kan De jo prøve, om det er værd at indfinde sig paa Klubber for min Skyld.

De valser som en Engel, sagde Max, idet han pludselig standsede og med et elegant Buk satte Helene ned paa hendes Stol.

En tvetydig Compliment, udbød hun leende; men Valsen er heller ikke min Genre; den er mig for stadig og sirlig, vedblev hun og slog utaalmodig Takt med sin nydelige Fod; nej, men jeg galoperer som en Centaur; — Valsen bliver saa hurtig trættende — undtagen for Liebhave, og for Øjeblikket seer jeg en, der upaatvivlelig gjerne vilde blive ved at valse, til han dansede i Armene paa Knokkelmanden.

Max vendte sig om og saa Henrik danse med Gerda.

Lad Hvile falde paa Dem, Stauff, vedblev Helene og pegede paa en Stol ved Siden af sig; hun slipper ikke løs for det første. Hvor det dog er underligt at see et Menneske saadan gaae om med sit flammende Hjerte som en Rumbudding paa en Præsenterbakke — rigtignok kun som en Skueret for os. Naar han ikke er sammen med Gerda, seer han for det meste saa mørk ud, som om han gik med en Krudtsammensværgelse mod den hele Verden i Hovedet.

Er De vis paa at De selv, naar De bliver forelsket, ganske vil kunne skjule Deres Lidenskab? spurgte Max.

Temmelig vis, svarede hun smilende og viftede sig med sit Kniplingslommeørklæde. — Men om Dem troer jeg det ikke.

Naa og Gerda?

Hende kan man jo aldrig see noget paa.

Det tager De fejl i. Undertiden kan hun komme ligefrem *en fureur*, navnlig naar hendes Retfærdighedsfølelse krænkes. Jeg har seet hende saadan et Par Gange; en Gang, da hun saa en Dreng mishandle en Hund, en anden Gang, da en Student paastod at Cæsar og Napoleon var de to største Skurke i Verden; De skulde seet hende; hendes Øjne lynede og hun stampede i Jorden med sin lille Fod — —

— Undskyld en faktisk Berigtigelse, afbrød Helene ham lidt spydig, — hun har en meget stor Fod. Men se nu paa hende.

Hun talte ivrigt med Henrik, gestikulerede med Hænderne og rynkede sine Bryn. Om Henriks Læber var der et lidt sarkastisk Smil, som efterhaanden forsvandt.

Kort efter gik Max over til Gerda og dansede med hende.

Vilde det være paatrængende at spørge Dem om hvad Henrik før sagde til Dem, som gjorde Dem saa ilter? spurgte han, da de atter havde taget Plads.

Blev jeg virkelig ilter? spurgte hun og saa smilende paa ham; aa, han sagde saadan noget afskyeligt blaseret noget, som jeg ikke for min Død kan udstaae. Det ved han ogsaa meget godt, hvorfor siger han det saa til mig? I Virkeligheden kan han dog ikke mene det. —

Det skal De ikke sige, svarede Max. Han siger sjelden noget, han ikke mener. Men han har maaskee ikke altid ment det.

Og vil heller ikke altid mene det, sagde Gerda ivrigt.

Ikke? naa, siden De siger det, faaer jeg vel troe det. Der bliver kaldet til Thebordet.

X.

Brillant Vejr til Touren i Dag, sagde Bruun senior; jeg kommer vel til at kjøre Slæden, Victor.

Nej, det har jeg rigtignok tænkt at gjøre.

Hvem skal da kjøre Kanen?

Max; han kjører jo som en Automedon.

Det er ogsaa sandt; det er nok fra den Tid, De var Huslærer hos Baronens.

— — — Als ich den jungen Baron dahin begleitete;
 taglich
 Rollte der Wagen, geleitet von mir, das hallende Thor
 durch,
 citerede Max.

Det blev altsaa besluttet at Max skulde kjøre Helene og Gerda i Kanen. De andre tog Plads i den større Slæde, Fru Svane indpakket, som om hun skulde sendes som en filosofisk Mærkværdighed til et ethnographisk Museum i Sibirien.

Det gik rask hen over den bløde lydløse Sne, der straaledede og blinkede i Sollyset, ud mod Skoven, der helt bedækket af Rim tog sig ud som en overordentlig fint udført Radering. Gerda var henrykt; hun havde

aldrig kjørt i Kane før og kun den foregaaende Dag seet Skoven i Vinterdragt.

Hvor her dog er dejligt inde, sagde hun, idet hun vendte sig om til Max. Om Foraaret og Sommeren synes jeg altid det er, ligesom Skoven var et levende Væsen; nu er det, som om den var forstenet eller snarere fortryllet, rørt af en Festav. Her er ogsaa saa død-stille.

Der hørtes virkelig ikke en Lyd undtagen Hestenes Bjælder, og en dæmpet Raslen, naar pludselig en lang bred Rimstrimmel faldt ned fra en Kvist; men ikke et Vindpust rørte sig.

Da de kom udenfor Skoven, kjørte Max forbi Slæden.

Han vælter Jer nok i en Snedrive, raabte Legationsraaden, men der ligger I jo ogsaa meget godt, og vi skal nok tage Jer med hjem.

- Skal vi kjøre hurtigere, spurgte Max paa Hjemvejen.

Aa ja, raabte Helene og klappede i Hænderne; rigtig hurtigt.

Men De maa ikke bruge Pidsken, Stauff, saa vil vi heller kjøre lidt langsommere, sagde Gerda.

Ja det vil vi rigtignok, istemmede Helene; men strax efter tilføjede hun med et skjelmisk Smil, idet hun vendte sig om til Max: men De finder vist at vi er sentimentale. Hun syntes dog at man burde bruge sin Mildhed til at kokettere lidt; det var ikke engang faldet Gerda ind at den kunde benyttes dertil.

Hvorfor troer De det, spurgte Max; jeg er tvertimod selv sentimental nok til at foragte dem, der kalder det

Sentimentalitet. Jeg regner det ikke for en af mine mindste Glæder ved Studiet af Byron, da jeg saa at han, hvem vistnok ingen vil kalde sentimental, ikke anseer en Strophe og en temmelig lang Note i Don Juan for at være for meget for deri at gennemhegle sine Landsmænd, fordi de gjør et hensigtsløst Fiskeri til en af deres Hovednydelser, og ønsker at han havde en af sin Tids berømte Sportsmænd i Enden af en Medesnor med Krogen i Ganen.

Og i Kain, sagde Gerda, forsmaaer han ikke at indføre Katastrophen ved Kains Forbittrelse over en Gudsdyrkelse, der river Lammet bort fra Moderen for at offre det. Men jeg har aldrig rigtig kunnet forstaae, at det ikke er den fromme Abel, der opdager, at det er en barbarisk Forestilling, at man ærer Gud ved at slagte hans Skabninger, som dengang jo efter Biblens Fortælling ikke engang var bestemte til Føde for Mennesker.

Ej, ej, Frøken, jeg synes, De begynder at blive Rationalist.

Gerda saa forundret paa ham. Ja, hvis det er Rationalisme saa er jeg rigtignok Rationalist.

Det er ret; man skal aldrig lade sig afskrække af Navne. Forresten er det ikke saa forunderligt, som De troer. De rigtig ægte troende, som stirrer sig blinde paa en Række Bud, som de antager for guddommelige, de opdager aldrig den Slags Ting, de kritiserer ikke. Den blinde Tro har aldrig ophørt at ansee Grusomhed for en Gudsdyrkelse; — har De aldrig hørt at det for Protestanter saa ildelugtende Ord Autodafé betyder Troeshandling? — det har den først lært af andre Aands-

magter, af Humanismen; men Byron opfatter netop Kain som den første Humanist.

Jeg kunde nok have Lyst til en Whist i Aften, sagde Fru Bruun en halv Times Tid efter Eftermiddagskaffen; hvad siger De, Fru Svane?

Virkelig et højst tiltalende Forslag.

De to Fruer, Legationsraaden og Mathilde satte sig altsaa til Spillebordet. Henrik spurgte Gerda, om hun havde Lyst til at spille et Parti Schack med ham, hvortil hun fandtes meget villig. Victor hentede Schackbordet, stillede de to Stole tilrette og en tredje ved Siden af Bordet med Ryggen mod dette; paa denne tog han selv Plads, lagde Armene paa Stoleryggen og Hagen paa sin højre Haand med en Spillers hele Interesse fast besluttet paa ikke at vende Øjnene fra Brættet, før Partiet var endt.

Spiller De Schack? spurgte Max Helene, som med en vis Forfærdelse havde iagttaget disse grundige Forberedelser.

Nej, det er jeg vist for dum til; det seer ogsaa saa kjedeligt ud.

Hvad skal vi to da tage os for?

Hør ved De hvad, lad os gaae lidt ud at spadserere; her er saa hedt inde, og det er det mest henruskende Maaneskin, man kan tænke sig.

Helene var meget tilfreds med at faae Max lidt for sig selv; hun havde netop tænkt paa at han i de sidste Dage havde givet sig for meget af med Gerda; det ærgrede hende noget mulig at være stillet i Skygge af hende, som i Selskabslivet var meget stille, altid mere

ængstelig end hun selv og ganske uden Talenter. Da Max henvendte sig til hende, sad hun netop og betragtede Gerdas Ansigt, som var bøjet lidt over Schackbrættet, og sammenlignede det med sit eget, som unægtelig var mindre regelmæssigt, men — det forekom i alt Fald hende — mere interessant end denne lille rolige og venlige Samling af smukke Linier og Farver.

De gik langsomt gennem Haven ud ad en Laage og over en lille Sti ud paa Kjørevejen. Det var endnu ligesaa blikstille som om Formiddagen men lidt mildere; „jeg er bange for at det slaaer om til Tø,“ sagde Helene. De snedækkede Marker og Bakker gjennemskaarne af mørke Hegne, Gaardene og Husene med deres Haver om og Skoven i Baggrunden laae ganske tydelige i Maaneskinnet. Der var ikke en Sky paa Himlen, hvis utallige Stjerner glimtede og blinkede, som om de ved Livlighed og Afvexling vilde erstatte den Glans de havde mistet, da Himmeldronningen traadte frem i deres Midte. Helene havde Ret, det var en dejlig Nat.

Der var lidt glat paa Vejen og hendes Fod gled et Par Gange. Max bød hende sin Arm.

Sig mig en Gang, sagde hun, idet hun fortrolig lagde sin Arm i hans, — men nu maa De svare mig oprigtig — er det aldrig faldet Dem ind, at jeg har for lidt Dannelses?

Hvorfor dog det? spurgte han forundret.

Nu, svarer De mig slet ikke.

Jeg forsikkrer Dem, det er aldrig faldet mig ind med en Tanke.

Jo, baade Gerda og min Søster har flere Kundskaber end jeg — jeg mener æsthetiske Kundskaber, om

andre vil jeg nu slet ikke tale; — og de jeg har, er saa usammenhængende og tilfældige.

Det ved jeg ogsaa nok, svarede Max, siden De vil have at jeg skal være ærlig; men „Eines schickt sich nicht, für alle.“

Der citerer De noget, som sikkert baade Gerda og Mathilde ved hvem der har sagt, — og jeg ved det ikke.

Det er jo ogsaa ganske ligegyldigt, sagde han og lo. — Hvad jeg mener er, at De er en Kunstnørnatur, og Deres Dannelse maa bedømmes paa en anden Maade; saadanne Naturer er gjerne skjødesløse og efterladende paa de Omraader, der ikke netop berører deres Talent, og Uddannelsen af dette koster dem jo ogsaa saa megen Tid og Arbejde, som andre kan anvende paa andet.

Aa, jeg er desværre ogsaa i Musikken ofte efterladende og doven nok. Jeg er forresten kommen til at tænke paa, at jeg synger saa mange Digte af Heine, saa det er egentlig en Skam, at jeg aldrig har læst hans Digte i Sammenhæng; jeg troer, at jeg ogsaa maa kunne synge de enkelte bedre, naar jeg kjender Helheden og har indaadet nogen heinesk Luft. Kan De ikke skaffe mig dem?

Jo, De kan godt laane dem af mig; det vil sige „Buch der Lieder“, for andre faaer De ikke.

Ja det maa De selv om. De kan dem vel udenad?

Ja saa at sige. Jeg blev forøvrigt ogsaa ført til ham af Schubert og Schumann; det vil maaskee ogsaa gaae Dem som mig, at De i Begyndelsen ikke bryder Dem synderlig derom og synes at mange af dem er uden Indhold, indtil De tilsidst mærker at selv de ubetydeligste er i Deres Tanker og i Deres Hjerter.

Hvordan kan det dog gaae til? saadan er det nok gaaet mig med enkelte Musik-Stykker men aldrig med nogen af de store Componister.

Det kommer af, at det ikke er enkelte løsrevne Digte men et helt Menneskeliv, et Hjerte, der har aabnet sig for os saa fuldt som maaskee ingen anden Digters og det i det Øjeblik, da det gennemstrømmes af de evige Følelser, som altid har grebet og rørt Mennesker dybest.

Hør, De maa bringe mig dem saa snart vi kommer tilbage til N.

Ja, men berus Dem nu ikke.

Er der da Fare derfor?

Hun saa virkelig smuk ud nu, da hun standsede og saa spørgende paa ham med et halft naivt Smil mens hendes Øjne tindrede i Maanelyset; hun var næsten lige saa høj som han selv; det tykke blaåtærnede Sjavl, som blev holdt sammen i Halsen af en Guldnaal, skjulte ikke Skuldrenes næsten majestætiske Runding; en lang lys Lok, der havde listet sig ud under det sorte hæklede Tørklæde hun havde om Hovedet, laa blødt om den ene Side af den høje fine Hals og faldt hende halft ned paa Brystet.

Han saa stift paa hende og følte hendes varme Aande paa sin Kind; det faldt ham ind, om ikke han, der advarede, selv var beruset.

Ja vist er der Fare, svarede han og trykkede uvilkaarlig den Arm, der laa i hans, fastere til sig. Det er en stærk Vin; — for Resten — De er ogsaa voxet fra Limonaden.

Da de kom tilbage, rejste Selskabet sig netop fra Spillebordene for at gaae ind til Theen.

Det trækker ud med Partiet mellem de to, sagde Legationsraaden til Fru Svane, idet han bød hende Armen.

Ja, Situationen lader til at være pikant. Jeg seer gjerne at min Datter spiller det Spil, det værner til stringent Tænkning. Selv vælger jeg gjerne de lettere Selskabsspil.

Naturligt; De trænger omvendt til at lade Deres Tanker hvile. Det er ofte et Træk hos overordentlige Hoveder at de ynder Kortspil. Thorvaldsen spillede gjerne Lotteri, og han var dog kun Kunstner.

Hvordan staaer Spillet? spurgte Max.

Jeg troer, Gerda vinder, svarede Victor. Det er virkelig et interessant Tilfælde: en Springergambit, der blev modtaget ganske naivt. Kjendte De den vel?

Jeg ved ikke engang hvad en Gambit er, svarede Gerda.

Saa er den ikke spillet rigtig, sagde Max.

Nej, jeg angreb for tidlig og uden at være tilstrækkelig forberedt, svarede Henrik.

Efter Bordet blev Whisten og Schacken gjenoptagne. Helene gik ind i Værelset ved Siden af og satte sig ved Claveret for at see paa nogle Noder og nynne nogle Sange igjennem, som hun vilde synge den næste Dag.

Maa jeg staae hos Dem og see med? spurgte Max, saa lærer jeg Sangene saa godt at kjende og har mere Fornøjelse af dem imorgen. Dersom det da ikke generer Dem.

Nej slet ikke. — — — — —

Madam.

Se saa, nu er Du i Fælden.

Ja, sagde Henrik nølende efter en lang Eftertanke, nu troer jeg, jeg kan give Dem Spillet.

Er Du gal Henrik?

Han saa op; det var Max, der var traadt til og betragtede Spillet.

Seer Du da ikke, at jeg ogsaa trues med en Schack af hans Dronning paa E 4; det er Mat i en 4, 5 Træk.

Ja, for Frøken Svane, svarede Max, drejede sig om paa Hælen og gik igjen ind til Claveret.

Helene havde faaet fat i et Hefte Kjæmpeviser og slog „Gangerpilten“ op.

Kjender De den? spurgte hun og begyndte at spille den igjennem.

Jeg kan ikke finde nogen Udvej, sagde Henrik efter at have grundet næsten i fem Minutter.

Du maa ikke give det Spil, raabte Max.

Helene lo. De tager det saa ivrigt, som om det gik ligesom i Visen:

Jeg sætter mod min Ære

Og saa dertil min Tro —

sagde hun sagte.

Ren Spillerinteresse, svarede Max smilende.

Ah! — men der kan den jo ikke staae Menneske.

Hvad trak han? raabte Max.

Springer F 5 til D 6, telegrapherede Victor.

Rigtig.

Det er Galgenfrist; jeg slaaer den med Taarnet, sagde Gerda.

De glemmer Løberen paa H 3, som nu er bleven virksom; Schacken paa C 8 med Dronningen kan De ikke taale, raabte Max næsten triumpherende.

Nu har jeg seet det Spil med, udbrød Legationsraaden; er det en christelig Maade at tyre en Schack paa? han spiller jo, som om han var en Saracen.

Jeg giver tabt, sagde Gerda efter nogle Minutters Forløb og rejste sig.

Den Jomfru hun slet tabte,
Den Ungersvend han vandt,

nynnede Helene.

* * *

Saalodes gled Timerne og Dagene let og behagelig hen for det unge Selskab, der var forsamlet paa ***gaard, „som sølvklare Perler, der drages paa en Snor,“ indtil Max ved Feriens Udløb maatte ind til N., hvorefter ogsaa de andre tog hver til sit.

XI.

Adjunct Stauff — Pastor K', sagde Knudsen præsenterende.

Præsten ved Hovedkirken i N., hvis klamme Haandtryk Max modtog, var en lille før Mand, med et fedt, skjægløst Ansigt, der sædvanlig prydedes af et forbindtligt Smil, som paa en Gang udtrykkede hans Værdighed og hans Velvillie mod dem, der ydede denne det tilbørlige

Hensyn. Overfor Max forsvandt Smilet vel ikke ganske men smeltede sammen med et faderligt bekymret Udtryk. Hans Catechet havde nemlig fortalt ham om hvorledes han „havde følt denne homo novus paa Tænderne, for at ikke en Ulv skulde snige sig ind i Hjorden uden Hyrdens Vidende“, og Præsten havde med Misbilligelse hørt, at han kom saa meget i Knudsens Hus, hvor han selv var en højt anseet Gjæst. Han udtalte sig ved given Lejlighed til Knudsen derom, og bemærkede at den unge Mand „ikke skyede at udtale højst betænkelige Principer“, idet han tillige erindrede om sine kjære Confirmantinders aandelige Vel. Kjøbmanden bemærkede at hans Dom om det unge Menneske var ganske anderledes end Pastorens, og at den sidste vistnok beroede paa Misforstaaelser, som vilde svinde ved nærmere Bekjendtskab; for at indlede dette havde han nu inviteret dem sammen til Middag. Der var tillige Præstens Kone og Datter, en lille Dame med Nordbakkermanke og Opstoppernæse, som bar et Par Brillor; skjøndt hun var over de femogtyve, undrede man sig ikke over ingen Forlovelsesring at see paa hendes Finger men i høj Grad over ingen Blækklatte at see; hun var Faderens trofaste Ledsagerske baade i Meninger og i Selskaber og blandt N's satiriske og ugudelige Hoveder (thi Satire over Præstefamilien var omtrent det frækkeste Kjættereri der var fremstaaet i N.), gik hun under Navnet: „Tillægget til Psalmebogen.“ Endvidere Holm og et Par unge Damer, til hvem Frøkenerne Knudsen stod i Invitationsgjæld.

Efter Bordet trak Herrerne sig tilbage til Knudsens Værelse for at ryge en Cigar til Kaffen. Max vilde helst holde Samtalen paa det almindelige Omraade, dels

af Ulyst til at komme nærmere i Kast med Præsten dels ogsaa af Hensyn til Kjøbmanden og Doktoren, men Præsten fik ham med Vold og Magt ind i en theologisk Disput.

De mener altsaa at Philosophi og Theologi er ganske uforenelige? spurgte Præsten

Ja, sagde Max temmelig gnaven, og jeg antager at det hegelske Unionsforsøgs traurige Udfald tilstrækkelig har bevist det.

Man er kommen ud over Hegel, forkyndte Præsten og pustede med stor Værdighed en Røgsky ud, som om han med det samme bortblæste den hegelske Panlogisme.

Det er en af de bekvemme Sætninger, som siger saa meget at den intet siger, men som lyder ganske pompøs, hvorfor mange bærer dem i Munden og endnu flere lade sig imponere af dem; — svarede Max, idet han blev en Smule rød i Hovedet; — lad os analysere den engang. Hvad forstaaer De ved „man“? mener De Philosopherne, saa er det forsaavidt sandt, som Philosophien aldrig helt staaer i Stampe; men forsaavidt som de staaer paa hans Skuldre, er det ikke sandt. — Mener de Publicum, saa er dertil simpelt hen at svare, at det aldrig har været inde i ham; — mener De Dem selv — en Betydning som „Fyren“ Markham i David Copperfield ikke er ene om at bruge Ordet i — saa kan dertil føjes at det ikke vedkom Sagen synderlig. Ligesaa ubestemt er Udtrykket „komme udover“. Og endelig er Sætningen uden Braad mod min Bemærkning; — thi dersom man i noget Punkt er kommen ud over Hegel,

saa er det vel deri, at man ikke længer troer paa Muligheden af hin Forening.

Da han havde sagt dette, forlod han Værelset for at gaae ind til Damerne. Holm fulgte ham.

Det var ein grausam Salbe, sagde han, idet han slog ham paa Skuldren, — og han havde s'gu' ærlig fortjent den; nu stemmer han nok Piben ned.

Ved De, hvad vi er blevne enige om? — spurgte Fru Knudsen Max, da han traadte ind i Dagligstuen.

Nej.

De maa læse noget højt for os af Heine; jeg har sværmet meget for ham i mine unge Dage, og nu da Helene læser ham, har jeg opfrisket mine gamle Erindringer.

Max saa spørgende paa Helene; hun nikkede og bragte ham Bogen. Han satte sig ned ved Siden af hende og begyndte. Da han havde læst Lorelei, traadte Knudsen og Præsten ind.

Ah, her læses højt, sagde den sidste; tør jeg spørge hvilken Digter der har den Ære at divertere Damerne.

Heine, svarede Helene.

Naa, han skal have skrevet nogle nette erotiske Smaating.

Ja, det er saa nydeligt, udbrød et Par af „Veninderne.“

Helene saa hen til Max med et halft medlidende, halft foragteligt Smil.

Nu skal de faae noget „nydeligt“, hviskede han og læste: „Mir träumt: ich bin der liebe Gott“; Helene og Holm lo højt, Frøken K— fandt det mest passende for

sin Værdighed at sætte et forarget Ansigt op, Præsten var liberal nok til at finde det „ganske morsomt.“

Slutter vi med den? spurgte Helene, da Max nu lagde Bogen fra sig.

Ja, svarede han; — efter Tragedien følger et Satyrspil.

Siden vi er ved Æsthetiken, begyndte Præsten, — det kunde interessere mig at høre Deres Anskuelse om vor nyere Literatur.

Max gjorde en meget betegnende Skulderbevægelse.

Det var en meget afvisende Dom, sagde Præsten; det forekommer mig dog, at en kyndig Æsthetiker maa kunne finde et eller andet fortjenstligt og berettiget ved den.

De vil vel heller ikke skjære alle over en Kam? spurgte Holm.

Siden De lader til at lægge en saa ufortjent Vægt paa min Mening, sagde Max, skal jeg udvikle den nærmere og søge at fyldestgøre de opstillede Fordringer. Det er en uomtvistelig Sandhed, at naar man har nydt meget stærk Vin, er et Glas Soda overordentlig velgjørende. Efter at vore Classikere — til hvilke jeg selvfølgelig regner Christian Winther og det som den ret egentlige Blomst — har skjænket os ægte parnassisk Vin, skjøndt rigtignok mere eller mindre blandet, har vor nyere Literatur bestræbt sig med Held for afhjælpe den omtalte Trang til Sodavand. Og man kan da adskille tre Arter: Soda med Cognac, Soda med Limonade og ren Soda. Den første er efter min Erfaring mest søgt af de unge Mænd, den anden af de unge Damer;

den tredie endelig har sine Tilhængere i de ældre af begge Kjøen, fornemlig de pebrede.

Ej, der har vi jo virkelig faaet et Stykke systematisk Æsthetik, udbrod Præsten. Dog forekommer det mig, at der mangler en Bemærkning, som De maaskee af gode Grunde har undladt at gjøre: — medens den klassiske Poesi desværre ogsaa hos os ofte forholdt sig fornemt nok over det religieuse, er der i en betydelig Del af den nyere Literatur en velgjørende christelig Fromhed. Jeg behøver kun at nævne et Navn som Richardt —

Her sukkede „Veninderne“ og Frøken K— beundrende.

Ganske rigtigt, svarede Max, De har her fremhævet et vigtigt Characteristicum, som jeg vel saa meget mindre burde ladet uomtalt, som det Navn, De nævnede, just er den klareste Repræsentant for Soda med Limonade; det karakteristiske for denne Art er nemlig det christelige Element, hvorimod den med Cognac forholder sig mere eller mindre fjendtlig hertil og den rene Soda er uden Farve, medens, som De rigtig bemærkede, den gamle Vin med elskværdig Liberalitet tilsatte sig Bouquet snart af Hedenskab snart af Christendom.

Ja, sagde Præsten, det er netop det, som jeg ønskede fremhævet, og jeg maa tilføje anerkjendt som et uomtvisteligt Fortrin.

Hvad Anerkjendelsen angaaer, svarede Max, saa kommer vi nu dertil. Hvad jeg nemlig især maa skjenke min udelte Beundring i det Correctiv, De anbragte, er det Epitheton, De brugte: „velgjørende“ christelig Fromhed. Det er nemlig ingen alvorlig og fra-

stødende Fromhed, som den, der aander gennem en Dantes „schreckliche Terzetten“ eller i Miltons tragiske Jamber, og i Klopstocks berømte — men af faae, heller ikke af mig selv, læste — Hexametre, i Thomas a Celanos, Luthers og Kingos Psalmer, men Fromheden fører her en reflecteret, halv skjult Tilværelse; man mærker, at den er der, uden at den er paatrængende eller generende.

Jeg maa tilstaae, sagde Holm, jeg forstaaer ikke ganske, hvad De mener, ved den reflecterede Tilværelse.

Maaskee, svarede Max, brugte jeg et for kunstigt Udtryk, og Sagen bliver vistnok ganske klar naar jeg atter gaaer over paa Lignelsens Omraade. Naar man læser hine store christelige Digttere, er det som om man befandt sig i en Kirke under Gudstjenesten. Men det er aabenbart kun de dybeste religiøse Aander, der befinder sig i Kirken som i deres Hjem, hos hvem Religiositeten i den Grad er naturaliseret, at Helligheden ikke længer har noget trykkende; hvorimod de ikke-christne her dog vil faae et Indtryk af Ærefrygt og Højtidelighed. Naar vi nu herfra vender os til disse vore nyere religiøse Digttere, saa vil jeg ligne deres Værker ved en Frokost i Præstegaarden om Søndagen efter Gudstjenesten; for de indviede er der over denne nemlig udbredt et vist velgjørende Præg af det gejstlige, som forhøjer Nydelsen, medens uindviede anseer ethvert ligesaa vel besat Bord for ligesaa delikat, og her heller ikke som i Kirken finder Anledning til altid at afholde sig fra profane Vittigheder og skumle Bemærkninger.

Ja, nu forstaaer jeg Dem ganske, sagde Holm leende. Ogsaa Frøkenene Knudsen loe, hvorimod Kronos

hostede advarende; — Præsten indtog en tavs imponerende Holdning, men Frøken K— sendte Max et lygende Øjekast, der kunde fortolkes som: ja, Du kan vente til Du skal komme til Frokost i vor Præstegaard.

Og hertil, vedblev Max, kan jeg da knytte Undersøgelsen om, hvorvidt denne Ejendommelighed kan anerkjendes som et æsthetisk Fortrin. Det er uomtvisteligt, at ganske ligegyldigt til det æsthetiske kan det ikke forholde sig; thi en bestemt Livsanskuelse maa være Underlaget for en digterisk Virksomhed. — Hvorfor fremtræder Religiositeten hos hine Digtere saa imponant og ærefrygtindgydende, hos disse saa tam og „velgjørende“? Det laa vistnok nærmest at søge Grunden i selve det religiøse Forhold; men dette er uberettiget; thi det er jo dog i alt Fald muligt at disse er ligesaa fromme som hine, og der er intet der berettiger os til at forvandle Æsthetikerens Dommersæde til Hjertekjenderens. Grunden maa altsaa ligge i den anden Faktor: den digteriske Begavelse, eller i begges Forening: Talenterne har udstykket hvad Genierne har sammensmeltet. Altsaa tilkommer der det religiøse Indhold som saadant intet særligt Fortrin, men vi maae tilkjende en kraftig poetisk udtalt Pantheisme, Atheisme, Nihilisme Fortrinnet for en mindre kraftig poetisk udtalt christelig Fromhed, — og omvendt; — men er de lige poetisk udtalte kan den ene ikke siges æsthetisk taget at have noget Fortrin for den anden.

Max rejste sig og gik et Par Gange frem og tilbage i Værelset; Præsten takkede ham ironisk for den æsthetiske Forelæsning. Han hviskede et Par Ord til Helene; hun smilede, rejste sig og gik hen til Claveret.

Hvad skal jeg spille, Stauff?

De lovede mig sidst den Ballade af Chopin, De var ifærd med at indøve.

Det er sandt — — —

Det var et dejligt Stykke, sagde Præsten, da hun var færdig. Var det ikke den, lille Hanne spillede for os i Julen?

Nej, kjære Ven; den har hun dog ikke knækket sine Fingre over, svarede hans Kone.

Fader forvexler det vist med, at hun sang en Ballade af Schubert, oplyste „Tillægget“.

Formodentlig den i P-Moll, hviskede Max til Helene, som stod i Havestuen ved Siden af ham. Heldigvis stod Døren aaben ud til Haven, da der var meget hedt i Værelserne; i et Spring var hun ude ad den, og strax efter fandt Max hende paa en Bænk halft opløst af Latter.

Han lader til at forstaae sig ligegodt paa Musik og Poesi, sagde Max.

Aa, aa — den sidste Dosis var mageløs! — Hør, Deres Foredrag om vor nyere Literatur var fortræffeligt. Nu, da De har introduceret mig hos Heine, troer jeg ikke længer, jeg staaer i Fare for at komme til at sværme for den.

Det er sandt, jeg har slet ikke talt med Dem derom, siden jeg laante Dem Bogen; nu har De da haft Tid til at leve Dem ind deri.

Aa, spørg mig ikke, hvad jeg synes om ham; hvor kan man synes om ham, og hvad skal man sige paa Prosa om Poesi? Lad os gaae lidt; giv mig Deres Arm. — — De har faaet Ret; jeg er beruset. — De Gjæs,

som kalder det nydeligt; det er frygteligt — frygtelig dejligt.

Ja, De forstaaer ham.

Jeg troer det næsten ogsaa — Apropos! hvad er det for et underligt Vers, De har skrevet paa det forreste Blad:

Dieses Buch sei dir empfohlen,
Lese nur wenn du auch irrst,
Doch wenn du's verstehen wirst,
Wird dich auch der Teufel holen. —?

Det er et Vers, som Heine skrev foran i et Exemplar af Faust, som han forærede sin Broder.

Ved De, hvad jeg ikke kan forstaae hos ham? spurgte Helene ham pludselig, da de i et Par Minutter havde gaaet tavse sammen.

Nej.

At han kunde blive ulykkelig i Kjærlighed. Jeg synes han maatte være uimodstaaelig for enhver Kvinde; og hvor kunde nogen, som havde elsket ham, forlade ham for en andens Skyld?

Jeg forstaaer det ikke heller, men der skeer saa meget uforstaaeligt. Hvad om Apollo havde ladet ham gaae disse Lidelser igjennem for at hærde ham og i Taaredaaben havde indviet ham til sin Præst, hvem han lønner med et udødeligt Navn.

Troer De, et udødeligt Navn kan veje op mod jordisk Lyksalighed?

De mener Kjærlighed, sagde Max. For et Aar siden troede jeg det; nu troer jeg det ikke længer.

Helene, Stauff! der er for koldt for jer dernede, raabte Fru Knudsen fra Havestuedøren.

Bare de ikke har det for hedt de to, tænkte Holm.

XII.

Knudsens Sværmeri for Max var kommet meget hurtig og havde en næsten tilfældig Grund. Han havde i sin Ungdom haft en Ven, en fyrig begejstret Natur, glimrende begavet og med rige æsthetiske Interesser og Talenter; han blev forlovet med Knudsens Søster men døde allerede meget ung af Brystsyege. Allerede den første Gang, da Knudsen traf Max, havde han følt sig levende erindret om denne Ven, og det senere Samliv havde forøget dette Indtryk.

Max' dristige Optræden overfor Præsten havde imidlertid mishaget Knudsen; han ærgrede sig over at Forsøget paa at bringe dem sammen var løbet saa uheldig ud og frygtede for at hans Renommée skulde lide ved den fortrolige Omgang med en ung Mand, som, dersom Pastor K— begyndte at ivre mod ham, i den lille sladdervorne By snart vilde gaae for et Fortabelsens Barn. Desuden kom han i Tanker om at Max var vel allieret med Helene; han havde en temmelig usikker Stilling og hørte overhovedet til den Slags Personer, man heller seer som Husven end som Svigersøn; saa var Holm i alle Henseender ulige mere solid.

Doctoren havde egentlig ikke noget videre mod Max uden at han var lidt for højtflyvende. Men man er

aldrig overvættets venlig stemt mod en Rival, især naar han staaer over en i Fyrighed og Begavelse, og Holm maatte have været en mere højsindet Natur end han var, naar han ikke af og til skulde skubbe lidt til den hældende Vogn.

Saaledes begyndte Forholdet at kjølnes noget. Der kom ingen bestemte Invitationer til Kjøbmandens, og naar han kom af sig selv, var Modtagelsen noget formel, og Anmodningen om at komme snart igjen lød som en Høflighedsformel eller udelodes. Max mærkede det og trak sig noget tilbage, men mærkede derved kun endnu tydeligere, hvor uundværligt Knudsens Hus var blevet for ham. Med Døttrene traf han endnu temmelig hyppig sammen paa ***gaard, og hos dem var der ingen Forandring synlig.

Efter et Par Maaneders Forløb hændte det sig en Søndag Formiddag, da Max aflagde Knudsen en Visit, at han fandt Selskabet i en ivrig Ordvexling om en Sag, som var passeret i Byen.

Det er uforsvarligt, sagde Helene.

Hvis jeg var Minister, sagde Holm — der som sædvanligt var der —, skulde han have sin Afsked. — Saadan en Obscurant og Fanatiker i vore Tider, det er jo næsten utroligt.

Kjøbmanden hostede tvivlende og mente, at der kunde vistnok siges meget baade pro et contra.

Max blev strax af Holm sat ind i Sagen. Der var død en Mand, der var bekjendt for at være Ikke-christen men forresten hæderlig og paa ingen Maade egentlig Atheist. Pastor K— havde ikke villet have ham i Kirken, ja havde ikke engang talt over ham men kun bedet en

kort Bøn ved Graven. Familien var forbittret; han var bleven begravet som en Selvmörder, og han kunde dog være ligesaa god som mange andre, der kom i Jorden med fuld Musik. De fleste holdt med den, og Stemningen i Byen var afgjort mod Præsten.

For Knudsen var den hele Forhandling meget ubehagelig; der var nemlig et Par Sladdersøstre tilstede, som selv havde bragt Sagen paa Bane; indtil Aften vilde de være sysselsatte med at fortælle hvert Ord, der var bleven yttret hos Knudsens i den Anledning, til saa mange som mulig, og senest den næste Dag vilde Præsten faae det at vide. — „Saa nu ligger der et Hus“, tænkte han, da Stauff kom.

Men imod hans Forventning og til hans store Glæde tog Stauff sig meget varmt af Præstens Sag. — Det var det af alt, hvad han havde hørt om Pastor K—, sagde han, som talte mest til hans Ære. Folk, som stiller sig selv uden for Kirken, vedblev han, maae vide at de staaer uden for den, og naar Kirkens Tjener behandler dem som udenforstaaende, har de ingen Ret til at fare op og raabe paa Intolerance, Inhumanitet og lignende. Ved en saadan Begrebsforvirring viser de tvertimod, at de slet ikke forstaaer sig paa aandelige Ting men burde være blevne liggende i sød Søvn i den saliggjørende Kirkes Arme.

Jeg maa sige, bemærkede Holm ærgerlig over en saa uventet Modstand, — at jeg forstaaer ikke, hvordan jeg skal bringe denne Dom i Samklang med de liberale og humane Anskuelse, jeg ellers har hørt Dem udtale.

Ikke det? svarede Stauff; jeg har Agtelse for enhver alvorlig Overbevisning, og jeg tillægger deres Mening

Vægt i religiøse Sager, som lever i det religiøse. Men naar saa mange Mennesker, hvis Liv tydelig foregaaer i helt andre Sphærer, siger: jeg er Orthodox, eller: jeg er Rationalist, eller: jeg er Fritænkter, da er det ligesom en politiserende Ny-Zeelænder vilde sige: jeg er Legitimist eller: jeg er Bonapartist, eller: jeg er Republikaner. Det er muligt, at han mener det, men det er i alt Fald ganske uden Betydning. Derimod naar en Franskmand siger det, faaer det strax Betydning. — — —

Det er en underlig Fyr den Stauff, sagde Holm til Helene, da Max var gaaet; — man ved aldrig rigtig, hvor man har ham. — Hvem skulde nu troet, at han vilde tage saadan paa Vej for at forsvare Præsten?

Det var i Virkeligheden fuldstændig i Overensstemmelse med hans Anskuelse, svarede Helene; han er overhovedet meget konsekvent.

Maaskee; men det takker Pokker disse Idealister for; i det lufttomme Rum er der ingenting, der standser Farten; men vi lever nu engang ikke i lufttomme Rum. Forresten lod det ikke til, at De selv havde forudseet hans Stilling, siden De var paa min Side.

Hvad mener De med det? spurgte Helene og saa forskende paa ham. Skulde jeg ikke kunne være uenig med ham?

Ialtfald plejer De aldrig at være det, tvertimod Deres vante Skik, for De er et gjenstridigt Gemyt, hvis jeg maa sige Dem en ubehagelig Sandhed.

Dersom jeg virkelig var det, vilde jeg benægte begge Dele for at komme op at skjændes med Dem, sagde hun smilende. Men De har nogen Ret. Jeg holder virkelig meget af at skjændes lidt med Folk og

drille dem, det er saa pikant. Men med ham vil det ikke gaae; jeg kan ikke helt være mig selv, naar jeg er sammen med ham; jeg er ikke i mit eget Element. Men han fængsler paa andre Maader; han er saa klog, aandrig og kundskabsrig.

Aa ja, jeg skal ikke angribe hans Kundskaber; forresten kjender han ikke mere til mine Videnskaber end jeg til hans; og det er dog mine, der har en Fremtid, som har Tidens Vind i deres Sejl. Men rigtignok har de ikke Damernes Yndest.

Nej, Physik og Chemi og hvad det hedder alt-sammen, det er ligesom jeg skrumpede sammen af Tørhed blot ved at høre deres Navne. Men nu kommer Foraaret — og saa — kan De huske, De har lovet at lære mig noget Botanik? hvis jeg blot kan forstaae det.

Ja, det kan De stole paa; det er ingenting; ren Æsthetik. Er Træernes Hvelvinger ikke den mest ophøjede Architektur, fin i sine mindste Dele? er Blomsterne ikke de yndigste Digte, Elskovsange, bly, glødende og kaade? og er deres Duft ikke en henrivende betagende Musik? De skal see, det vil gaae let som en Leg. — — — —

Det er det fordømte, sagde Holm ved sig selv, da han gik hjem. Hun er ikke længer i sit Element, naar hun er sammen med ham; han fordrejer hendes Hoved og fører hende ind i en ny Verden — maaskee i Kjærlighedens; — og hvem ved saa, hvor meget han mener dermed? Disse æsthetiske Herrer kan man ikke rigtig stole paa. Naa, tilsidst er hun vel dog for solid til at gaae tilvejs i hans Luftballon. Men nederdrægtigt var det at han i den Tid, jeg var borte, skulde komme og

forpurre mig Spillet, der stod saa godt. — Enfin! —
Krigen har ogsaa sine Charmer. — —

I Grunden er han dog en decideret Aandsaristokrat, sagde Mathilde til Helene, da de vare alene paa deres Værelse; og han regner maaskee os alle til Ny-Zeeländerne.

Hvor kan Du sige det, udbrød Mathilde; Du ved godt, at han ikke mente det saaledes. Og han havde dog Ret enten man saa seer Sagen fra et religiøst eller irrelegiøst Standpunkt.

Ja vist har han Ret. Det er jo netop det ærgerlige, at han altid er saa sikker, gjennemtænkt og ubestikkelig. Og saa saa alvorlig! selv naar han er glad, venlig, munter ja endogsaa vittig, er der en vis æsthetisk Alvor over ham, som altid virker trykkende paa mig. Hvis han ikke var saa interessant, vilde han være kjedelig.

Rigtignok en betydelig Indskrænkning, sagde Mathilde leende.

*

*

*

Ganske rigtig vidste Præsten allerede den følgende Dag hvad Stauff havde sagt, og da han kun havde faae Forsvarere i denne Sag, glemte han det ikke. Ved et Middagsselskab, hvor han kort efter traf Knudsen, spurgte han deltagende om hvordan den interessante unge Mand levede og yttrede det Haab snart igjen at træffe ham hos Knudsens: „Deres Hus“ tilføjede han, „er jo det eneste som han bærer med sit Besøg; overfor alle andre vedligeholder han en aristokratisk Tilbageholdenhed.“

Ved en saadan tilfældig Alliance mellem to af Na-

turen fjendtlige Magter steg Max' Actier igjen hos Knudsens, og snart sad han atter saa fast i Sadlen, at han ikke for at holde sig oppe behøvede Præstens Ven- skab, som snart kjølnedes; og da Aarstiden var skreden saavidt frem, at man tilbørlig indpakket igjen kunde be- gynde Sejltourene, bølgede paany den røde Vimpel for Foraarsvinden og lokkede Adjuncten bort fra et Studium som nu ikke længer ganske formaaede at tilfredsstille ham.

XIII.

Kjøbenhavn d. 20de Maj 187*.

Kjære Ven! — det har varet noget længe, inden jeg er kommen til at svare paa dine sidste Breve, som har to Fortrin for de tidligere: for det første at Du er hørt op med dine for Breve temmelig lidet skik- kede æsthetiske Afhandlinger med den indflettede eller underforstaaede Parænese og har begyndt at give mig flere — om end stedse sparsomme — positive Med- delelser; det er noget Liv, ikke Ideer jeg trænger til at fyldes med. Det kan være godt nok, at Du minder mig om det ideelle Indhold, som ikke forlader mit Liv trods alt hvad det ellers har mistet og at „for mig, som kan øse af Skjønhedens evige Kilde, kan Livet dog aldrig blive en fuldstændig Ørk“ — men jeg tørster ikke efter Vand, men efter Vin; — en abstrakt Begejstring har endnu aldrig kunnet udfylde et normalt Menneskeliv, saalidt som Begrebet Brød har kunnet mætte en sulten Mave. Du vil

selv snart komme til at erfare det, dersom Du ikke allerede har erfaret det.

Den sidste Bemærkning fører mig over til det andet Fortrin. Naar Du før talte om Kjærlighed, gjorde det, hvor træffende end ofte dine Bemærkninger vare, omtrent det samme Indtryk paa mig, som jeg antager at en opvakt troende vilde have faaet, dersom Du havde benyttet din Ret til at prædike. I denne Henseende er der indtraadt en saa stor Forandring, at den mere end de enkelte Træk af dit Samliv med Helene, som Du meddeler, siger: *nunc tua res agitur*.

Disse Træk ere som sagt sparsomme, men jeg forstaaer i Almindelighed en halvkvædet Vise — og en erotisk, naar den er kvartkvædet. Holm kjender jeg lidt til gjennem min Fætter Henriksen. At han er din Rival, derom nærer jeg ingen Tvivl; efter Roman-Recepten er han ingen farlig, men desto mere i Virkeligheden. Denne Slags Naturer, jevnt begavede men dygtige, ikke højtstræbende men solide, lidet begejstrede men praktiske, det er dem der sætter deres Krig igjennem (Iur Hol-lænderen!). De der er deres egen Lykkes Smede er sjelden Guldsmede men Grovsmede. Læg derfor dine Contraminer i Tide; — Død og Helvede! — naar det gjælder at vinde en Pige, er alle Kneb gode. — Apropos om Miner! — den heineske er ikke saa daarlig. Men der er et dansk Mundheld, som siger, at en der gjør Cour enten maa sørge for at hans tilbedte ikke læser Christian Winthers Digte, eller bedre, sørge for at hun i den Tid hun læser dem ikke omgaaes andre unge Mænd end ham selv; — *mutato nomine de te fabula narratur*.

Om mig selv har jeg kun lidt at meddele, da jeg

ikke har truffet Gerda, siden jeg sidst skrev, naar jeg undtager, at jeg har mødt hende et Par Gange paa Gaden. Dog kan jeg fortælle Dig en Nyhed, nemlig at jeg i Sommer for mit Helbreds Skyld skal til Reichenhall. Jeg plejer ellers at lade Lægerne skjøtte sig selv og ligesom Sokrates mene, at det er Tid at offre til Aesculap, naar jeg er død. Men Henriksen, som var paa et Besøg i Kjøbenhavn, forfærdedes over mit Udseende og fik mig sendt til en Doctor, som erklærede at jeg havde en Bronchitis, som ufejlbarlig vilde gaae over til Brystsyge, dersom jeg ikke kom til et tysk Bad. Sandsynligvis vilde jeg dog have ladet Naturen ødelægge sit eget Værk, dersom Henriksen ikke havde været saa energisk at tale med min Fader derom paa Tilbagevejen, og saa maa jeg da nolens volens som andre udspillede Personer i de moderne Noveller drive omkring med en blaseret Mine i en tysk Curanstalt. Lev vel!

din

Henrik Bunsen.

Dette Brev havde fremkaldt en Revolution i Max' indre Liv. Hvad der tidligere havde luret paa at bryde frem tog ved denne pludselige Hjælp udenfra Herredømmet; hvad han før aldrig fuldtud havde tilstaaet sig selv, kunde han ikke længer nægte for sig selv, da hans Ven sagde ham det. Han vidste at han elskede Helene, og at han maatte eje hende, hvis han ikke skulde blive som sin ulykkelige Ven; han saa, at hans Liv hidtil havde været en spredt skjøndt begejstret Virksomhed for abstrakte Idealer, at et concret livsfyldigt Indhold først i den sidste Tid var strømmet ind i det, indaandet med hvert Aandedræt i en ung smuk Piges Selskab.

Han sad endnu med Brevet usammenfoldet i Haanden, da det bankede paa Døren og Victor traadte ind.

God Dag, Victor, Du kommer netop betids for at faae en interessant Nyhed, sagde Max uden at rejse sig.

Ja saa, sagde Victor, idet han kastede sig i en Lænestol. Hvem er det, Du har haft Brev fra?

Fra Henrik, han skal i Sommer til Reichenhall for sit Helbreds Skyld.

Til Reichenhall? saa, — det var da et mærkeligt Tilfælde!

Hvilket?

Aa, et af disse, der seer ud som en Tanke. Moder har i disse Dage haft Brev fra Gerda Svane; hun skal netop ogsaa dertil med sin Moder.

Det kan han bestemt ikke have vidst, ellers havde han ganske sikkert skrevet det. Herregud, har den yndige Pige ogsaa Brystsyege? ja hun kan jo nok see ud derefter.

Nej; Gud ske Lov, det er kun Moderen, og det var da ingen Skade til, om hun himlede.

Nej gid hun maatte; for kommer hun i Helvede, bliver hun s'gu grinet ud af Djævlene, svarede Max og bankede Asken ud af sit Pibehoved.

XIV.

En Maanedstid derefter kom Henrik Bunsen til ***gaard, hvor han vilde opholde sig i nogle Dage. Paa Vejen til Reichenhall vilde han i Ro og Mag undersøge

Galerierne i Berlin, Dresden og München, da han havde god Tid.

Det var bestemt at den sidste Aften skulde tilbringes hos Max i N. Selv havde Max ikke tænkt paa at indbyde andre, men da Victor bragte Sagen paa Bane, var Henrik ikke utilbøjelig dertil.

Stemningen bliver let for nedstemt, sagde han, naar vi tre skal holde den oppe. Der er nu Henriksen; han er jo den egentlige Grund til Rejsen; lidt af en medicinsk Børste, men forresten meget skikkelig og ganske brugbar ved et Glas Vin; han er Amanuensis hos en Læge en Mils Vej herfra, saa ham kan vi jo let faae fat i. Og saa er der hans Ven Holm; ham kunde jeg ogsaa nok have Lyst at træffe.

Desuden, sagde han senere til Max, det er god Politik at invitere Holm; Du viser ham derved en Opmærksomhed, og det er slet ikke af Vejen at alliere sig med en Rival i Begyndelsen, især naar han ikke hører til de snedigste. Man lister et og andet ud af ham.

Max lo: — Jeg mærker Du er bleven en fin Taktiker; men ærlig talt frygter jeg disse superfine Maneuvrer. Du er mig for klog.

Nej, jeg er s'gu' bagklog, svarede Henrik med et ironisk Smil. Jeg har jo nedlagt Vaabnene, men ikke som Horats: militavi *sine gloria*.

Snak, sagde Max i en munter Tone, idet han tog ham under Armen, — Du har jo ikke givet hende Spillet.

Paa den bestemte Dag henad otte om Aftenen samledes altsaa det lille Selskab i Max' Studereværelse.

De boer rart her, sagde Holm idet han lænede sig

ud ad det aabne Vindue. Hvad er det for et Hus det der længst borte?

Ja, gjæt engang, sagde Max smilende.

Hvad? jeg synes jeg skulde kjende de Piletrær; — og Flagstangen — det er minsandten Knudsens. Og det er ovenikjøbet Damernes Værelse, De har Udsigt til.

Naa, det kalder jeg at slaae Lejr paa et godt Sted, raabte Henriksen. Udspejde Fjenden ganske magelig ved en Aftenpibe i hans allerhemmeligste Situationer.

Victor tilkastede ham et lynende Blik.

Naa det er sandt, vedblev Henriksen ganske uforstyrret, hans ene Fløj har nok kapituleret til en af de her paa Congressen forsamlede Stormagter. Men den anden skal være et tusinddjævelholdigt Fruentimmer; en sand Kurvemagerske.

Max trommede med Fingrene, paa Ruden; Holm gik urolig frem og tilbage i Værelset, Victor bad ham i en skarp Tone om at omtale hans Svigerinde i andre Udtryk, naar han var tilstede.

Det er et Par smukke Pistoler, De der har, sagde Holm idet han standsede og tog en af dem ned. Den er vel ikke ladt?

Nej.

Jeg har ogsaa kunnet haandtere saadan en før, men nu er jeg kommen ud af Øvelsen.

Dersom De har Lyst, svarede Max med et hurtigt Øjekast til Henrik, kan De jo see hen til mig, saa ofte De har Tid om Eftermiddagen, og forny Øvelsen.

Holm takkede for Tilbudet, og Henrik blinkede veltilfreds til Max.

Det er sandt, vedblev denne, naar Vimplen er oppe

hos Knudsens, skal De ikke komme, for saa sejler jeg med dem. —

Du er et Asen, Max, sagde Henrik til ham, da de andre et Øjeblik vare gaaet ned i Haven, medens Aftensbordet blev dækket. Hvorfor skulde Du plabre ud med det sidste.

Signalet og Sejltouren? hvad gjør det? spurgte Max ligegyldig.

I alt Fald ikke Nytte. Man skal sidde fast i Sadlen for at give en gejl Hingst Sporen og for at gjøre en Medbejler jaloux. Men Helene kan have godt af at blive det en Gang imellem, og hun bliver det let.

Da Vinen og Cigarerne vare komne frem, foreslog Henriksen at afholde Gravøl over den ved Brystsyge saa sørgelig bortrevne Henrik Bunsen og tømme et Glas til Ære for Reichenhall, der vilde bevare hans berømte Navne fra en lignende Skjæbne og give ham tilbage til hans beundrende Fædreland og Venner. Samtalen drejede sig om forskellige Emner men vilde ikke gaae op i den rigtige Stemning.

De har jo studeret Theologi, Hr. Stauff, spurgte Henriksen engang.

Ja.

Det maa være et græsselig kjedeligt Studium at dømme efter Virkningen paa dets Dyrkere. Især de hvidslipsede, for de er da nu rent bansatte.

Jeg har aldrig hørt til de ægte, sagde Max leende; jeg sad som en Hellener i Israels Lejr og udsponerede den.

Jeg har ikke beskæftiget mig synderlig med Biblen, men en af dens Bøger kjender jeg godt; det er Johannes

Aabenbaring eller Apokalypsen, som I nok kalder den, bemærkede Henriksen.

Ganske rigtig, svarede Max; det var et underligt Valg.

Slet ikke; ren lægevidenskabelig Interesse.

Jeg har aldrig kunnet finde for fire Skilling sund Mening i den, sagde Viktor og kastede Asken fra sin Cigar hen paa Kakkelovnspladen.

Jeg ikke heller, sagde Henriksen; men netop derfor. Hvis jeg handlede med patmisk Vin, vilde jeg sætte Kraftstederne af Apokalypsen som Etiketter paa Flaskerne.

Hvad er det for noget Sludder Peter? sagde Holm ærgerlig idet han lagde sig mageligere tilrette i Sophaen.

Hvad behager? jeg synes, det maa være dens bedste Anbefaling, at den har frembragt en saa lång Deliriumsphantasi.

De brast alle ud i en høj Latter.

Det er ved St. Paulus Heidelbergensis, den dristigste naturalistiske Fortolkning jeg har hørt, raabte Max. Men jeg kan godt forstaae at den maa gjøre det Indtryk paa den, der ikke kjender den østerlandske Poesi med dens udsvævende Symbolik.

Naa er det Poesi? spurgte Henriksen.

Ja for Liebhaveere; sagde Max og lo. Siden De interesserer Dem for Apokalypsen, kan jeg fortælle Dem, at Martensen har gjort den æsthetiske Opdagelse, at den staaer i Række med Dantes Comedie og Faust som den christelige Oldtids poetiske Mindesmærke.

Vor Herre være med Oldtiden og Biskoppen! jeg foretrækker Nutiden og kold Rødvin — merum; — sagde

Henriksen, idet han tømte sit Glas og smækkede med Tungen.

Apropos om Apokalypse, sagde Henrik, lad os faae dit Digt af samme Navn.

Ja, det var Pokkers morsomt, sagde Victor, og jeg kunde nok have Lyst til at høre det engang til.

Et Digt af Hr. Stauff, sagde Holm; ja lad os høre det.

Max gik hen til sit Skrivebord og trak en af Skufferne ud. — Ja jeg haaber ikke I er altfor lette at forarge.

Henrik lo. Vi? jeg mener vi kunde afgive tørt Pindebrænde for en Audotofé.

Aa ja saagu, sagde Holm, jeg havde ikke just Lyst til at lade mig katechisere af et Inquisitionstribunal.

Hvad mig angaaer, raabte Henriksen idet han tømte Vinflasken, saa hører jeg til de ugudelige, der drikker Bærmen.

Max satte sig, foldede et krøllet gulagtigt Stykke Papir ud og læste:

Apokalypse.

Da Dante Theologien skildrede,
Saa sandt jeg lever! — han var i Vildrede.

Inat hun aabenbarede sig;
Men jeg saa til min Rædsel, at det var ej

Beatrice, for hvem jeg har sværmet med Dante;
Hun lignede mere en gammel Tante,

Skjøndt hun er Athenes yngre Søster
— Og uægte —; hendes indfaldne Bryster

Dækkedes af et Dogmepandsær,
Som kydisk al videre Forsken standser;

Hendes Kappe er vævet af Parallelsteder,
Hvis Bord af Symboler den saare vel klæder;

— Skjøndt jeg ikke den kalde en á la grecque-Bord
vil,

Den er falmet og hist og her med Blæk smurt til. —

Hendes Belte er ethiske Paragrapher,
Der kjeder sig sammen:

Bravo! raabte Henriksen. —

Hun Kjætteerne straffer

Og støder dem ned med grusom Fryd
Med sit enorme — skjøndt stumpe Spyd,

Det berygtede rabies theologorum,
Hvormed hun værner om Troens Decorum.

Men for Gorgonen i Skjoldet gloede
Et forstenende gammelt Professor-Ho'ede.

Sine lysblaae Øjne i Skygge hun stiller
Bag et Par støvede Vidunderbriller,

Og ved hendes Fødder der kravler en Ugle,
En af de kirketaarnsøgende Fugle.

Jeg vaagned' med Angstens Sved paa min Krop:
Jeg vil ikke ha'e hende! nej, jeg slaaer op.

Og det gjorde De s'gu klogt i, udbrød Henriksen.
Hr. Stauff, maa jeg drikke et Glas med Dem; det er ube-
tinget noget af det krasbørstigste, jeg har hørt i mit Liv.

Ja, det er nederdrægtigt, sagde Holm leende, efter at han havde taget Papiret og læst det engang igjennem. Hvis De nogensinde skulde ønske at begaae Selvmord, men holdes tilbage af Skrupler, kan de blot laane mig dette Digt; jeg har et Par Fættene, der er Theologer med Hud og Haar, og jeg tvivler ikke paa, at naar de har læst det, vil de med Glæde rive Forfatteren ihjel med deres Negle, som er meget lange og meget snavsede.

Max lo. Jeg takker for Tilbudet, svarede han, men kommer neppe til at benytte det. Jeg har ingen Grund til at ansee det at tage Livet af sig selv for andet end en Handling, der i mange Tilfælde er tilladelig og i enkelte tilraadelig — for dem, der er resolute nok til at resignere, naar der i Virkeligheden ikke længer er noget Haab.

De maa dog indrømme, sagde Holm, at hvis alle var af den Anskuelse, vilde Verden blive noget folketom.

Slet ikke, svarede Max; der vilde være færre, som ingen Glæde har af Livet og større Plads for dem, der har det. — — —

Noch eine Bouteille, Hr. Oberst Piccolomini? spurgte Henrik Max henad et.

Picco—, hvad for noget, spurgte Henriksen; aa, jeg forstaaer; et Pseudonym, Hr Stauff er jo Forfatter.

Max flyttede Pibespidsen om til den anden Side af Munden for at skjule et sarkastisk Smil.

Holm hævede sit Glas og saa over til Max: Maa jeg drikke et Glas med Dem, Hr. Piccolomini; jeg haaber ikke der ligger noget Varsel i Navnet, Men at Deres Skjæbne maa blive bedre end Deres fortræffelige Navnes i Wallenstein.

Jeg ved næsten ikke om jeg skal drikke paa det Ønske, sagde Max idet han lænede sig tilbage i Stolen og saa tankefuld ud paa den stjerneklare Himmel.

Hvad, raabte Holm, De maa være meget nøjsom.

Tvertimod, sagde Max smilende, jeg kommer med store Fordringer.

Store Fordringer, naar De er tilfreds med —

„Das Loos des Schönen auf der Erde“, afbrød Max ham, — ja — og med at være elsket af en Thekla.

Nej, nu bliver han mig s'gu' for schillersk, tænkte Holm og tændte en frisk Cigar.

XV.

Henrik sov hos Max den Nat, da han skulde rejse temmelig tidlig den næste Morgen.

Naa, hvad mener Du saa om Doktoren, spurgte Max, da de vare komne i Seng.

Det samme som før, svarede Henrik. Han hører i det hele til de sværtbevæbnede og opererer tungt; Du kan lettere rive med pludselig men er saa ogsaa udsat for at man tager Henrivelsen for en æsthetisk Adspredelse. Man forvinder lettere en Champagnerus end en af bajersk Øl; — undskyld Solderist-Metaphoren. — Endelig har han opereret længere end Du og har et fastere Operationsbasis, det er paa jevnt Dansk: han har mindst fire tusind Kroner aarlig.

For Fanden! raabte Max og rejste sig halvt op i

Sengen, gjør Du Nar af mig? troer Du jeg vilde bryde mig om at miste en Pige, der tog Hensyn —

Prr! — jeg kjender Rumlen:

For Mettes egen Skyld

Har Mikkel hende kaaret; —

saadan var jeg ogsaa i Begyndelsen, akkurat. — Dog, — Das wird sich bei dir ändern, Du Vielgeliebte mein! — Du vil snart være saa forelsket, at Du vil tage mod alt med Kyshaand, og slet ikke tænke paa at stille Betingelser; — da „hvorfor“ vil synes Dig ikke at komme Dig ved —

Nu, vi faaer at see, sagde Max i en noget skeptisk Tone, idet han lagde sig tilbage paa Hovedpuden.

Ja, gu' faaer vi det at see, vedblev Henrik ganske uforstyrrelig. Lad saa det og lignende Hensyn kun være et Korn, Du er for godt inde i Philosophien til ikke at huske det megariske Problem om Korndyngen. Altsaa raader jeg Dig: regn ikke noget for smaat, som bringer Dig blot et Hanefjed frem.

Ja, jeg har jo engang taget Dig til Manucteur, saa jeg faaer vel tage dine Raad til Følge.

Saa, nu er Du bleven fornuftig og jeg vil overlade Dig til dine gode Forsætter, — God Nat, god Nat! — Nu drømmer jeg om min Skat! nynnede Henrik og vendte sig om mod Væggen.

Er Du vis paa det, spurgte Max.

Vis derpaa, nej, det er jeg naturligvis ikke, svarede Henrik; jeg er overhovedet Skeptiker; jeg ved at Inductionsslutningen ingenlunde er ufejlbar, og at der er en unægtelig Mulighed for, at Solen ikke staaer op

imorgen; ikke destomindre har jeg i min Rejseplan gjort Regning derpaa. Forresten er jeg for søvnlig nu til at philosophere. — God Nat!

XVI.

Det var næsten bestandig smukt Vejr; ikke synderlig varmt, da det luftede frisk; skyet Himmel, men sjelden Regn; Victor bandede det, hvergang Max talte med ham, og Skovene vare noget falmede og støvede, som om man allerede var inde i August Maaned; men paa Søen var der dejligt, og mindst tre Eftermiddage om Ugen tilbragte Max der i Knudsens Baad, og for det meste blev han saa hos dem til Thee.

Naar han ikke var der, havde han Besøg af Holm og øvede sig en Timestid i Pistolskydning. Da Holm ikke i nogen høj Grad delte Max' æsthetiske Interesser, og Max ikke havde synderlig Forestilling om de medicinske Videnskaber, faldt Talen naturligvis ofte paa deres eneste fælles Bekjendte, Knudsens; Max bestræbte sig altid for at holde sig i saa almindelige Udtryk som mulig; Helene bragte han saa godt som aldrig selv paa Bane.

Det er en underlig Pige, sagde Holm en Gang.

Aa ja, sagde Max idet han rensede Pistolen; — synes De egentlig det?

Ja, jeg kan i alt Fald ikke blive klog paa hende.

Saa; det undrer mig, især da De maa kjende hende meget bedre end jeg.

Ja, jeg har jo rigtignok kjendt hende længere end

De; ifjor kom jeg egentlig allermest til dem. Men saa kan De ganske anderledes gaae ind paa hendes Interesser og faae hende til at gaae ind paa Deres. Vi taler næsten altid om noget Pjat.

Det gjør vi saamænd ogsaa tidt, og hun har en vis Virtuositet deri, sagde Max og lo. Det er Deres Tour.

Holm tog Sigte og skjød.

Nederst i Hjørnet til Venstre.

Det lader til at man ikke maa tænke paa Damer, naar man skyder med Pistoler.

Det er De sandelig ikke den første, der har gjort, raabte Max; men saa skal man helst have levende Skiver.

Og saa skal man tage sig saa forbandet iagt, vedblev Holm. Hun kan blive stødt over ingen Ting, og saa er hun ikke til at komme nær den Dag. Forleden fandt jeg hende hængende over en Bog med et sandt Bedemandsansigt; hun lagde den noget uvillig fra sig, da jeg kom, og da jeg lidt senere var saa fri at henvende en Bemærkning til hende, saa hun paa mig med et forstyrret Udtryk og bad mig gjentage den.

Saa De ikke hvad det var for en Bog, spurgte Max skjødesløst og spændte Hanen.

Aa, det var en Novelle af Turgénjew, Faust hed den. Hvad for Fanden i Fænghullet er det for noget Gift? De kjender den vel?

Goethesk Gift krydret af Turgénjew, en aldeles satanisk Blanding. Jeg kan desværre ikke tilbyde Dem at laane den, da det var mit Exemplar, hun havde, sagde Max og trykkede Pistolen af.

Holm bed sig i Læben.

Lige i Centrum, kan De gjøre mig det efter? raabte Max.

Holm trak paa Skulderen.

Til sidst vedblev han, fandt jeg mig foranlediget til at spørge hende, om hun var i Færd med at komponere en Sørgemarsch over sig selv; saa saa hun paa mig, som om hun vilde give mig en paa Øret og gik ned i Haven.

Da Holm var gaaet, satte Max sig til at skrive et Referat af Samtalen til Henrik og en Udsigt over de sidste Ugers Tildragelser.

„En „Revue des deux mondes“ har mine tidligere Breve givet,“ skrev han; „thi jeg levede i to Verden: den dagligdags og min begyndende Kjærlighed. Nu er det forbi med Spliden; jeg er kun Verdensborger i den sidste, og det Skyggeliv, jeg fører i den første, er det ikke værdt at dyppe en Pen for.“

„Du gjør Dig ingen Forestilling“, vedblev han, „om hvorlidt jeg bestiller, og hvor vel jeg føler mig derved. For Pokker, engang er det da ogsaa paa Tide at faae Bogstøvet blæst af sig og lade et levende Vindpust dække en med Blomsterstøv; engang er det dog paa Tide at leve; — og det gjør jeg:

„Ein freies Leben führen wir!
Ein Leben voller Wonne!“ —

„Jeg har tabt en Dag, Venner“ raaber jeg hver Dag, da jeg ikke har seet hende og talt med hende, og hver Time jeg spilder i hendes Selskab er en Vinding. Aftenerne tilbringer jeg med at skrive; men tro ikke at

jeg skriver Afhandlinger, eller prøver paa at digte: Du husker Werthers Sætning: aldrig var jeg en større Maler end nu, og dog er jeg ikke istand til at male en Linie. Nej, for første Gang siden min Rejse, skriver jeg igjen Dagbog og det en meget uførlig; ikke fylder jeg Siderne med sentimentale Betragtninger eller med methodistiske Observationer over mine mentale Tilstande, men med Virkelighed og Liv. Hvert ubetydeligt Smaatræk, som staaer i Forbindelse med hende, hvert Ord hun har sagt er mig for dyrebart til at jeg skulde udsætte mig for om kort Tid at have glemt nogle af dem og deres Sammenhæng; og ved Nedskrivningen nyder jeg dem jo om igjen. Hvem ved? maaskee naar en Vinter til er gaaet over mit Hoved, disse tørrede Blomster er det eneste jeg har tilbage af det levende, dugfriske Blomsterflor, som nu blænder mig med sin Pragt og beruser mig med sin Duft. — Dog ligemeget!

Morgen hangen wir am Galgen

Drum laszt uns heute lustig sein! —

„Lykken kjender ikke noget „imorgen“; den kjender heller ikke noget „igaar“; den ved ikke af nogen Fortid at sige, den tænker ikke paa nogen Fremtid; Nutiden tilhører den og ikke engang Dagen, kun Øjeblikket.“ Du mindes disse Ord af „Asja“; Du husker at vi læste den sammen for lidt over et Aar siden, og at Du standsede mig paa det Sted, bad mig læse Ordene atter, støttede dit Hoved i dine Hænder og hviskede: ja det er sandt, bittert sandt. Jeg kom til at tænke derpaa igaarftes, da jeg læste den højt hos Knudsens, og standsede efter at have læst hine Ord; hun bøjede sig dybere ned over

sit Haandarbejde, og da hun atter saa op paa mig, skjælvende der en Taare i hendes Øje. — — — —“

XVII.

Det var Max' Fødselsdag den 5te Juli, „Wagram-dagen“, som han med en vis Stolthed plejede at kalde den, thi han var eu enthusiastisk Beundrer af den store Napoleon.

Om Morgenen fik han et Brev fra Henrik, der fortalte ham om sit Ophold i Berlin, Dresden og München og sin Ankomst til Reichenhall, hvis dejlige Beliggenhed i høj Grad havde overtruffet hans Forhaabninger; Fru Svane og Gerda skulde komme et Par Dage senere, og han havde allerede efter Aftale lejet Værelser til dem i en Cottage. For Øjeblikket var han i München; han var taget tilbage dertil for endnu grundigere at studere Kunstsamlingerne der og havde desuden lovet at vente paa „Svanerne“ der og vise dem Samlingerne. Brevet sluttede med mange gode Ønsker for det nye Aar, som havde alle Udsigter til at blive epochegjørende for Max' Liv. I Egenskab af Fødselsdagsepistel var det mindre melancholsk end hans sædvanlige og bar intet Spor af at han havde gjort Rejsen „verdrossnen Sinn im kalten Herze hegend.“

Desuden bragte Posten ham en lille Pakke, som indeholdt en broderet Brevtaske, hvori Frøkenene Knudsens Portraitter og et Brev fra Kjøbmanden med Invitation til at tilbringe Dagen sammen med dem. De

spiste en Time tidligere end ellers for at faae Tid til en længere Sejltoer.

Han havde haabet ikke at træffe Holm, men blev skuffet. Ellers var der kun Victor.

De har bestilt godt Vejr, sagde Knudsen; — det blæser netop tilstrækkelig til at vi kan faae en rask Fart, uden at det er for koldt. — Og i Dag vil Mutter med til Ære for Dem.

En Mængde smaae hvide Skyer drev hurtig hen under den blaae Himmel, og den mørkere Søes vevre Bølger blinkede og boltrede sig i Sollyset og klappede med en munter Skvulpen let skummende Baadens Sider. Der var ikke noget at gjøre ved Sejlene, da det var Sidevind. Victor sad ved Roret og Mathilde ved Siden af ham; paa den nærmeste Bænk Helene og Max; Holm ligeoverfor Helene.

Kan man tænke sig en dejligere Bevægelse end i saadan en Sejlbaad? udbrod Helene, idet hun bøjede sig ud over Rælingen og lod sin blottede Arm glide gennem Vandet.

Absolut ingen, svarede Max, især naar det er Deres Baad.

Holm mente dog, at en rask Kjøretour i en god Landauer var at foretrække.

Hvor kan De sige saadan noget! raabte Helene. I en Baad er man Naturen langt nærmere, og det er som om Baaden selv hørte med til Søen, saa let løber den gennem Bølgerne. — — Og saa har man saa let ved at straffe tørre Personer, vedblev hun, og sprøjtede Vand op paa Holm.

Ja, nu maa De undskylde at jeg med dobbelt Iver

holder paa Landauerens, sagde denne, idet han lagde sig tilrette paa Bænken. — Uh, saa er her saa haardt og ubekvemt.

Det var Skade, vi ikke tænkte paa at tage nogle Silkepuder med til Dem, sagde Max.

De finder vist at jeg er en utaalelig Philister, Frøken Knudsen?

„Det sagde Du og ikke jeg, Herre Konge,“ svarede Helene med et spydigt Smil.

Holm gav sig til at fløjte — ganske gyselig.

Det er fejl, sagde Helene, De gaaer jo hølt ud af Tonarten; og hun begyndte at nynne Melodien.

Holm forsøgte med stor Anstrængelse at gjøre det rigtig, men hun holdt sig med begge Hænder for Ørene og lænede sig saa langt tilbage hun kunde.

Saa, nu stopper De Deres Øren til ligesom Sømændene for Sirenerens Sang; jeg takker for Complimenten, sagde Holm og lo.

Ja, og der sidder Stauff med aabne Øren ligesom Odysseus, og ønsker at slippe bort men kan ikke.

Til Tak for den Tilføjelse skal De have et rigtigt Virtuosnummer, svarede han og fløjtede et fortvivlet Løb med en utrolig Kraft.

Hun rystede paa Hovedet, saa at Lokkerne dansede hende om Skuldrene, og erklærede ham leende at det var til at forgive Rotter med.

Hvad nu det sidste anbelanger, sagde Holm, saa tager De aldeles fejl. Skjøndt jeg bestandig fløjter hjemme, befinder mine Rotter sig udmærket godt, hvorimod min Rottehund, Bob, hylar gudsjammerlig, bare jeg tager en Tone.

Aa, hvem der havde saadan et musikalsk Geni af en Hund, raabte Helene.

Maa jeg forære Dem den? det vil naturligvis være mig en Glæde, sagde Holm.

Nej, saadan var det ikke ment, svarede Helene; det tør jeg virkelig ikke tage imod.

Aa, bryd Dem aldrig om det; jeg har to andre, og desuden, — det er virkelig utaaaleligt at blive kaldet til Orden af en Hund, fordi man fløjter i sit eget Værelse. Der er slet intet Udkomme med den, for naar jeg banker den, saa hylér den; som om Huset skulde styrte ned. —

Ja, saa giv mig den; jeg skal aldrig banke den.

Og hvis De gjorde det, saa vilde den vist føle det ligesom Karker, — ja, hvad var det nu Karker følte, Stauff?

Det, vi glemte at tage med til Dem, svarede Max.

Rigtig: Silkepude. Og hvis jeg saa var ligesaa poetisk et Gemyt som jeg er et erotisk, saa kunde jeg skrive yndige Sonetter om hvor misundelsesværdig dens Stilling er fremfor min, og hvor sødt det maa være at faae Klaps af silkebløde Hænder, — altsammen paa Melodunten: o, var jeg! —

Smigrer, sagde Helene smilende og baskede med Haanden i Vandet; jeg kommer nok til at sprøjte igjen for at slukke Hjertebranden.

Naar De sprøjter mig, saa fløjter jeg, svarede Holm og spidsede Munden.

Det er sandt, sagde Helene lidt efter til Max, kan De huske, jeg bad Dem engang om at tage Deres Pistoler

med paa en Udflugt; jeg vil saa græsselig gjerne see Folk skyde med Pistoler.

Max pegede paa en Kasse under Toften.

Jeg satte den herved før jeg gik ind, for jeg vilde dog ikke møde som Karl Moor med Pistoler i Bæltet.

Max Piccolomini gik maaskee ogsaa med Pistoler i Bæltet.

Ja, men neppe naar han havde Rendezvous'er med Thekla, henkastede Holm.

De er vel ogsaa bleven en øvet Skytte nu, raabte Victor til Doctoren.

Aa, han er en sand Freischütz, sagde Max og lo.

Da de vare naaet til Skoven ved den anden Ende af Søen, gik de i Land. Ikke langt fra Bredden laa der et lille Hus, hvorhen de bragte Tøjet og Kurvene, og hvor de bestilte varmt Vand til Kaffen om en Times-tid. Paa Spadseretouren i Skoven holdt Max sig mest til Hr. og Fru Knudsen og konverserede dem meget livligt, skjøndt ikke uden en stor Selvovervindelse, da han bestandig kunde høre Doktorens og Helenes muntre Samtale bag ved.

Mens Fru Knudsen dækkede Bord og lavede Kaffe, tog Max paa et Vink af Helene Pistolerne frem. Victor skar en Firkant i Barken af en bred Bøg nede ved Bredden og femogtyve Skridt derfra stillede Holm sig op og skjød.

Det var intet Freischützskud, sagde Victor og pegede paa Kuglen, som var gaaet ind i Stammen omtrent en Fod under Mærket, — men ganske probabelt.

Max hævede Pistolen og tog et langt Sigte.

Skyd nu da i Fandens Navn, raabte Holm i det

samme da Skuddet faldt; — Kuglen fandtes i den underste Rand af Firkanten.

Holm skjød igjen lidt bedre end først.

Saa, lad os nu faae et Vilhelm-Tell-Skud, Max, raabte Victor.

Et Vilhelm-Tell-Skud i en Skive! raabte Holm. Nej, Stauff, se den Skovdue oppe paa den øverste Gren; den er paa Springet til at flyve; kan De tage den paa Kornet.

Skyd ikke Max, jeg er den hvide Due, raabte Helene og lo.

Max kunde ikke holde Skuddet tilbage, men fik drejet Løbet lidt op ad, da det gik af.

Gebt Feuer! ach ihr schiesset schlecht! raabte Victor.

Ja, men det var paa Deres Befaling, sagde Max og bukkede for Helene.

Ganske rigtig, svarede hun; hvorfor skulde dog den stakkels Due lade Livet? men saadan er Mændene. Bare man pirrer lidt ved deres Stolhed — fut! — Deres eneste Undskyldning er at det var paa den onde Caspars Raad, tilføjede hun og truiede ad Holm.

Saa, skal jeg nu hedde Caspar?

Naturlig; — De raabte jo selv: skyd i Fandens Navn.

Hvad kommer det Caspar ved?

Hvad? kjender De ikke Jægerbruden? Saa De bander i Dameselskab og paa Fastland, — for paa Søn gjør Fader det ogsaa; jeg troede dog, det var Citat. Jeg mærker at jeg kommer til at tage mig alvorlig af Deres Opdragelse.

Hvilken misundelsesværdig Slutning paa en Straffeprædiken, udbrød Max og bød hende Armen for at gaae op til Huset.

Fra det Værelse, hvor de drak Caffé, havde man en smuk Udsigt over Søen i hele dens Længde. Lige udenfor, dens inderste Bugt begrændset af et Par smaae Sivøer og indhegnet af Skoven, som spejlede sine fine Trægrupper i det blanke Vand; udenfor Øerne blinkede og dansede Solstraalerne paa den blaae, let bølgende Sø og hvilede blændende paa de gule Marker der bøjede sig ned mod Bredderne; længst borte begrændsedes Søen af N. med dens Haver ud mod Søen, de røde Tage og dens Kirker og Møller, og de blaanende Skove i Nærheden af ***gaard sluttede Udsigten.

Da Helene, Max og Holm efter Bordet i tilstrækkelig Tid havde nydt Udsigten fra et af Vinduerne, inspicerede de ogsaa Værelsets eneste — tvivlsomme — Prydelse, de arabiske Decorationer paa Vinduerne, bestaaende i Navne paa mer eller mindre bekendte Personer i N., Navnetræk, Datoer, Sentenser, et latinsk og et Par franske Vers — mere originale i Orthografie end i Tanker, — sandsynligvis stammende fra en eller anden Bogholder eller Skolepige i N.

De har jo en Diamant i Deres Ring, bemærkede Holm.

Ja, svarede Helene; synes De ikke her er malet nok endnu?

I alt Fald saa meget, at Deres Navnetræk ikke kan gjøre nogen Skade.

Og hvilken fornuftig Grund er der saa til at jeg skulde skrive det?

En ufornuftig Grund er tidt ligesaa virksom som en fornuftig, bemærkede Max.

Og hvilken er saa den ufornuftige?

Simpelthen den, svarede Holm hurtigt, at jeg, naar jeg kommer her igjen, kan læse det og glæde mig ved at tænke paa idag.

Aa ja; men saa maa De gaae Deres Vej; De skal dog have lidt Ulejlighed med at finde det.

Skal jeg ogsaa gaae? spurgte Max smilende.

Nej; hvorfor det? det var jo ikke Dem, der bad mig om at skrive det, svarede hun idet hun omhyggeligt tegnede et H. K. i Hjørnet af Vinduet. Saa, der staaer det; men hvad er det? der staaer jo et M. S. ovenover.

Ja, i Sandhed!

Har De skrevet det?

Nej.

Hvem kan det dog betyde, sagde hun og lagde Hovedet lidt om paa Siden, idet hun saa Max ind i Øjnene.

Ja, jeg kan desværre ikke hjælpe Dem med at finde det, svarede han leende, da jeg kjender saa faae i N.

Bare jeg dog vidste, hvem der har skrevet det, sagde hun og bed sig i Læben med et eftertænksomt Smil.

Helene! raabte hendes Moder. Aa, jeg vilde gjerne have et Glas frisk Vand.

Strax, søde Moder.

Nej, lad mig, raabte Max; vi maae have det lige op af Brønden.

Ja, ja, det er ogsaa det aller morsomste.

Det er utvivlsomt et baade morsomt og behageligt

Arbejde at trække Vand op af en Brønd — naar man har en smilende, smuk ung Pige til Medhjælperke, som i sin Iver hvert Øjeblik lægger sin bløde Haand ovenpaa ens egen i Stedet for paa Brøndstangen og faaer en meget klædelig Rødmen af det strenge Arbejde; — og Max vilde gjerne blevet ved, til Brønden var tom, og endda været kjed af at det var saa tør en Aarstid.

Hvorfor standser De, spurgte hun, da Spanden næsten var oppe.

Den slingrer saa stærkt, svarede han smilende og stirrede ned i Spanden, fra hvilken et lokket Pige hoved lige ved hans eget smilede op mod ham: Er det længe siden, De har læst „Herman og Dorothea“?

Ja, meget længe, svarede hun og blev blussende rød: — Hvorfor?

Aa, en tilfældig Erindring, sagde han, idet han løftede Spanden op paa Kanten af Brønden og løste den af Krogen: — Hvor mon Doktoren blev af? han forsvandtes aldeles.

Længes De efter ham? spurgte hun skjæmsk.

Slet ikke; jeg fejler ikke noget.

Helene bar Glasset ind i Stuen og hjalp sin Moder og Søster med at vaske Kopperne af. Holm, der stod henne ved Vinduet vendte sig om, og hviskede idet han gik forbi hende:

Jeg har fundet — Forlovelseskortet. —

Hun saa efter ham med et vredt Blik, men han vendte sig ikke om.

Jeg gad dog vidst, sagde han til sig selv idet han hurtigt gik hen ad Stien, — jeg gad dog vidst, om det stod der i Forvejen; — — — men saa er det underligt,

jeg ikke har seet det. — — — Skulde hun virkelig have skrevet det i hans Paasyn? — — — Eller han selv? — men hvor skulde han have faaet en Diamant fra? — — — aa, hun er en Kokette.

Hvem? spurgte Max leende og saa frem bag en bredstammet Bøg, bag hvilken han og Victor laae og røg deres Cigarer. (Holm havde i sin Ærgrelse uden at vide det sagt de sidste Ord halvhøjt).

Hvad, ligger De der og lurer? udbød Holm, meget ubehagelig overrasket.

Lurer? gjentog Max i en forbittret Tone og blev rød i Hovedet. Førresten, tilføjede han strax i en ondskabsfuld forsonlig Tone, jeg skylder Dem vel ogsaa en Undskyldning for mit paatrængende Spørgsmaal; det kan naturligvis være, mig det samme, hvilke Koketter, De gjør Cour til.

Naturligvis, svarede Holm haanligt og gik videre.

Men hverken han eller Max havde nogen Anelse om at Helene havde skrevet det paa en Tour dertil allerede det forrige Efteraar. — —

Solen var allerede gaaet ned for nogen Tid siden, da de begyndte at sejle hjemad, og en Mængde lette carmoinsinrøde og mørkere ildkantede Skyer vare spredte paa den østlige huegyldne Himmelgrund, hvis Glans spejlede sig i den klare Sø, som Baaden langsomt gled hen over, medens Bakkerne mod Øst og de lette fjerformede Skyer, som Vinden havde kastet hen paa Himmelhvelvingen, smilede med et fint rosenrødt Skjær. Udenfor Sivørerne blev Farten lidt hurtigere, men kun for en kort Tid; Vinden døde snart ganske hen, og man maatte

tage til Aarerne. Mathilde vilde ogsaa tage en, hvad Max naturligvis ikke vilde tillade.

Lad hende kun roe, sagde Helene, som havde sat sig ved Roret og pegede paa en Plads ved Siden af sig for Max; Fødselsdagsbarnet skal ikke arbejde.

Jeg forsikkrer Dem, jeg elsker at roe, raabte Mathilde; desuden ved Siden af Victor vilde jeg være Galej-slave, om det skulde være.

Max satte sig uden videre Modstand ved Siden af Helene. Ingen talte, og Vandets Plasken, naar Aarerne sattes i det, og naar de kastede det bort fra Bladet, dets sagte Skvulpen om Kjølen og Boven ved hvert Sæt fremad af Baaden og Aaretoldenes Knirken var længe de eneste Lyd, der afbrød Stilheden.

Lad os synge noget, sagde Helene.

De sang flere Sange, ikke muntre Viser, som passe sig paa en hurtigt rullende Vogn, men melancholske sværmeriske Sange, hvis Takt svarede til de langsomme regelmæssige Aaretag.

Paa Toppen af en Bakke i Horizonten bag ved N. viste der sig et lille rødt Blus som en stor Stjerne; det var Spidsen af Halv-Maanens ene Horn, og faae Minutter efter stod den luerød lavt paa Himlen og lod en Guldstrøm risle hen over Søens blanke Flade.

Der Mond ist aufgegangen
Und überstrahlt die Welln,

begyndte Max; han sad lidt højere end Helene og havde lagt sin venstre Arm paa Kanten af Bagstavnen.

Helene lænede sig lidt tilbage, saa at hun næsten kom til at hvile i den, og hviskede:

Hvorfor gaaer De ikke videre?

Jeg kan ikke huske mere, svarede han forlegen; hvad vilde han ikke have givet for at vide, om hun kjendte Fortsættelsen, der hviskede i hans Hjerte:

Ich halte mein Liebchen umfangen
Und unsre Herzen schwelln.

Syng noget for os alene, sagde han, da de nærmede sig til N.

Hvad skal jeg synge?

Helst noget af Heine, dersom De kan huske en Melodi, der ikke taber for meget ved at miste Accompanementet.

Nu har jeg det, sagde hun efter at have betænkt sig et Øjeblik. Hun sang Lorelei. Ved de to sidste Linier vendte hun sig mod et bestemt Sted, som hun vidste gav Ekko, og slyngede med usædvanlig fuldtonig Kraft og en ejendommelig gribende Betoning de sidste lange Toner ud i Luften, hvor de hang dirrende, — forsvandt, — atter førtes tilbage af Ekkoet — og endelig døde hen langt ude over Søen. — — —

Der opstod en lang Pause; Max trykkede sagte hendes Haand og hviskede: Tak!

Ja, det var en slem Hex, den Lorelei, sagde Holm; men tilsidst fandt hun dog sin Overmand og gik selv i Vandet. — — —

— — — De er saadan et graadigt Menneske, Stauff, sagde Helene til Max efter Aftensbordet, saa jeg er vis paa, at De ikke er tilfreds med den Musik, De har faaet i Aften.

De er meget venlig; vil De virkelig synge mere for mig? sagde han smilende og lukkede Claveret op.

Siden jeg engang i Dag har taget Agathes Rolle, svarede hun, idet hun tog Noderne frem, — er det vel bedst at jeg synger hendes store Arie for Dem. — —

Du kunde gjøre mig en Glæde, Victor, ved at synge „die Grenadiere“ for mig, for at vi ogsaa kan fejre „der Kaiser“s Sejr ved Wagram, sagde Max, da Helene havde sunget Arien.

Da det er Aarsdagen og din Fødselsdag faaer jeg vel gjøre det, sagde Victor.

Aa, ja; det var dejligt, raabte Helene, det er en græsselig Tid siden jeg har hørt Dig synge.

Det er et besynderligt Digt, sagde Holm, da Victor havde sunget; saadan at forlade Kone og Børn, ligge som en Skildvagt i Graven og vente paa at Kejseren skal komme — det er jo noget Nonsens.

Hvor kan De sige saadan noget? udbrod Helene heftigt og stampede med Foden; det er jo mit Yndlingsdigt.

Der er heller ikke skrevet noget synderlig bedre i denne Verden, sagde Max.

XVIII.

Det var næsten Midnat, da Max kom hjem. Han havde besluttet at skrive til Henrik endnu i Dagens Stemning og ganske optagen af dens rige Indtryk; han satte sig ogsaa ved Skrivebordet, tog Papir frem og

begyndte; men da han havde skrevet et Par Linier lagde han Pennen bort, gik et Par Gange frem og tilbage i Værelset og kastede sig paa Sophaen.

Han var træt, — dødtræt. — En Slappelse havde betaget ham som den, der efter Bersærkegangen bemægtigede sig de gamle nordiske Helte, en Mathed som en Reconvalescents efter en voldsom Feber. Han havde ingen Tanker, eller de fæstede sig ikke ved noget bestemt men jog i ubestemte Skikkelser som Feberdrømme gennem hans Hjerne. For at rive sig ud af denne pinlige Dødsighed søgte han med en Kraftanstrængelse at samle dem og føre dem tilbage til kjære, nylig besøgte Steder. — Han stod igjen med hende ved Brønden, følte hendes Haand paa sin og saa hendes Ansigt saa tæt ved sit, at de næsten berørte hinanden; — — — han sad ved hendes Side i Baaden, følte det lette electricerende Tryk af hendes Legeme i sin Arm og hendes Aande paa sin Kind, mens hun hviskede: „hvorfør gaaer De ikke videre?“ — — — — — Der foregik en Forvandling med ham som med en udtørret Slette i Orienten, naar Floderne og Bækkene vende tilbage i Regntiden; han følte ingen Slappelse eller Mathed længer; Blodet pulserede voldsomt i alle Aarer og bankede i Tindingerne.

Han sprang op og rev heftigt et Vindue op. Hvor kan det være at det er lukket? tænkte han; har jeg været idiotisk nok til at lukke det, da jeg gik ud i Formiddags? eller da jeg kom hjem? det vilde jo været et Forsøg paa at kvæle mig selv.

Den klare kolde Luft strømmede forfriskende ind om ham og viftede paa hans Pande. Han kunde atter

trække Vejret frit. Den sølvklare Halv-Maane syntes med sin underste Spids at berøre den øverste Rand af den mørke Lindeallée paa den anden Side af Torvet og sendte sit blege Lys ned over de blinkende Piletrær i Knudsens Have.

Der var Lys i Vinduet; — hun var ogsaa oppe endnu. — — —

Stjernerne tindrede og blinkede. Der faldt et Stjerne-skud, — et til — „Ønskede jeg noget? har Nogen nogensinde haft et mere glødende Ønske, saa glødende, at det smelter bort uden endnu at størknes i Tankens Form?“

Han tog sin Hat og gik ud. Lige nede ved Søen førte en snever, lidet betraadt Sti forbi nogle Haver hen til en Laage ind til Knudsens Have. Han havde en Nøgle til Laagen i Lommen, for at han ikke skulde behøve at gaae Omvejen ad Gaderne og Torvet, naar han skulde derover for at sejle og Tiden var knap, — et eminent Tegn paa Knudsens Gunst, som denne ved den højtidelige Overdragelse havde sammenlignet med Kammerherrenøglen. — Det faldt ham ind at han havde glemt Kassen med Pistolerne i Baaden; Ammunitionen kunde blive vaad, hvis det blev Regn; (Vejret saa rigtig nok ud dertil!); eller Nogen kunde komme til Skade dermed (hvordan?); i alt Fald var det bedst, han fik den hjem. Han gik ind i Haven, men ikke ned til Broen; han blev staaende tæt ved Huset i Skyggen af et stort Buskads og stirrede op mod Vinduet; der var endnu Lys derinde; et af Vinduerne stod aabent; Gardinet var rullet ned; et Par Gange aftenegede Skyggen af en Kvindeskikkelse sig paa Gardinet men gled atter

bort. Var det hende eller Søsteren? nej, Mathilde var ikke saa høj. — — — — Tys! — hun sang: — det var det jublende Allegrosted i Agathes Arie. — — — Skyggen viste sig atter paa Gardinet skarpere end før, og blev staaende; det gled til Vejrs; Helene heldede sig ud ad Vinduet og syntes med Vellyst at indaande den friske duftsvangre Luft.

Mathilde kom hen til hende og lagde sin Arm om hendes Skulder.

Der er ikke Lys derovre, sagde Helene sagte.

Hvor?

Hos Max. Kan han allerede sove?

Det er ogsaa meget sent; kom, lad os gaae i Seng.

I Seng? sagde Helene og lo sagte, mens hun bøjede sig endnu længere frem, støttede de korslagte Arme i Vindueskarmen og saa op:

While such a moon is beaming

'Tis wrong tow'rds Heav'n to sleep.

Snart efter trak hun sig dog tilbage, lukkede Vinduet og rullede Gardinet ned.

Max blev staaende indtil Lyset slukkedes; saa gik han langsomt tilbage. Da han kom til Laagen, huskede han Pistol-kassen; han smilede, gik ned til Baaden, tog den og gik hjem.

Han tændte sin Lampe, satte sig ved Skrivebordet og tog sin Dagbog frem. Han vilde ikke nedskrive en Fortælling om Dagens Begivenheder, det havde taget hele Natten; desuden, han var nu kommen til Ro og frygtede for en ny Opbrusning. Men han vilde heller ikke forlade denne Dag uden at sætte den et Mindes-

mærke, en Indskrift; og da han ledte efter et Digt som Udtryk for den Lidenskab, han første Gang havde følt sig rystet af, erindrede han et Brudstykke af Sappho, som han engang havde oversat, og skrev:

Salig og de salige Guders Lige
 Synes mig den Mand, som fortrolig ved din
 Side sætter sig og din søde Stemme
 Lyttende fanger

Og dit Længselssmil; i mit Bryst jeg føler
 Voldsomt som i Feber mit Hjerte banke;
 Naar jeg seer Dig, vover der ingen Lyd sig
 Frem af min Strube.

Da er brudt min Stemme, og strax der risler
 Fine Strømme Ild over alt mit Legem,
 Intet mere seer jeg med Øjet, vildt det
 Suser for Øret;

Sveden strømmer ned, og en Skjælven fanger
 Alle mine Lemmer, jeg bliver mere
 Bleg end Græsset, ak! der kun fattes lidt, saa
 Segner jeg død om.

Dog maa alt nu voves — — — — —
 — — — — —

Hvilken Lykke, at den, der har opbevaret os dette Brudstykke, har givet os disse fem Ord med af det næste Vers! — — ja, alt maa voves.

Alt? er ikke enhver rede til at vove alt, naar Livet staaer paa Spil? — og her er mere end Livet.

* * *

Helene skrev ingen Dagbog. Mangfoldige Forfattere lade deres Heltinder føre en Dagbog, fordetmeste meget sværmeriske og abstrakte Betragtninger, ene beskæftigende sig med det indre, snarere en Slags pietistiske Selvobservationer, religiøs-erotiske Confessioner, end egentlige Dagbøger. For at føre en ægte Dagbog maa man enten opleve mærkelige, rigt afvejlende Begivenheder eller en saa livsfyldig, alt beherskende Følelse, at den kan give de jevneste Hverdagsbegivenheder en uendelig Værd og sætte skarpe Lys og Skygger i det ensformige Stof; saaledes kan den trivielleste Egn ved en ejendommelig Lysvirkning faae en stor Skjønhed og egne sig til kunstnerisk Fremstilling. Men det er netop en kunstnerisk produktiv Trang, der — om end ubevidst — gjør sig gjældende, naar man skriver Dagbog. Man vil reproducere, gjenskabe den Verden, man har gennemlevet og endnu lever i, og derved have en guddommelig Nydelse, ren glædelig eller blandet med bittert Vemod, men dog stedse en Nydelse; der er noget eget pikant ved at forfatte det Drama — Komædie eller Tragedie, — hvori man selv som Skuespiller har improviseret. Men denne reflecterede kunstneriske Nydelse er mere egnet for en Mand end for en Kvinde; Kvinden er inderligere end Manden, og maa derfor ogsaa føle mindre Trang til at forvandle en indre Verden (Erindringens) til en ydre og betragte den som en udenforstaaende, skjøndt interesseret Tilskuers.

Helene skrev ingen Dagbog; men havde hun gjort det, vilde dette have været det Tidspunkt, der var egnet dertil. Med hendes Bekjendtskab med Max, var der indtraadt et Vendepunkt i hendes Liv; han havde ført hende ind i en ny Verden, en Verden, som hun før havde anet og tildels kjendt men aldrig fuldt ud betraadt; men under Vandringen i denne begyndte han selv at træde noget tilbage, og naar hun endnu gjerne havde ham ved sin Side, var det med en Følelse af Taknemlighed og Beundring; havde han end været Vendepunktet, — Maalet var han dog ikke længer. Han havde banet Vejen for en anden, smykket hendes Hjerte uden selv at skulle tage det i Besiddelse. Det var hende der havde opfundet Navnet „Idealisten“ for ham, og han havde i alt Fald lært hende at idealisere. Hun nærrede lignende Anskuelse om ham som Madam Staël efter Heines Dom om Tyskerne: at de „ohne Leiber ganz Tugend über Schneegefilde wandeln und sich nur von *Æsthetik* und Metaphysik unterhalten.“ Derfor modtog hun ogsaa hans Hyldest med Glæde og saa meget mere uden Skrupler, som hun ansaa den for et Sværmeri, der ikke væsentlig kunde skade ham i hans æsthetiske Ophøjethed. Naar hendes Idealisering gjorde Max til et abstrakt lidenskabsløst Væsen, saa hævede den Holm op fra Gjennemsnitsmenneskets Sphære til en vis heroisk Højde. Selv hans noget prosaiske Realisme blev til Basis for en Slags romantisk Poesi. Han yndede ikke Heines Grenaderer — men han kunde selv have været en af dem, i alt Fald hvis hun selv var Kejseren; og Max — kunde have skrevet et Digt eller en psykologisk Afhandling derom.

Det var dog endnu paa en ubevidst Maade, hun saa-

ledes lod Max holde Lyset for Holm, og da hun i denne Nat, inden hun lagde sig til at sove, lod Dagens Begivenheder passere Revue, var dens Resultat en mild idyllisk Stemning, i hvilken snart Max' snart Holms Billede dukkede frem, som lidt efter lidt gik over i en rolig drømmerig Søvn.

Hvilket helligt Mysterium er ikke en ung uskyldig Piges Drøm! men dobbelt hellig og hemmelighedsfuld den, i hvilken for første Gang hendes Elskers Billede trænger ind i hendes Hjerte. Dette nylig bekrandsede uindviede Tempel har om Dagen været strengt bevogtet af Blufærdighed og Frygt, der har tilraabt deres: procul este profani! ogsaa til ham, hvis Navn det engang skal bære. Men om Natten sove Tempeltjenerne, og ad Drømmens ubevogtede Sti sniger et Billed sig derind, det samme der engang aabenlyst skal throne der som Guden eller efterlade Nischen evig tom eller kummerlig udfyldt af en falsk Gud eller i det højeste af en Halvgud. Hvilken salig Nat vilde ikke en Elsker opleve, dersom nogen kunde sige ham, at han saaledes sig selv uafvidende netop nu betraadte den Helligdom, som Natur og Kunst i mange Aar havde smykket til hans Modtagelse? Hvor salig vilde denne stille, drømmende, maaneskinsberusede Nat ikke henglide for Holm og hvor usalig for Max, dersom de havde haft den mythologiske Gave at kjende andres Drømme! Udtydningen vilde være let.

XIX.

Reichenhall den 15de Juli 187*.

Kjære Ven! jeg takker Dig for dit sidste Brev med den udførlige Beretning om den indholdsrige Udflugt paa din Fødselsdag og er paa en Maade i Stand til at re-tournere den. To Dage efter „din 5te Juli“ gjorde jeg nemlig sammen med Fru Svane og Gerda en Udflugt til Chiem-Søen fra München. Den lysegrønne Sø med de udstrakte Skove langs Bredden og de mægtige Tyroler-Bjergkjæder i Baggrunden mod Syd kan nok slaae et Par N.søer til Jorden, men jeg har desværre ikke nær saa meget at fortælle om denne Udflugts Begivenheder.

Paa „Frauen-Wörth“ maatte vi lade os nøje med at see Kirken og Kirkegaarden, da det ikke tillodes os at komme ind i Nonneklostret; selv var jeg ret tilfreds dermed, men det kostede mig stor Anstrengelse at overbevise Damerne om, at det slet ikke er synderlig romantisk at see nogle Celler med nogle temmelig simple Fruentimmer i mer end uklædelige, snavsede Klæder. Fru Svane phantaserede i det vide og det brede om hvilken dejlig Ro man maatte have til at meditere i et Kloster paa dette fortryllende Sted.

Kunde De tænke Dem at gaae i Kloster, hvis De var Katholik? spurgte jeg Gerda.

Nej, svarede hun levende. Jo, forresten, vedblev hun kort efter, naar jeg var kommen til Ro, naar jeg havde lært at resignere paa alt undtagen paa Kjærlighed til Gud; naar „min Sjæl var hos mig som et afvant Barn.“

Det vil egentlig sige, svarede jeg, naar Livet ikke bød Dem nogen Nydelse længer.

De har Ret, sagde hun, jeg glemte ogsaa det vigtigste.

Hvilket?

Jeg skulde have tilføjet: naar der ikke længer var noget at gjøre for mig i Livet, naar der ingen var, der vilde savne mig, ingen jeg kunde gjøre lykkelig.

Jeg saa stift paa hende, men hun sad med bortvendt Hoved og saa ud over Søen.

Her er dejligt, ogsaa her; men al denne Naturskønhed stemmer mig snarere endnu mere melancholsk. Forleden sad jeg dog saalænge og stirrede paa de bløde bakkede Linier i Dalen, Saalachs blanke Krumninger, Cottagerne som hist og her titte frem mellem Haverne, de skovklædte Bjærgrækker, af hvilke den ene laa blaaende i Sollyset og lod Skyggerne af en Række smaae Skyer langsomt glide hen over sig, — lod alle disse Indtryk saa uhindret strømme ind i mig, at jeg næsten blev borte for mig selv; jeg saa ikke en Gang længer alt dette, men det var ligesom jeg var bleven et med Landskabet og tilhørte det som det Træ, jeg laa under, og hvis Krone sagte susede over mig. Men jeg er for lidt orientalsk en Natur til længe at kunne fastholde denne bramanske Extase; den occidentalske Synthese fulgte: Aandens Tilbagevenden til sig selv efter dens Udtræden i andet: det vil sige, oversat fra filosofisk til erotisk, jeg greb mig pludselig i at tænke paa, hvor dejligt alt dette vilde være, naar Gerda sad ved min Side og jeg havde hendes Haand i min; naar jeg kunde sige:

Und das alles sah' ich glänzen
In dem Aug' der schönen Frau;

og de Taarer, der blændede mit Øje og brændte paa min Kind, vare en Braman og Philosoph absolut uværdige.

Det falder mig ind at det kunde maaskee være fornuftigt at fortælle Fru Svane om denne Extase; naar den blev omtalt i tilstrækkelig philosophiske Termini, som hun ikke forstaaer et Suk af, og paa godt nyplatonisk fremstillet som Philosophiens Højdepunkt, kunde hun maaskee faae Lyst til selv at forsøge det, hvilket vilde sære mig i høj Grad behageligt, da jeg altid ønsker hende saa meget fraværende som mulig, naar jeg er sammen med Gerda og hende.

Skriv snart og lad mig faae et klart Indblik i status quo in bello. Holm omtalte Du utilladelig flygtigt sidst. Jeg regner ham endnu stedse for en Stormagt. Lev vel!

din
Henrik.

XX.

N. Kalendæ Augustæ Anno 262* a. U. c.

Maximilianus Enrico s.—

Fra Omegnen af vor Lykkes Zenit og fra vor højst misundelsesværdige Residents i det paradisiske N., Verdens Navle, føler jeg Lyst til at sende Dig en Epistel i dit reichenhallske Exil, quod felix faustumque sit.

Vent ikke efter denne højtidelige Indgang et alvorligt eller blot fornuftigt Brev. Nej! — men ligesom man undertiden paa et Værtshusskildt seer afbildet en Løve, Grif eller et andet glubende Dyr, saa at man snarere maatte vente at skulle spises end bespises — ikke anderledes fører denne klassiske Portal ind i en erotisk Knejpe, hvor de drukne Tanker tumle sig:

Trunken müssen wir alle sein,
Jugend ist Trunkenheit ohne Wein;

men hvad er „Jugend“ andet end „Liebe“?

Jeg føler aitsaa Lyst til at skrive Dig til, derimod føler jeg en heftig Ulyst til at give Dig factiske Oplysninger. Hvad vilde desuden disse tilsyneladende ubetydelige Facta nytte Dig, naar Du ikke faaer dem med en Udførlighed, som et Brev ikke har Plads til, naar Du kun faaer et farveløst Skelet af disse lunefuldt flagrende, brogede Sommerfugle, kun et Katalog over mit Skatkammers Perler og Ædelstene, uden selv at see dem straaale Dig imøde. Du skal see dem, naar Du besøger mig; for Dig, og for Dig alene skal mit Skatkammer, videlicet min Dagbog, aabne sig.

Naar jeg som Verdens Hersker har nydt Verdens Herligheder extensivt og virkeligt, naar jeg har sejlet med hende, spillet med hende, læst med hende, disputeret med hende (mit Belesen disputiren), spadseret med hende og fremfor alt phantaseret med hende (mit Blondinen phantasieren), da aabner jeg mit Skatkammer for at nyde disse Herligheder intensivt og symbolsk, idet jeg ligesom hin i sit Vanvid geniale Verdens Hersker — vælter mig i de ophobede Gulddynger.

Jeg er Verdens Hersker og smykket med en Herskers Dyder. Hør Plato: — „Kjærligheden — — — er Grundvolden for al Godmodighed, Fjende af al Haardhed, naadig mod de gode, agtet af Jordens Vismænd, beundret af Himlene, savnet hvor den ikke findes —;“ det er skjønt, men endnu for kjøligt et Udtryk for min altomfavnende Kjærlighed. Frem igjen Caligula! *θέλω θέλω μανῆναι!* — lær mig at ønske per oppositionem! Gid alle Pigers Læber vare forenede i et Par, og det var Helenes, at jeg kunde kysse dem alle paa en Gang!

*θέλω, θέλω φιλήσαι,
ἔπειθ' Ἔρωσ φιλεῖν με —*

Det er sandt, Du kan ikke Græsk: — „Jeg vil, ja jeg vil rase!“ — — — „Jeg vil, ja jeg vil kysse, thi Eros bød mig kysse,“ — saadan ender og begynder to anakreontiske Digte; er de Ord ikke mere værd end hele Bind af vore tamme Lyrikere?

Imidlertid har jeg nu nogenlunde raset mit dithyrambiske Indhold ud; Strømmen er kommen over Katarakterne og glider videre i episk Ro. Jeg skal altsaa med faae Pennestrøg sætte Dig ind i Situationen; Doctoren — siden Du spørger saa ivrig efter ham — Doctoren gjør af og til nogle voldsomme Udfald efter mig og lader saa, som om han ikke mente noget dermed, ligesom Doctor Bartolo under Bordet stikker efter den forklædte Grev Almaviva. Han bliver i Rollen overfor vor elskelige Rosina, idet han driller hende dels ved en idiotisk Kritik af de Sange, hun glæder mit Hjerte med, dels ved sin stodse mere fremtrædende Jalousi. „Men naar hun bliver grum og bister,“ trækker han strax i

Land igjen. Hvorfor vil Du endelig gjøre mig jaloux paa den Doctor? undertiden falder det mig ind, om disse Drillerier, disse smaae Skjændescener, der dog heldigvis ikke afløses af sentimentale Forsoningsscener, om de skulde være farligere for hendes Hjerter end vor æsthetiske Sværmen. Nej, jeg vil ikke troe det; — Rosina kan ikke tage Doctoren. Jeg vil og maa sejre. Ecco ridente il cielo! — Addio! —

P. S. Skriv snart og lad mig høre saa meget som mulig om „die schöne Schwamin.“

XXI.

De er saa tavs idag Stauff, sagde Helene.

Naturligvis havde Max været tavs, da Helene baade før, ved og efter Bordet havde smaaskjændtes med Holm, indtil hun nylig leende havde erklæret ham for utaalelig og var gaaet ned i Haven med Max.

Du weiszt, dasz grosz Gewühl mich immer still macht, svarede Max smilende. (De havde nylig læst die Piccolomini sammen).

Deres Navne siger det kun som en Udflugt, og saadan bruger De det ogsaa, sagde Helene. De er ikke altid saa stille i Selskab.

Aa, hold nu op at tale i dette Kragemaal, sagde Holm, som var kommen hen til dem. Og gaa De heller op og faa Dem en Disput med Præsten; han længes vist efter „det interessante unge Menneske.“

De lader til at troe at De kan pudse mig paa ham

som en dialektisk Kamphane og selv indtage min unægtelig behagelige Plads, svarede Max med et haanligt Blik.

Eller som en hellenisk Athlet, hvis De synes bedre om den Titel, mig er det eins Bier.

Aa ja, raabte Helene, jeg fletter allerede Krandsen, hvis De vil tage til Takke med Pil i Stedet for Laurbær; og siden skal jeg spille en Sejrshymne. Forresten behøver De ikke at frygte for at Holm skal faae Deres Plads. Idag har han nu slet ikke fortjent den, — hvis han overhovedet nogensinde kan være værdig til den, tilføjede hun med et drillende koket Smil til Holm.

Nej naturligvis, bemærkede Holm spydigt, det er rimeligt at en, der beruser Aanden med æsthetiske Fraser, maa staae højere i Cours end en, der flikker paa Legemet, og at en Courtisant behager mere end en Krakiliker.

Hr. Holm, foer Max op, det Udtryk De behagede — Holdt! raabte Helene og rakte en Pilekvist, hun havde slynget sammen til en Krans for Max, ud imellem dem, — jeg troer minsandten der udbryder Splid i Hæren. Det er ikke jer to, der skal kjæmpe. Allons, Marsch!

Henriksen har s'gu Ret, tænkte Holm, da de gik op, — hun hører til dem, der forstaaer at kjøre med to.

Synes Du ikke ogsaa, kjære Rikke, hviskede en af „Veninderne“ underdanigt til Frøken K—, idet de traadte ind i Dagligstuen.

Jeg har aldrig læst noget af Brandes, erklærede denne Dame med en Værdighed, som om hun mindst var Biskop.

Veninden taug overvældet af Syndsbevidsthed.

Jevnfør Artiklen: „Forsager Du —?“, hviskede Max til Helene.

Helene lo; Frk K— hørtes at mumle noget der lignede „Blasphemi!“

Medens Max og Helene i en Nodebog saae et Sted efter, som de vare uenige om, var Samtalen med den for en Kaffepassiar ejendommelige Lethed gledet fra Æsthetiken over til Garnisonen i N.

Lieutenant Borch? sagde Holm, — aa, det er én Udhaler.

Han er dog saa smuk, hviskede et Par „Veninder“.

Smuk? — ja — for Liebhavere, sagde Holm; en vulgair Knebelsbart i et flovt Ansigt, ligesom et lille Krat paa en bar Mark.

Nej, det maa De undskylde Hr. Holm, udbrød Frøken K—, dejlig, det er han; og hun lod Strikketøjet synke ned i Skjødets, ligesom man sænker Fanen for en højtstaaende Person.

Se, hvor hun faldt ud af sin pietistiske Rolle, hviskede Helene til Max.

Ja, hviskede denne. Der tabte De en Maske, Frøken, sagde han højt til Frøken K—.

Saa — sagde den tiltalte Dame og tog fat igjen paa Strikketøjet, — nej, — jeg — jeg taber aldrig Masker.

Det er ikke altid lige let at gennemføre Forsagelsen, hviskede Max til Helene. Naar Fanden møder med Epauletter og Snorefrakke, — dann hilft kein Wiederstreben.

Præsten, som havde ledet Undersøgelsen mod Doctor Brandes og som Rettens Formand udtalt sit „skyldig“

under en højtidelig Tavshed af dens øvrige Medlemmer, som kun afbrødes af Frøken K—'s Strikkepinde, der arbejdede med en Lidenskab, som om hun var en Tricoteuse, der ventede paa at see den nævnte Æsthetiker blive guillotineret, og dernæst havde foretaget en moralsk Decimering af Garnisonen i N. —, var nu gaaet over til at udtale sin Beklagelse over den tiltagende Hellenisme, til hvis Fremskridt desværre ogsaa begavede Aander gav deres Haand, og idet han sagde dette, fæstede han et faderligt misbilligende Blik paa den intetanende Max, der stod i en Vinduesforfybning optagen af en ivrig Samtale med Helene.

Hvad forstaaer De egentlig ved Hellenisme? spurgte Holm, idet han udtalte det sidste Ord temmelig højt og med en særegen Betonning.

Det gav ligesom et Sæt i Max.

Hørte De Kampraabet, hviskede Helene til ham; nu har De ikke Tid til at conversere mig; De maa i Kamp for vore Guder og „deres gode ambrosiske Ret.“

Max smilede, — og fortsatte Samtalen med hende.

Præsten havde imidlertid besvaret Holms Spørgsmaal, og Max, som med det ene Øre fulgte deres Samtale, hørte ham nu sige:

I Christendommens første Tider maatte den udstaae Forfølgelse af det hellenisk-romerske Hedenskab og af Jøderne, idet de paa mangfoldig Maade rakte hinanden Hænderne, ligesom de virkede sammen ved Frelserens Død. Dette har gjentaget sig i den nyere Tid, hvor de endog har indgaaet en langt inderligere Forbindelse, idet den moderne Jødedom fra Spinoza og Mendelssohn til Heine og Brandes er bleven Ordfører for det hu-

manistiske Hedenskab og ligesaa ivrig bekjæmper den ægte Jødedom som Christendommen.

Og sværger: „bei den ewigen Göttern!“ som Heine gjør og det paa Prosa, supplerede Max og vendte sig om mod Præsten.

Det vilde være latterligt, dersom det ikke var i høj Grad sørgeligt, sagde Præsten.

Jeg kan hverken indsee det latterlige eller det sørgelige i, at en barbarisk og raa Religion viger for en humanere og aandeligere, svarede Max.

Hvorledes? det kan dog ikke være Deres alvorlige Mening at sætte det hellenisk-romerske Hedenskab over Jødedommen?

De skulde ikke tilfældigvis erindre fra Deres theologiske Studium at Hegel gjør det i sin Religionsphilosophi; men det er sandt, De har jo allerede en Gang abrogeret Hegel.

Jødedommen er endnu en virkelig og ærværdig Religion, sagde Præsten, medens hint Hedenskab var en dels skjøn dels hæslig men stedse phantastisk Drøm i Slægtens Barndom, som for stedse er svunden og som ingen uden Digtere og Phantaster ønsker tilbage.

Hvad det sidste angaaer, svarede Max, vil jeg blot bemærke, at ingen Digter er saa phantastisk at ikke den ædrueligste Christne som saadan overgaaer ham langt i ubunden Phantasi. De romerske Legioner var, hvis de var Børn, unægtelig stærke Børn, og Jupiter, hvis Ørne fløj foran dem, var, hvis han var en Drøm, unægtelig en ubohagelig Drøm, især da han rejste sit Tempel paa Ruinerne af Jehovas Stad.

Guds Straffedom over hans ulydige Folk, som for-

længst var det forudforkyndt, kan intet bevise for Jupiters Realitet, sagde Præsten.

Ganske vist var den forudforkyndt og det var heller ikke vanskeligt at forudsee, at en saa rebelsk Stad som Jerusalem tilsidst maatte knuses, svarede Max, — og jeg vil ikke lægge Vægt paa, at i det mindste de to Evangelier med den mest specialiserede Form af Forudsigelsen ere affattede efter Ødelæggelsen. Overhovedet maa det anerkjendes at Jødeguden var en god Politiker. Naar det hændtes, at et andet Folk voxede hans over Hovedet, enten forudsagde han at deres Sejre skulde tjene til at tugte eller atter udfrie hans ulydige Folk, — eller han forkyndte det bag efter og daterede Resolutionen tilbage, hvilket han navnlig saa beundringsværdig har udført ved Pseudojesaja og Daniel, — og saaledes stod han stedse med Palmer i Hænderne. — — De kaldte Hellenismen phantastisk. — Den er phantasifuld, men den er saa lidt phantastisk, at den er den fornuftigste af alle Religioner, eller rettere — den er egentlig ikke Religion: Hellas var Kunstens og Philosophiens Land, og dens Religion var en genial famlende Philosophi i Billedform. Men Hellenerne var tillige de eneste alsidige Repræsentanter for „das rein menschliche;“ derfor har deres Mythologi en almengyldig Gehalt, og derfor vil den Aandsretning som ikke vil udtale sig i abstrakte Begreber men i concrete Former, derfor vil Kunsten stedse vende tilbage til den navnlig i sine Forfaldsperioder og rejse sig forynget som Antæus, naar han havde berørt sin Moder Jorden. — Og den er ikke forsvunden; saalænge der opstaaer Verdensherskere, Kunstnere og Videnskabsmænd, saalænge Skjønheden henriver Hjerterne og Vinen glæder dem,

saalænge lever ogsaa Zeus, Apollo, Athene, Aphrodite og Dionysos; og om man paa naiv folkelig Maade anseer dem for Personer eller for upersonlige Ideer og aandelige Magter, derved er i Sagen intet forandret.

Men hvad bliver der af hele den udviklede Mythologi, den egentlige Folkereligion? spurgte Holm. Disse talløse Sagn og Myther, hvoraf ingen synes os mulige og mange slibrige og forargelige, hvorledes vil De forsvare dem?

De synes os ikke blot mulige men virkelige fra et aandeligere Synspunkt, — og i det Wahlverwandschaft mellem Ideerne, som udtrykkes i de anstødelige, er der intet mere slibrigt end i det mellem de kemiske Stoffer.

Den crasse Opfattelse har dog stedse været den folkelige, indvendte Holm.

Saamænd: — der gives en vis Pøbel, — og den findes i alle Stænder — som man aldrig kan forhindre i at have uværdige Forestillinger om det guddommelige, naar den overhovedet har Forestillinger derom, og det er en stor Illusion at troe at Christendommen eller den i den optagne og sanctionerede Jødedom forhindrer den deri. De helleniske Myther have alle et ideelt Indhold, og det er saa langt fra at de fordre en bogstavelig Forstaaelse, at denne tværtimod ophæver sig selv. Men hvorledes forholder det sig med de bibelske? For ikke at omtale talløse Obscøniteter, som ikke kan omtales, plumpe Undere, og kjødelige Anthropomorphismer, — hvad fortælles der om Jehovas Yndlinge? Hvilket aandeligt Indhold vil man faae ud af Abrahams mistroiske Fejghed, som to Gange for at redde sit Liv, der i Virke-

ligheden ikke var truet, vilde give sin Hustrus Ære til Pris? af Jakobs Bedragerier, som velsignedes og bragte ham Lykke, o. s. v., o. s. v. — indtil Davids Troløshed og Grusomhed, som — Urias forbigaaet — kastede Folkeslag i Smelteovne og gjennemsavede dem med Jærntærskeslæder, ja døende befalede sin Søn ikke at lade dem, han nødtvungen havde skaanet, bringe deres graae Haar ublodige i Graven, og som lod sit Folk døe af Pest hellere end selv at fordrives i 3 Maaneder — David, Manden efter Jehovas Hjerte! —

De var saa elskværdig at skaane Moses, bemærkede Præsten.

Som genial Folkeskaber, Regent og Lovgiver i en barbarisk Tid har han min fulde Beundring.

Men som Prophet for den ene sande Gud, med hvem han talte Ansigt til Ansigt —

— Men kun fik Lov til at see bag fra, interpolerede Max med et onskabsfuldt Smil men uden at hæve sine Øjne fra et Punkt paa Gulvet, som han ufravendt havde fæstet dem paa, som om han læste, — ja som saadan maa den Guds Mand, der var sagtmodigere end alle andre, tillade mig dels at smile, dels at vende mig bort med Afsky; jeg maa smile, naar den ene sande Gud gennem ham giver Befalinger om hvor mange Alen Tøj af hver Farve, der skal gaae til Tabernaklet eller hvordan man skal slagte eller vride Halsen om paa de Dyr, hvis Offerrøg skal være en behagelig Duft i hans Næse, enten de nu slagtes til hans Ære eller for at sone Menneskenes Brøde, som hans Retfærdighed ikke kan tilgive uden Blod; og jeg maa vende mig bort med Afsky, naar han som Guds Prophet straffer dem, der

ikke havde myrdet alle Fangerne, ligesom senere Saul blev afsat, fordi han havde skaanet nogle af Amalekiternes Heste og Oxe. — — Men for at vende os bort fra disse Barbarier og see paa de værdifuldere Myther om Skabelsen og Syndefaldet, hvorledes har ikke Kvindens Stilling i disse bidraget til at nedbryde Agtelsen for hende blandt Jøderne og de første Christne; som da Paulus heller aldrig ved given Lejlighed forsummer at lade hende høre, at hun er sidst skabt og har forført Manden.

Ja, sagde Holm leende, det er bekjendt at Biblen og Paulus har forsyndet sig mod det smukke Kjønn, og det skal jeg være den sidste til at tilgive dem. Jeg maa ogsaa bekjende at jeg aldrig er tilstede ved en Brudevielse uden paa Brudens Vegne at harmes over det barbariske Ritual, som danner en alt andet end human Portal over det christelige Ægteskab.

Denne Mening tiltraadtes af Kronos med den Bemærkning, at Rituallet neppe længer var tidsvarende.

Derom vil jeg ikke indlade mig i Disput med Dem, sagde Præsten, men mod Hr. Stauffs sidste Invection bemærker jeg kun, at det er almindelig anerkjendt at det netop er Christendommen, der har hævdet Kvindens sande Værdighed og medført hendes Emancipation.

Det er antaget af dem, der fortsættelig fordrejer Sandheden, og af dem, der uden Kjendskab til Forholdene snakker hine efter Munden. Den jødiske Kvinde var ganske afhængig af sin Mand og kunde bortsendes af ham uden Grund med et Skilsmissebrev, medens hun selv ikke havde Skilsmisseret, hvad hun havde baade i Grækenland og i Rom; Plato stiller hende væsentlig lige

med Manden paa en Maade, som Christendommen aldrig kan, saalænge den er bibelfast, og hos de germanske Hedninger æredes hun næsten som noget guddommeligt. Saadanne Anskuelser og navnlig den germanske maatte da efterhaanden trænge Christendommens bornerede jødiske Begreber tilbage. Men det er ganske Christendommens Trafik som Culturmagt uden videre at indcassere alt godt, der er fremkommet efter dens Indførelse, selv da, naar det historisk paaviseligt er fremkommet ved Reaction af helt modsatte Magter: — netop, som vi saa, Jehovas Politik overført paa det kulturhistoriske. Omvendt er da alt det onde Frugter af Hedenskabet, — og alt dette troes, da dens Advocater forstaae at calumniari audacter. — — — Alt stort og herligt skal smykke dens pralende Triumphtog, om ikke i Virkeligheden saa in effigie, først og fremmest Kunst og Videnskab, som er dens Væsen ligesaa fremmede som Solstraaler for Natten; — for dens Domstol skal de staae til Regnskab — og det gaaer da som ved hin Sangerkamp i Florentz, hvor de pavelige Legater som Dommere tilkjendte Kirken Prisen, fordi Digtene var lige gode. — — — Alt er eders! dette sin Apostels Ord har den indpræget sig med utrolig Lærvillighed og overhørt sin Kirkefaders: hvad har Christus at gjøre med Plato, Jerusalem med Athen? — og paa hvilken Side stod vel dens Stifter, han, som da Disciplene beundrende viste ham det verdensberømte Tempel for første Gang, kun saa dets Ødelæggelsessceno? Den verdensomfavnende Bispechristendom har naaet en usand Storhed og har derfor maattet høre af alvorlige Christne, navnlig en

genial religiøs Tænker i vort eget Land at Christenheden er et Bedrag.

Ganske vist, sagde Holm, er der foregaaet en stor Forandring fra dens første Tider; vi er komne op i en højere Klasse, som Lessing siger.

Og er snart modne til at dimitteres, bemærkede Max.

Men denne Forandring er en Aandeliggjørelse, netop ligesom den De forlanger for Hellenismens Vedkommende.

Der er den uhyre Forskjel at den som Menneskeværk er perfektibel, Christendommen og Jødedommen derimod ifølge deres Fordring paa direkte guddommelig Autoritet stabil i de — efter Foregivende — af Gud dicterede Documenter.

Men dette Foregivende troes ikke længer, raabte Doctoren, og idet De kjæmper mod forældede Anskuelser, fægter De med en Skygge og rammer Ingen. Hvem troer nu, at Verden er skabt i sex Dage i en Orden, som Videnskaben forlængst har modbevist? hvem troer at Eva blev skabt af et Ribben? hvem opfatter Syndefaldet som virkelig Begivenhed? hvem antager at Gud in persona har besøgt Abraham, at han selv har skrevet Lovens Tavler og givet dem til Moses? for ikke at omtale andre Urimegheder saa som Bileams Æsel, som Spotterne altid har redet paa? — — Og Doctoren kastede sig tilbage i Stolen i det Haab ganske at have forandret Slagets Gang.

Nej naturligvis, hvem troer det? spurgte Knudsen.

Glæden over den frie rationalistiske Strømning, som fik Christendommens Banner til at flyve, var synlig paa

alle Ansigter; Frøken K—, som ogsaa ønskede at udmærke sig ved et lille privat Choc bøjede sig med et spørgende Udtryk frem mod Faderen, og hævdede Strikketøjet ligesom en Skolepige, der spørger: maa jeg? — men hendes præstelige Ophav hindrede dette med en Haandbevægelse og rømmede sig; han havde med Forfærdelse seet en Del af sine Tropper gjøre en dumdristig Bevægelse, der bragte dem under dobbelt Ild, og belavede sig paa med Opbydelse af hele sin Værdighed at kommandere Tilbagetog paa hele Linien, som han stærkt frygtede for at Doctoren ikke vilde efterfølge, — men for sent; — Max havde allerede gjort det frygtede Udfald.

Hvem der troer det? sagde han; — ganske vist ikke mange; jeg har gjort det til Gjenstand for Iagttagelse. Jeg kan sige Dem, hvem det er, der æder Rub og Stub paa Bibelmarken: alle de orthodoxe Theologer og nogle gamle Koncr. Næsten alle andre æder, hvad der smager dem, og lader Resten staae; og det gaaer endda taalelig godt, da Smagen er forskjellig efter Joels Spaadom: hvad Græshoppen ikke aad, aad Høskrækken, hvad Høskrækken ikke aad, aad Billen, hvad Billen ikke aad, aad Kornormen. Men dette Kræseri tager de sig selv Frihed til; Kirken — Protestantismen saa lidt som Katholicismen — har ikke givet den, og kan ikke give den. — Hvorfor ikke? — Har Gud ikke skrevet Lovens Tavler, er Moses enten en Løgner eller Sværmer, eller han har ikke skrevet Mosebøgerne. Hvem har da skrevet dem? — hvornaar? — hvilken Autoritet tilkommer dem da? — Grunddogmerne i Anthropologien vakler. Men Christus citerer Moses som Forfatteren; han har da ikke vidst

bedre? en Side af Dogmatikernes Christologi falder. De, der tager sig saadanne Friheder ved ikke, at hele Bygningen er saa sammenhængende, at naar man rokker ved en af dens raae Grundsten, vakler alle dens slanke Spir.

Paa dette Punkt fandt Pasor K— det rettest at dække sit Tilbagetog med et uventet Flankeangreb; og udbrød:

Jeg har længe vidst, Hr. Stauff, at deres Anskuelser paa det religieuse Omraade var temmelig frie ja havde en stærk rationalistisk Retning, men jeg erfarer først i Dag til min store Beklagelse, at De er en slet og ret — Fritænger. —

Kronos hostede formildende, undskyldende Max for Præsten og Præsten for Max.

Max havde sagt alt det foregaaende med en rolig monoton Stemme, der kun nu og da fik en svag ironisk Tone. Han stod endnu i Vinduesfordybningen noget tilbage lænet med Armene over kors og lod den højre Haands Fingre spille paa Frakkeærmet, maaskee for at skjule for Helene at Haanden undertiden skjælvede. Hun sad paa en Clavertabouret til venstre for ham; af og til kastede hun halft nysgjerrige, halft beundrende Blikke op til ham og bemærkede da i hans nedadvendte Øjne en begejstret lidenskabelig Ild; hun tænkte paa det Blik, hvormed han undertiden syntes at ville læse i hendes Sjæl, især naar han havde læst et skjønt Digt for hende eller hun havde sunget eller spillet noget, som havde betaget ham mere end sædvanlig; — det var næsten det samme, kun at dets Ømhed nu var veget for et vildt ligt Kast med Øjet. — Nu, da Præsten havde ud-

slynget sin sidste Sætning, hævdede han for første Gang sine Øjne fra Gulvet og sagde med et venskabeligt Smil og i sin sædvanlige Selskabstone:

Der er et Phænomen, som ofte har undret mig og som Deres Ord erindrer mig om. Det er det, at Mennesker, som taler med Beundring maaskee endogsaa Begejstring om Mænd som Goethe og Schiller, Spinoza, Kant, Fichte og Hegel, ofte gyser tilbage ved Ordet „Fritænker“ som om de allerede saae Hestehoven og lugtede Svovllugten. — Derpaa vendte han sig til Helene og sagde halvhøjt: Jeg antager Disputen er endt; skal vi spille?

Ja, gjerne. Skal det være den Haydn vi sidst havde for.

Nej; Mozart. Iaften spiller vi „Jupiter“.

De har Ret, sagde hun smilende og tog Noderne frem. Max lukkede Flygelet op, og strax efter rullede Symphoniens første Accorder henover den tavse Kampplads.

Det gik fortrinligt, sagde hun, da Allegroen var forbi; — maaskee spillede De lidt for stærkt igjennem.

Jeg troer det ogsaa, svarede han smilende.

Naa, Hr. Lessing, sagde Holm som var traadt hen til dem, da de havde spillet Finalen, —

Max saa paa ham med et spørgende, lidt mistroisk Blik.

Ja, jeg giver Dem det Æresnavn, da De har slaaet N.'s Hovedpastor Gøtze til Jorden.

Det er vissere end det visseste at jeg ikke svarer dertil, sagde Max med et næsten melancholsk Smil. Forresten, ti er Pastor K— heller

ingen Gøtze; han er ingen lærd Theolog, og desuden saa liberal, at jeg har hørt, han endogsaa har sat sig i Spidsen for Oprettelsen af et Privattheater.

Ganske rigtig, sagde Holm, det er ogsaa derfor jeg gav Dem det Navn som Præludium til vort Forslag om at være Theaterdirecteur. Det er sandt Hr. Pastor, vi skulde jo tale med Hr. Stauff om vort theatralske Foretagende.

Ja, det vil være os meget kjært, hvis De vil deltage deri, sagde Præsten.

Max gav et kort afslaaende Svar.

Hvorfor vil De ikke? spurgte Helene.

Fordi jeg anseer Dilettanteri i Kunsten for skadelig; i alt Fald bør det holdes inden fire Vægge og indskrænkes saa meget som muligt.

De kunde tage et gavnligt Exempel af Deres Afgud Goethe, sagde Pastor K—.

Han er ikke min Afgud men min Afguds Prophet; og baade han og Schiller var bestemt af den omtalte Mening, som hos os fik en Talsmand i Heiberg. Men netop derfor var han sikker paa at Kunsten ikke tog Skade. Desuden raadete han i Weimar over virkelige Kræfter og skrev for detmeste selv Stykkerne.

Hvilket De jo ogsaa kunde gjøre, bemærkede Holm. Derved, tilføjede han hviskende og førte ham hen til et Vindue, vilde vi tillige vinde en Primadonna.

Hvad mener De?

Helene; hun spiller fortræffelig Komædie, endogsaa naar hun helst skulde lade være. Og hun vilde uden tvivl spille ganske inspireret i Deres Stykker, som selvfølgelig vilde blive smaa sceniske Mesterværker.

Han sagde dette i en insinuant ironisk Tone, som i høj Grad irriterede Max.

Jeg tvivler derom, svarede han, men hvis jeg skrev noget, skulde jeg ikke glemme at afpasse en skinsyg Elskerrolle for Dem.

Doctoren vilde lige til at give et forbitret Svar, da Mathilde forkyndte, at Theen var færdig, og Max forlod ham og skyndte sig hen til Helene for at komme til at sidde ved Siden af hende.

Jeg har en ny Sang til Dem efter Bordet, sagde hun til Max, mens de drak The.

Herligt! af hvem?

Af Rubinstein. Ja; jeg ved nok De ikke sværmer videre for ham; men denne vil interessere Dem meget. Ordene er Heines „Der Asra“.

En pikant Opgave; ligefrem et Invitationskort til en Musiker, det Digt, sagde Max.

De har fuldkommen Ret, sagde han, da hun havde sunget; den Sang maa jeg høre ofte.

Det maa være ubehageligt, bemærkede Doctoren, at høre til Aristokratiet af hine Asra „welche sterben, wenn sie lieben.“

Bedre, sagde Max, end at høre til det Demokrati som ikke lever, fordi det ikke elsker.

Udmærket svaret, raabte Helene; — men hvad mener De om den Sætning, som jeg husker engang at have læst i en Bog, — at den ulykkelige Kjærlighed er den lykkeligste.

Max trak paa Skuldren: — det er en blaseret Aandrigthed; men en Aandrigthed bestaaer af en Trediedel

Sandhed, en Trediedel Usandhed og en Trediedel cariceret Blanding af begge.

Hvilket selv var en Aandrihed, bemærkede Holm.

Vi kan jo undersøge, sagde Max leende, om Definitionen passer paa det foreliggende Tilfælde, i saa Fald er den ingen Aandrihed.

Hvilket er da det sande deri? spurgte Helene.

Aabenbart det, at mange Mennesker elsker saaledes at deres Kjærligheds Ønske skuffes, naar det opfyldes. De elsker nemlig et Phantasibillede og opdager, at de har faaet en Virkelighed, der ikke ganske svarer dertil. Fata Morganet forsvinder, naar den Rejsende naaer det og efterlader ham paa et øde Sted langt fra hans Vej; var han rejst det forbi, havde han haft et skjønt Syn uden at tage Skade deraf.

Og det usande?

Det ligger deri, at mange faktisk blive lykkelige i Kjærlighed, at ikke alle Sølvbryllupstaler er Løgn. Den sidste Trediedel bestaaer deri, at denne Blanding af sandt og usandt gjør Fordring paa Almengyldighed, uagtet den egentlig kun passer paa en Caricatur af Kjærligheden.

Bravo! De er frikjendt for den fremsatte Beskyldning for Aandrihed. Hvad har De nu at sige om hin Sætning, Holm?

Jeg finder den ogsaa forkastelig. Ulykkelig Kjærlighed er, saa vidt jeg kan skjønne, en Sygdom; men en Sygdom kan være interessant at experimentere over, men det er altid meget ubehageligt selv at have den. Hertil kommer at denne Sygdom er meget farlig, ja endogsaa kan være uhelbredelig.

Ingen Sygdom er uhelbredelig, sagde Præsten, idet han saa op fra sin Avis, — for den, der vil søge til den rette Læge.

„Well said, old mole!“ *) sagde Max, som vidste at Præsten ikke kunde et Ord Engelsk, men der gaaer det som i Barselstuen: „han døde, men Feberen forlod ham.“

XXII.

Da Max kom hjem om Aftenen, laa der et Brev fra Henrik paa hans Skrivebord. I Betragtning af dets Tykkelse stoppede han sig en stor Pibe, lagde sig paa Sophaen, skar Convoluten op og læste:

Reichenhall den 14de August 187*.

Jeg har hørt den og kjender den, denne kaade hendsigtsløse Jodlen; jeg har selv indaadet den friske Bjergluft, der maa fylde det Bryst, som skal frembringe den, jeg er selv styrtet ned fra den svimlende Sti, som Du let og sikkert skrider hen ad, og har seet den uendelige Udsigt, der glæder Dig. Glück auf! vilde jeg tilraabe den dristige Bjergstiger fra den Afgrund, jeg synker dybere og dybere ned i, hvis jeg ikke frygtede for, at det vilde være et slet Omen at hilses af mig. Maatte jeg see Dig staae sikker paa Bjergtoppen, inden jeg naaer Bunden, hvis den ikke er bundløs; vogt Dig!

---

*) Vel sagt, gamle Muldvarp! (Hamlet).

— — Es freue sich

Wer da athmet im rosigen Licht!

Hier unten aber ist's fürchterlich; —

netop Lys nok til at see de mørke klamme Klippevægge, man engang skal knuses mod, og for oven endnu en smal Stribe af den straalende Himmel, som fordem hvælvede sig om en.

Saa; jeg er kjed af Billederne; hvortil nytter de? til at tilhulle Virkeligheden og gjøre den pikant; den er alt andet end pikant.

Kjedsomhed, Tomhed, Ligegyldighed; hvad der før begejstrede og henrykkede mig, staaer udenfor mig og er koldt imod mig. Jeg føler det dobbelt nu af to Grunde: dels fordi jeg hører din Jubel, som jeg dog ikke vilde undvære for nogen Pris, dels — fordi jeg intet alvorligt her har at bestille. I gamle Dage, da jeg var begejstret for mit Arbejde, kunde jeg nyde Hvilen i saa fulde Drag som nogen; nu, da det ikke længer har nogen levende Interesse for mig, kan jeg ikke længer undvære det; jeg maa pumpe aandeligt Indhold ind i mig for ikke at forkomme af indre Tomhed.

Et lignende Forhold staaer jeg i til Nydelserne: — før kunde jeg nyde saa frit som en Epicuræer, skjøndt jeg selv var det stik modsatte; nu da jeg er det, ere de forsvundne; og kom jeg i Besiddelse af den eneste jeg bryder mig om: — nyd Elskov, Resten er ej værd et Fingerknibs! — saa vilde jeg atter være en fuldblods Idealist. Saadan løbe vi i Ring.

Geheime Wollust schwelgt im Schmerz

Und Weinen ist ein süszer Balsam;

denne Lyst har jeg jo rigtignok. Jeg hengiver mig navnlig dertil en Timestid efter Middag, da jeg stedse som Desert nyder et Stykke af mit syltede Hjerte — for at bruge et weysesk Udtryk, — som er syltet saa skarpt, at det altid bringer mig Taarer i Øjnene.

En Epicuræer uden Nydelser og dog ganske consequent; Hegesias var jo ogsaa en Consequents af Aristip. Undertiden har jeg Lyst til at rase, til at være Nihilist og Pessimist, men jeg kan ikke. Jeg har altid trods mine Idealer og min Begejstring — eller vel netop paa Grund af dem — lige fra Dreng af haft et Hang at komme paa Kant med Livet og blive Pessimist; jeg havde altid saa meget at kritisere, indtil jeg lærte Gerda at kjende; og da jeg havde lært hende helt at kjende, kom jeg først ret paa Kant med Livet, men da havde jeg mistet min Ret til at foragte det; en moderne Samson havde jeg i Dalilas Selskab mistet min Kraft, da Philisterne for Alvor kastede sig over mig. Men jeg har seet at Verden er skjøn, og det nytter intet at ville nægte det. O, schöne Welt! du bist abscheulich! Jeg har faaet Vinen i den gale Hals, men Vinen er god.

Der gives i Verden Frondeurer nok,
Som føre paa Livet Klage;
Jeg vil ikke hæve min Røst med dem,
Skjøndt Lykken jeg saa bortdrage.

Nej Verden er skjøn, og Livet er stort,
Selv ved jeg det bedre end andre;
De mægtigste Aanders Flugt har jeg fulgt,
Med den skjønneste Sjæl fik jeg vandre.

Den skjønneste Sjæl har bort sig vendt,
 Var for skjøn til at lede mig længer;
 De mægtige Aander jeg flyve lod,
 Og fast ved Mindet jeg hænger.

Min Vinge er knækket, min Fod er mat,
 Paa hende forgjæves jeg bied;
 Min Aand er forvildet og gudforladt,
 Min Sjæl er til Døden viet.

Saa kom da Død! jeg elsker Dig ej,
 Du mørktilslørede Kvinde;
 Jeg elsker den Verden jeg siger Farvel,
 Jeg elsker Livet og hende.

Og kommer Du ej paa mit Bud, da faaer
 Lig Mohamed vel jeg Stakkel
 Selv gaae til Bjerget og ende mit Liv
 Med et carikeret Mirakel.

Det er det eneste Digt jeg har skrevet, hvis det kan kaldes saa; en Monolog, som jeg ofte fører med mig selv, og som for Afvexlings Skyld er sat ud i Knyttelvers. Tanken i sidste Vers om Selvmord — hvorfor har vort Sprog intet andet Udtryk for denne Handling end dette, der ikke alene er dikteret af en religious Fordom men ogsaa i og for sig er ulogisk? — denne Tanke vilde jeg ikke have udtalt for andre end for Dig. For Dig kan jeg gjøre det, fordi jeg troer, Du er indsigtfuld nok til at sørge mindre over mig, naar Du ved, at jeg har gjort dette Skridt, end naar

Du ved, at jeg lever et *vita non vitalis*. Men selv om Du ikke vil tillade mig det uden Kamp, kan Du dog ikke bejæmpe mig ud fra et fremmed christeligt Standpunkt; ikke heller er Du uklar nok til som saa mange andre fra hint Standpunkt at have slæbt Forestillinger over i det nye, der passe der som en gammel Lap paa et nyt Klædebon. Hvis Du altsaa har Grunde derimod, maa det være saadanne, der ere hentede fra det humane; vi kan da disputere ganske rolig om Sagen som Cato med sine Venner i Utica, og Du kan ligesaalidt som hine blive fortrydelig, naar jeg ved Slutningen af Disputen forlanger mit Sværd. — Jeg staaer ved Korsvejen ikke som Herakles men som Heine: — am Kreuzweg stand ich und seufzte —; Hvortil disse store Exempler? heroum clara valete nomina! ethvert Tilfælde maa betragtes for sig, og mit er et særegent: hverken Fordom eller Frygt holder mig tilbage, men saalænge hun ikke har givet en anden sin Haand, kan jeg ikke. Den Tanke at jeg ved en overilet Handling, skulde være gaaet Glip af — hvoraf? — kan man med Ord udtrykke en saadan Forvandling? — kan hun forestille sig, hvad hun kunde udrette med et Ord? Lad mig med en ny Forsyndelse mod Apollo forsøge at udtrykke det under et mythisk Billede.

Jeg er saa mørk en Bejler Du,
 Men længes mod Lyset saa saare;
 Du sanker Blomster med barnlig Hu
 Og kjender ej Suk eller Taare.

Min Hjerne den er et Tartaros,
 Hvor Titanerne holdes som Slaver.

De ruske i Lænken med truende Trods,
Og Jupiters Throne raver.

En elysisk Eng i mit Hjerte er sat,
Der dufte de smaae Asphodiller,
Der gjenlyder alt i den evige Nat
Af Nattergalenes Triller.

Persephone! kast dine Blomster bort,
De ville kun lidet Dig nytte;
Deres lokkende Farver de straale saa kort,
Deres Duft er Vindenes Bytte.

Stig ned i mit Hjerte og hvil Dig der;
Det dufter og toner derinde;
Men Blomsten ej farves af Solens Skjær,
Og Fuglene quiddre iblinde;

Da rinder der Lys over Blomsterne smaae
Fra dit ætherstraalende Øje,
— Og alle de vilde Titaner maae
Sig for dine Fødder bøje. —

Er det andet end en fix Idee at klynge sig fast til et saa fortvivlet Haab? jeg ved det ikke, og det er jo ogsaa ligegyldigt. Persephone blev jo bortført og steg ikke frivillig ned i Hades. Er det muligt at hun kunde gjøre det? Jeg er selv for interesseret i Sagen til at kunne bedømme det, men undertiden synes jeg, der er noget, der siger mig, at det kan skee.

Jeg har naturligvis hver Dag seet lidt til hende og

Moderen men i det hele ikke været særdeles meget sammen med dem. Nogle Udflugter har vi gjort sammen, navnlig et Par Spadseretoure til Thun-Sø, en dejlig Bjergsø, som ligger en tre Fjerdingsvej herfra; hvordan Moderen, som i Danmark aldrig rører sig, kunde komme den Vej, er mig ubegribeligt, men mit Haab, at hun skulde give tabt paa Vejen og lade os gaae det sidste Stykke frem og tilbage alene, var forgjæves. Det er yndigt at see Gerdas barnlige Glæde ved alle disse for hende saa fuldkommen nye Skjønhedsindtryk.

I Lørdags bragte en lille Pige mig et Brev fra Fruen. Afklædt sin Philosoph-Kappe viste det sig at være en Tjener, der anmodede mig om at spise til Middag med dem den næste Dag. Hun kunde naturligvis ligesaa godt mundtlig have givet mig denne Invitation, men derved vilde nogle særdeles philosophisk klingende og aldeles meningsløse Aandrigheder være gaaet tabte for Efterverdenen, medens de nu kunde opbevares i „Breve til og fra Fru Svane,“ til hvilken Bestemmelse jeg omhyggelig opbevarer dette Klenodie.

Jeg kom altsaa til den bestemte Tid. Gerda var bleg og, jeg syntes, nedslaaet; da hun havde fjernet sig et Øjeblik, spurgte jeg Fruen om Gerda ikke var rask. „Jeg ved ikke rigtig,“ svarede hun; „hun har i Formiddags faaet Brev fra Mathilde Knudsen, og jeg frygter at nogle deri immanente Efterretninger har virket destructivt paa hendes aandslegemlige Jeg.“ Hvad mon det vel kunde være, tænkte jeg — og spurgte om den momentane habitus af Fruens Helbred; da jeg hørte, at det stod paa Hovedpine, og at denne ganske forhindrede en paatænkt Udflugt om Eftermiddagen, udtrykkede jeg

en til Størrelsen af min Glæde — over mulig at blive noget ene med Gerda — svarende Størrelse af Sorg. —

Det var altfor dejligt et Vejr til at sidde og kullure i deres Cottage, og strax efter Kaffen gik Gerda og jeg ud. Jeg foreslog hende at vi skulde gaae til Kirchberg, et Badested paa den anden Side af Saalach, hvor der musiceres om Eftermiddagen. Da vi vare komne over Broen, gik vi tilhøjre i Anlægget langs Floden og og Plads paa en Bænk, hvorfra man har en smuk Udsigt op ad Dalen.

Det faldt mig ind — Du ved jeg har min Styrke i at huske Datoer — at det accurat var et Aar siden, vi havde været sammen paa ***gaard, og jeg nede ved Fjorden havde fortalt hende om mit første Møde med Dig, og jeg erindrede hende derom.

Er det et Aar siden? sagde hun; hvor der kan skee meget i saa kort en Tid.

Ja; — og hvor der kan skee lidt i saa lang en Tid.

Hun syntes mig at blive endnu mere drømmende og fraværende end før. Jeg fortalte hende, hvad hendes Moder havde sagt til mig om Brevet.

Det var intet som kunde interessere Dem, sagde hun.

Alt, hvad der berører Dem, er det eneste, der interesserer mig, sagde jeg — og fortrød strax, at jeg havde sagt det.

Hun saa paa mig med et underligt gennemtrængende Blik, der brændte mig helt ned i Hjertet, og svarede:

Jeg ved det. Jeg skulde ikke have brugt en al-

mindelig Frase, for at undvige et Svar; det var intet, jeg vil fortælle Dem.

Vi blev siddende en Stund endnu uden at sige noget og gik saa videre samtalende om forskellige Ting, mest om Badegjæsterne, blandt hvilke der er mange komiske Størrelser.

Da vi nærmede os til Kirchberg, hørte vi Orchester-musik. Gerda standsede.

Hør! sagde hun og lagde sin Haand let paa min Arm; kjender De det?

Det var Ouverturen til „Egmont“, lidt inde i Allegroen. Vi blev staaende og lyttede; de begyndte paa det yndige Thema:

Det er altid forekommet mig som om Beethoven i dette Thema saa at sige i et musikalsk Compendium havde sammenfattet Hovedindholdet af Egmont: det romantiske og idylliske Kjærlighedsforhold, der afbrydes saa voldsomt og uventet. Den første Del af det var paa Grund af Afstanden neppe hørlig men kunde kun anes af en, der kjendte det, medens de afbrydende Accorder lød tydelig ned til os, og denne Omstændighed gjorde

det endnu mere betagende og stemningsvækkende for mig; saaledes kunde jeg jo ogsaa kun med Anstrengelse erindre hin yndige Tid, da min Kjærlighed endnu var idyllisk og forhaabningsfuld, medens den smertelige Afbrydelse endnu toner lige stærkt gennem min Sjæl.

Den første Bemærkning gjorde jeg til Gerda, den sidste beholdt jeg naturligvis for mig selv.

Det er dejligt, at De siger det, udbrød hun, for det samme har jeg altid følt ved dette Thema. Maaskee det dog er construeret ene efter musikalske Motiver; i alt Fald er det dejligt, vidunderligt. Kom, vi maa skynde os derhen; jeg har aldrig før hørt den for Orchester.

Hun gav sig til at løbe, og jeg var ikke sen til at følge hende. For at skyde Gjenvej forlod vi den bugtede Gang og skyndte os tværs igjennem Anlægget; vi kom ind i en lille Kløft, hvorigjennem der løb en Bæk, og blev staaende raadville ved Bredden. Til alt Held var der midt i Bækken en stor Sten, som Vandet skyllede hen over; jeg sprang ud paa den og bredte mine Arme ud mod hende; hun tøvede lidt, saa sig om, smilede og sprang til; jeg fangede hende i mine Arme og satte hende let over paa den anden Side. Vi ankom netop, da de begyndte paa Allegroen con brio, Stigningen til „Triumphmarschen“.

Jeg haaber ikke, det har kjedet Dig at faae denne Smule Liv efter disse Dødsphantasier; jeg maatte dog see at faae en lidt antagelig Finale til denne mørke Composition — og saa maa man jo tage til hvad man har. — I det hele taget kan dette ægyptiske Mørke maaskee være godt for en Hellener at see paa; vogt Dig og vær forsigtig; det er nu min Tour at sige til

Dig: „Du maa give Tid;“ man kan gjøre det, naar man ellers staaer i Fare for at miste en Evighed. Lev vel!

din

Henrik.

XXIII.

„Den fordømte Jørgensen“ tænkte Max, idet han satte en dobbelt Streg under den sidste Linie i en latinsk Stil og gav sig til at overveje, om dens Autor skulde have mdl. eller om han kunde slippe med tg?

Dette interessante Spørgsmaal lagde i den Grad Beslag paa hans Opmærksomhed at han ikke hørte Fodtrinnene paa Trappen, ikke heller at der blev banket sagte paa Døren; hans Øjne vare faldne paa Helenes Portrait, som han havde stillet op paa Skrivetøjet, og mulig var det denne Omstændighed mere end Hr. Jørgensens Stil, der endogsaa forhindrede ham i at høre at Døren blev aabnet bag ved ham; han foer forundret op, da en velbekjendt Stemme raabte „Max“; — men langt større blev hans Forundring, da han vendte sig om, og ikke blot saa Henrik staae i Døren — men ved Siden af ham — Gerda.

Trængte dette Besøg til en Forklaring, da var den tilstrækkelig given i Henriks straalende Ansigt. Max omfavnede ham heftigt, trykkede Gerdas Haand og trak dem ind i Værelset.

Maa jeg nu forestille Dig min Forlovede, sagde Henrik.

Jeg vidste det, jeg vidste det strax, da jeg saa jer, raabte Max. Det er den lykkeligste Time i mit Liv. Guderne vil velsigne jer.

Det vil de, udbød Henrik jublende og trykkede den smilende Gerda op til sig; men Du maa forresten ikke udtrykke Dig saa hedensk; jeg er allerede Proselyt. Men kort efter tilføjede han forskrækket af et bebrejdende Blik af Gerda paa Grund af den letsindige Tone, hvori han forkyndte dette hurtige Omslag: — Det vil sige jeg overvejer Sagen: audio et alteram partem, det byder jo simpel Billighed.

Det var Pluralis majestatis, en Reminiscent fra min Hebraisk, sagde Max smilende og bad dem tage Plads i Sophaen.

Forresten, vedblev Max, naar Du præsenterer Gerda for nogen, skal Du ikke kalde hende „min Forlovede,“ det er altfor koldt og formelt et Udtryk for jer to.

Nej, sagde Gerda, han skal sige „min Kjæreste“.

Ja men dermed, Du vidunderligste af alle Sprogpurister, svarede Henrik smilende, dermed er jo intet nyt sagt; min Kjæreste har Du været i over syv Aar, — og han smilede endnu mere, da han følte et ømt Tryk af hendes Haand — men min Forlovede har Du kun været i to Gange fireogtyve Timer, og jeg haaber ikke Du skal være det i ligesaamange Dage.

O Thaumasia! udbød Max leende, — det er udlagt: Du besynderlige Trompeter! — vil Du allerede slaae saa hurtig op?

Nej, vi vil gifte os, svarede Henrik og begyndte at

fremsætte sine Udsigter, der ikke vare glimrende men ret taalelige. Hans Aftagen i kunstnerisk Produktion havde gjort ham det lettere i de sidste Aar at syssel-sætte sig med Decorationsarbejder hos en bekjendt Architekt, hos hvem han havde regelmæssigt Arbejde, som blev godt betalt, og hans rastløse Arbejdskraft i Forbindelse med en Sparsommelighed, der ikke længer var ham noget Offer, havde sat ham i Stand til at lægge noget op med det Maal for Øje, som han nu saa uforudseet havde naaet. Han var eneste Søn af en Præst i et stort Embede, som vilde være ham et godt Rygstød, og endelig havde Gerda selv en lille Arv, saa de kunde komme over de første Vanskeligheder. Kort sagt, sagde han, jeg kan ligesaagodt gifte mig nu som nogensinde, og vi seer ingen Grund til at vente.

Oh Du er rask nu, helt rask? spurgte Max.

Ja, det troer jeg, jeg har aldrig været saa rask før. Min Spleen er blæst bort.

Jeg tænkte egentlig paa din Brystsvaghed.

Naa, den havde jeg rigtignok helt glemt. Jo, det har vist ikke noget at sige. Jeg mødte jo meget regelmæssigt ved Badecuren, for der traf jeg altid Gerda.

Gerda fortalte nu Max, at hendes Moder var rejst til Kjøbenhavn, men at de vare taget til N. og kom lige fra Jernbanen. De vilde nu ud til Bruuns og den følgende Dag tage til Kjøbenhavn.

De følger os vel ud til ***gaard? sagde hun.

Ja, naturligvis gaaer han med, sagde Henrik.

Da Max var gaaet ind i et andet Værelse for at tage en anden Frakke paa, besaa Gerda med stor Interesse hans Værelse vejledet af Henrik, der var lige saa

hjemme i det som i sit eget. Han tog Pistolerne ned og viste hende dem, fortalte hende, hvordan han og Max i Forening hos en Marchandiser havde opsnuset de to smukke Kobbere af Claude Lorrain, som hang over Sophaen, og viste hende hans udsøgte Bogsamling, som hun betragtede med et Udtryk af Interesse og Ærbødighed.

Han behersker endnu Pladsen over Deres Skrivebord, sagde hun til Max, som nu traadte ind, idet hun pegede paa Schillers Portrait.

Endnu?

Ja, det hang ogsaa over Deres Bord, da De traf Henrik i Italien, sagde hun.

Jeg er vis paa at De selv er for trofast en Natur, svarede Max, til at undres derover.

De har Ret, sagde hun.

Aa, der er intet utænkeligere, raabte Henrik, end at Max Piccolomini skulde fornægte sin Digter.

Men jeg savner et Portrait nedenunder, vedblev hun smilende, — Thekla.

Max, der havde fundet Lejlighed til at vælte Helenes Portrait og lægge en Stilebog over det, blev rød i Hovedet.

Henrik lo.

Ja vi overraskede Dig nok i en tête à tête; naa, det behøver Du da ikke at skamme Dig over; især over for et Par Kjærestefolk. — Kom nu.

Paa Vejen derud havde Henrik og Gerda meget at fortælle om Reichenhall og dets Omegn, og da dette Emne var nogenlunde udtømt, gik man tilbage til tidligere Begivenheder og glædede sig og hinanden ved

alle kjære Smaareminiscentser lige fra den Dag, da Henrik steg ud af Jernbanecoupeen og blev modtagen af Gerda og hendes Fader, og atter fra den Aften, da han første Gang bragte Max med og præsenterede ham.

Paa ***gaard kom alt i den største Bevægelse lige fra Legationsraaden til Gaasedrengen ved denne glædelige Begivenhed, thi navnlig Gerda var almindelig afholdt og beundret. Det blev vedtaget, at Max paa Hjemvejen skulde see ind til Knudsens og faae dem derud den følgende Dag; selv vilde han komme, saasnart hans Timer vare forbi.

Da de havde drukket Thee, gik Max og Henrik Arm i Arm ned i Haven og satte sig paa en Bænk under nogle store Lindetræer i dens yderste Hjørne.

Kan Du huske, spurgte Henrik, da de i nogle Minutter havde siddet tavse ved Siden af hinanden, — den Aften, da jeg kom hen til Dig, da jeg havde faaet Afslag af Gerda; kan Du huske, hvordan Du trøstede mig og sagde at alt kunde endnu blive godt mellem os. Troede Du dengang rigtig, hvad Du sagde?

Oprigtig talt — nej. —

Jeg ikke heller; og dog skulde Forjættelsen gaae i Opfyldelse.

Hvordan gik det egentlig til? spurgte Max.

Ja, hvordan gik det til? sagde Henrik; — ganske simpelt i nogle faae Minutter ligesom enhver anden Hverdagsbegivenhed. Det var iforgaars om Aftenen; Fruen var gaaet lidt ud, og vi sad ene sammen; det var bestemt, at de skulde rejse den næste Morgen. „De rejser vel ogsaa snart hjem?“ sagde Gerda. „Ja, hvorfor skulde jeg blive her?“ „Nej, naturligvis,“ sagde hun,

„De har jo nu været her, saalænge som Lægerne anbefalede Dem og føler Dem jo ogsaa raskere.“ „Det var egentlig ikke det, jeg mente.“ „De mente,“ sagde hun og saa paa mig, „fordi jeg rejser.“ „Ja.“ „De kan jo rejse med os.“ Jeg saa lidt forundret paa hende: „Det vil jeg naturligvis gjerne; jeg har kun ikke villet tilbyde det, fordi jeg troede De rejste heller alene med Deres Moder.“ „Hvorfor troede De det,“ spurgte hun og saa paa mig igjen med et paa en Gang gennemtrængende og kjærligt Blik. Jeg blev forvirret og vidste ikke hvad jeg skulde svare hende. „De rejser nødvendig bort fra Reichenhall, ikke sandt?“ spurgte hun. „Ikke naar jeg rejser sammen med Dem,“ svarede jeg; „det Sted, hvor jeg er i Deres Selskab, er mig altid det kjæreste, det ved De jo.“ Hun lagde sin Haand i min og sagde: „Hvad om vi da altid blev sammen; jeg elsker Dem ikke, saadan hvad De forstaaer ved at elske, saadan som De elsker mig. Men disse to Aar har lært mig hvor stor Pris man skal sætte paa et Hjerte, som ikke rummer andet end en selv — — og —“ „Og Du vil være min Hustru og gjøre mig lykkelig, ikke sandt?“ hviskede jeg og omfavnede hende. — Saadan gik det til eller omtrent saadan, for det var mig under hele Samtalen som om jeg drømte; og det er mig ligesaadan endnu; men det er Virkelighed, og der er hun selv.

Nede i Alléen skimtede de en lys Kjole, og snart efter sad Gerda med sin Arm slynget om Henriks Hals, og Max gik videre med Victor, som havde fulgt Gerda derned.

Ved Enden af Alléen stod Gartneren.

Med Forlov at spørge, begyndte han, er det troligt

at hun Frøkenen er bleven forlovet med ham Billedskjæreren?

Jo, det har sin Rigtighed, Peer; svarede Victor. Er Du fornøjet med Partiet?

Aa, ja — Herregud! — A tykkes rigtignok han er en traurig Compan. Naar han saadan spadserede alene i Haven, saa han aldrig ud til at have rigtig Glæde af Blomsterne. Men ligegodt skal de da have en Bouqvet, hvis a kan faae hittet en, der pæn nok, for det kommer mig noget sent.

XXIV.

Hvem er det, der gaaer over Torvet derhenne med Stauff? spurgte Holm Helene, da han samme Eftermiddag stod ved Siden af hende ved Vinduet og hjalp hende med at omplante en Blomst.

Ej! Mathilde! kom og se! raabte Helene; er det ikke Henrik og Gerda?

Jo vist er det, sagde Mathilde. Saa er de komne tilbage fra Reichenhall. De skal vist ud paa ***gaard.

Hvem er Gerda? spurgte Holm.

Aa, det er en Veninde af os, især af Mathilde, svarede Helene. Ja, det er sandt, De kjender hende jo: det er er en Datter af Fru Svane, hende med Correctur-sygen.

Aa haa! raabte Doctoren og lo. Det er sandt, hun har nok i al Uskyldighed fordrejet Hovedet paa den unge

Mand; det hørte jeg dengang af hans Fætter Henriksen, han, De ved, som er Famulus hos Sørensen i V. Naa saa er de vel sagtens blevne forlovede, siden de gaaer sammen.

Mathilde pillede ved sine Kniplingsmanchetter med et paa en Gang fornøjet og listigt Smil. Helene rystede paa Hovedet.

Det kan jeg ikke troe, sagde hun; for vi ved meget godt, at hun i et Par Aar har gaaet og sværmet for Max. Ja det kan ikke nytte, Du kniber mig i Armen, Mathilde, for nu har jeg sagt det. Holm siger det heller ikke til nogen, naar jeg beder ham derom.

Doctoren lagde den højere Pegefingert paa Munden og den venstre Haand paa Hjertet.

Det er nemlig Mathilde, der har opdaget det, vedblev Helene, og betroet det til mig. Ellers gaaer Gerda saa stille og tillukket som kun en Kvinde kan, naar hun elsker. Paa jer Mandfolk kan man jo for det meste see Hjertet brænde gennem Vesten. Men det har heldigvis sjelden saa meget at betyde.

Sjelden, men dog undertiden, svarede Holm. Saa var det jo forresten ogsaa muligt at hun er forlovet med Max.

Heller ikke denne Hypothese vilde Helene lade gaae; men den blotte Tanke om, paa en saa behagelig Maade at blive af med en farlig Rival, satte Holm i et overordentlig godt Humeur, som vedligeholdte sig hele Aftenen.

Da Omplantningen lykkelig var tilendebragt, gik han med Helene ned i Haven bærende en kolossal Vandkande og vandede alle de Planter, som hun udpegede med en

Liliestængel, som hun havde i Haanden. Ved de fleste spurgte han hende saa om deres latinske Navne, undertiden ogsaa til hvilken Familie de hørte, og forvissede sig om, at hun trolig bevarede de Kundskaber, han havde meddelt hende. Da de igjen befandt sig i Dagligstuen satte Helene sig til Klaveret, sang nogle Folkesange og spillede flere Smaastykker mest af Haydn og Mozart, idet hun med stor Takt valgte saadanne, som havde en høj musikalsk Værdi og dog ikke oversteg hans Fatteevne, som hans Lidenskab for hende havde skærpet betydelig.

De examinerede mig før i Botanik, sagde hun tilsidst, nu maa jeg examinere Deres Gehør lidt. Saa begyndte hun at anslaae Accorder og spille Scalaer, og lo hjertelig, naar hans gode Villie ikke formaaede at skjelne Dur fra Moll.

Ved Thebordet converserede han Knudsen ivrig om mercantile Emner, og siden gav han sig til at fortælle Historier fra sine Studenteraar og sin første Praxis.

Et Kvarterstid efter at Holm var gaaet ringede det, og Max traadte ind.

Han blev modtagen med stor Venlighed og mange Beklagelser over at han saa længe ikke havde været der. Sagen var at Max, erindrende hvordan det var gaaet efter hans første Rivning med Præsten, vilde afvente et Skridt fra Knudsens, inden han kom der efter det sidste voldsomme Sammenstød.

Der er jo gaaet over fjorten Dage i hvilke man ikke saa meget som har seet Deres Ryg, sagde Knudsen.

Jo, hans Ryg har jeg rigtignok seet passere over Torvet i Eftermiddags garneret af to andre, som jeg

syntes, jeg skulde kjende, sagde Helene. De har haft Besøg af Gerda og Henrik?

Ja, sagde Max; de er ude paa ***gaard og jeg har i Commission at invitere Familien derud til imorgen Middag.

Det skal være os en Fornøjelse, en stor Fornøjelse, sagde Knudsen.

Mathilde sendte Max et spørgende Blik, hvis Indhold han rigtig gjættede, men da han havde faaet Ordre til at holde Forlovelsen hemmelig, forblev han tavs.

Det er ellers underligt, vedblev Helene, at de to saadan kommer og besøger Dem.

Aa, vi er jo gamle Bekjendte, sagde Max.

Ja, det er sandt nok. Men alene saadan at løbe ene om med ham, som baade hun selv og Gud og Hvermand ved er halv tosset af Kjærlighed til hende —

Derfor var det vel ogsaa de vilde have mig med, bemærkede Max.

Aa ja. Forresten kan jeg ikke begribe, hvordan han kan gaae saalænge og sukke for hende. Hvis hun saa tilsidst blev rørt i sit lille Hjerte og tog ham, saa er jeg vis paa, at han vilde snart opdage, han kunde have sparet sig den Ulejlighed og brugt Tiden til at see sig om efter en anden.

Hvorfor det?

Hvorfor? hun er dog i Grunden en ubetydelig Pige.

Max tog hende meget ivrig i Forsvar og understøttedes af Mathilde. Helene lo:

I bliver saa heftige, som om den ene var hendes Søster, den anden hendes Elsker.

Det faldt Max ind, at Helene maaskee kunde

jaloux; han svarede ikke og lod som han var i daarligt Humeur. Denne Rolle blev han i den følgende Dag, da Forlovelsen blev declareret. Kun naar han var ene sammen med Henrik og Gerda, var han lutter Liv og Lystighed. Det havde den forønskede Virkning; Helene nærmede sig og drillede ham.

De skal see jeg faaer Ret, sagde hun, da de kjørte hjem om Aftenen.

Hvori?

Naar De har været gifte et Aars Tid, er han kjed af hende.

Hvis han bliver det, saa —

Hvad saa? vil De miste Deres Hoved?

Mere: min Tro paa Kjærlighed.

Troer De paa Kjærlighed? spurgte Kronos gabende. Ja, det er sandt De er jo Idealist.

Der er ikke saa meget jeg troer paa, sagde Max; hvis jeg ogsaa mistede min Tro paa den, hvad skulde jeg saa holde mig til?

Und wäre nicht das bischen Liebe,
So gäb' es nirgends einen Halt.

Det var ikke just talt som en Idealist, bemærkede Helene.

Hvem Pokker siger ogsaa, jeg er Idealist? udbrød Max ærgerlig; jeg er Realist.

XXV.

I den sidste Uge af September tog Victor, Mathilde, Max og Helene over til Gerdas Bryllup; den sidste var bleven inviteret af Hensyn til Max ved Henriks Omsorg, da han vidste, hvad et Selskab uden Gerda i lang Tid havde været for ham selv. Ellers var der ingen andre Gjæster end Henriks Forældre. De havde først nylig lært deres Svigerdatter at kjende men vare strax ganske indtagne i hende. Skjøndt Henrik aldrig havde ladet sig forlyde med sit egentlige Forhold til hende, kunde de dog ikke undlade at opdage, hvorhen hans Hjerte stiledede, og hvad der pludselig havde sat hans aandelige Liv i Stampe; og da han havde ført hende til sit Hjem som sin Forlovede, var hun bleven modtagen der med aabne Arme, som en længe ventet, inderlig savnet Gjæst, næsten med ligesaa megen Taknemlighed som Glæde, en Stemning som kom til Udtalelse i Præstens bevægede og hjertelige Tale til det unge Brudepar ved Vielsen.

Max havde skrevet en munter Sang, og Stemningen i den lille sluttede Kreds var meget oprømt: Fru Svane havde i elskværdig Selvfornægtelse aflagt Philosophkappen og viste sig med en almindelig ærbar Hovedpynt som en ret vakker Vertinde i Niveau med det øvrige Selskab.

Fastholder De endnu Deres Mening? spurgte Max Helene.

Nej, sagde hun og lo; jeg sagde det jo kun for at drille Dem; for De maa dog indrømme at De har været svært indtagen i Gerda.

De kan godt sige „er“.

Men dog ikke mere, end at De er glad idag? spurgte hun.

Jeg nyder Johannes den Døbers Glæde, sagde han: — Brudgommens Ven der staaer hos ham, glæder sig ved at høre Brudgommens Røst.

Og denne Deres Glæde er fuldkommen?

Max lo: Jeg havde ikke troet, at De var saa bibelfast. Ja paa sin Vis er den det, men den viser selv hen til en endnu fuldkommere, som jeg vel ogsaa tør haabe paa. —

Nu gik Du ikke i Kloster, sagde Henrik, idet han tog sin Hustrus Hoved i sine Hænder og saa hende smilende ind i Øjnene.

Nej, svarede hun og kyssede ham, men jeg vidste jo ogsaa, at der var en, jeg kunde gjøre lykkelig.

Hun straaede af Kjærlighed og Mildhed; men hun saa mindre ud som en, der selv nyder en stor og længe attraaet Lykke, end som en, der glæder sig ved at gjøre godt og see andre lykkelige.

Du seer ikke ud som et Menneske men som en Engel, sagde Henrik til hende; og det er Du ogsaa.

Det maa Du ikke sige, skjøndt jeg ved, Du er taabelig nok til at mene det.

Nej naturligvis maa jeg ikke sige det, svarede han leende; hvis Du tillod mig det, saa var Du jo netop ingen Engel. —

De bad Helene om at spille noget.

Stauff og jeg vil spille firhændig, svarede hun.

Hvad vil I spille?

^ jeg ikke sige, hvorfor ved jeg ikke; I maa

De traadte h en til Vinduet; han lagde sin Arm om hendes Liv, og hun saa op paa ham med et straalende Udtryk af Kjærlighed og Troskab, da de første Accorder af Egmont-Ouverturen tonede fra Claveret.

XXVI.

En Uges Tid derefter kom Victor i Forretninger ind til N. Han spiste til Middag hos Knudsens og gik i M rkningen hen til Max. Denne var ikke hjemme i øjeblikket, men Vertinden mente, han kom snart hjem, og Victor gik op paa hans Værelse for at vente paa ham.

Han satte sig ned ved Skrivebordet, tog sin Brevtaske frem og skrev sine Indkjøb op.

Nøglen sad i en af Skufferne: „Saadan er han altid,“ mumlede han; „lad os see hvor kostbare Ting, der ligger deri.“ Han trak Skuffen ud og saa foran en Bog, som han kjendte paa Bindet; det var en Dagbog fra Max' Rejse, og da Max havde læst sin Rejsebeskrivelse højt for ham, betænkte han sig ikke paa at tage den frem og forkorte Tiden med at blade i den. Til sin Forundring stødte han paa nogle Sider han aldrig havde hørt; han tændte Lampen og satte sig til at læse:

Jena den 20de August 187*.

Min første Gang fra Gjæstgivergaarden gjaldt Universitetet. Med en vis Begejstring betraadte jeg dette

Videnskabens gamle Tempel; dog var det ikke Musæus' og Bajers Navne, der for mig gav det Glans, men jeg erindrede at det var her Schiller havde virket som Professor; jeg gjennemgik i Tankerne hans prægtige Tiltrædelsesforelæsning om Betydningen af det verdenshistoriske Studium og ønskede at jeg kunde have været med i den store Tilstrømning som nødte ham til at begive sig over i det største Auditorium.

Det er længe siden; men en Gang havde han be-
traadt disse Trappetrin, og de vare som mine Venner og
fortrolige.

En Del Studenter gik ind i et af Auditorierne. Jeg spurgte, hvem der skulde læse; det var en theologisk Professor, desværre ikke Hilgenfeldt; jeg havde gjerne hørt den berømte Tübingen, Baur's magister equitum, gjøre et af sine bekendte Chocs mod Ægtheden af et eller andet Evangelium. Imidlertid drev jeg dog med derind og satte mig paa en af Bænkene. Det var en ung Professor, der læste over Apologetik; i Dag gjaldt det Christendommens Lære om Udødeligheden.

Det var en temmelig simpel Forelæsning: de sædvanlige Sætninger, som jeg kunde ramse op i Søvn, fremsatte ikke uden en vis oratorisk Dygtighed og Varme. Alt var holdt in abstracto: den sædvanlige moderne Taktik. Han førte en ikke ind i de Kampe om Opstandelseslegemet, som har sysselsat Dogmatiken fra Augustin indtil Qvenstedt og længere; om Haar og Negle skulde restitueres efter Antallet eller tillige efter Længden, idet man fik alt tilbage hvad man havde tabt, i hvilken Alder det skulde tænkes, om Tarmene skulde være fyldte med de Essentser o. s. v., o. s. v., ja det antydedes

ikke at man havde været i Tvivl om slige Ting. Med et rigt broder-t Klædebøn af almindelige Fraser tildækkedes disse Udvæxter paa Dogmet, der, som Strausz siger, vidner om det usunde Blod. Da Forelæsningen var forbi, meddelte han sine Tilhørere, at han ikke kunde samles med dem næste Gang: han havde haft den Sorg samme Dag at erfare at hans Hustru var død i Mentona og rejste nu derned til Begravelsen. I Dag om otte Dage haabede han om Gud vilde at fortsætte denne Forelæsning. Han sagde dette hverken med en virkelig eller fingeret stoisk Ro, men med en Beherskelse af sin Følelse, som dog lod en ane dennes Styrke. Maaskee en anden, en irreligiøs, kunde sagt det med lige saa stor Ro, men ikke med denne, som bag sin Sorg havde det faste Haab om et hinsides Gjensyu og over sig den sikke Tro paa et kjærligt Forsyn. Og de ofte saa misbrugte Ord „om Gud vil“ syntes her tydelig at sige, at han vilde betragte det som en Naade, hvis han til den Tid laa ved sin Hustrus Side. Det hele kastede et ejendommeligt Lys over hans Forelæsning og sagde uendelig meget mere end den. Jeg følte at hvis jeg havde faaet den umulige Gave stringent at kunne modbevise den personlige Udødelighed og kunde vinde en Doctorhat ved at disputere med denne Mand, vilde jeg heller døe end gjøre det. Og jeg følte noget mere end det; jeg forestillede mig levende hvorledes jeg selv vilde være tilmode i hans Stilling og jeg følte en Længsel —; gamle Minder fra min Barndom dukkede op; jeg følte Lyst til atter at være som da, Christen uden at tvivle og uden at gruble. Men Udvæxterne! — de krasse Forestillinger, som ere nødvendige Conseqventser! — hele Symbolum Athanasi-

eum, Augustana, Concordianformlen! — nej! jeg kan ikke, jeg vil ikke. — Og disse Tanker her? ved en tilfældig Omstændighed, en Hverdagsbegivenhed; — her i Jena, efter at jeg igaar i Weimar stod hensunken i tavs Tilbedelse af mine Guder foran Dioscurgruppen; — er det ikke at vende Blikket tilbage, skjøndt min Haand hviler paa Ploven? — — — — —

Han hørte Max komme op ad Trappen og hans første Tilskyndelse var at kaste Bogen i Skuffen og lukke denne; men han betænkte sig og lagde den aaben fra sig paa Bordet.

God Aften, raabte Max, idet han traadte ind; det var da morsomt at see Dig. Bare jeg havde vidst, Du kom.

Aa, jeg har Tiden for mig og har slet ikke kjedet mig.

Max havde taget sin Frakke af og satte sig ved Siden af ham.

Jeg har taget mig den Frihed, da Du havde ladet Nøglen sidde i din Skuffe, din græsselige Confussionarius, — at opfriske nogle gamle Erindringer fra din Rejse-dagbog. Sig mig hvorfor har Du sprunget dette Sted over, da Du læste den for mig.

Hvilket? spurgte Max og gav sig til at blade det igjennem; naa det, — aa, jeg ved skam ikke.

Ikke det? sagde Victor. Det skulde ikke være fordi Du skammede Dig over at have vaklet henimod Christendommen.

Maaskee — jeg troer det.

Og hvorfor det? jeg forstaaer ikke rigtig det Træk. At din ~~Udvikling~~ ikke er foregaaet uden Kamp ganske

glat og harmonisk giver den efter min Mening kun større Værd.

Men dette var en øjeblikkelig Svaghed, sagde Max, en Blødhed, som man kan kjende selv men ikke stille til Skue for andre, ikke engang for sine bedste Venner.

Og er Du saa vis paa at det kun var en Svaghed? er Du sikker paa at Du ikke af Conseqventsmageri er gaaet for vidt?

Ogsaa Du min Søn, Brutus!

Er Du sikker paa, vedblev Victor, at hvis Du kom i hin Mands Stilling dine Anskuelser da vilde holde? Sig mig engang hvad Du anseer Døden for.

For en fuldstændig Opløsning af Personligheden og Individualiteten; en Opløsning hvorved Legemet vender tilbage til Jorden, Sjælen til Verdenssjælen, Allivet, eller hvad Du vil kalde det, den Livskraft hvoraf en Gnist lever i hver Organisme, og Aanden til de evige Vidsomtanker som har formet og styrer Universet og som tænker i vor Tænkning, altsammen saaledes at ingen Kraft gaaer tilspilde men kun ændrer sin Form ligesom Vand, der fordamper.

En Svar med al ønskelig Bestemthed. Men hvilken Trøst giver en saadan Dødsanskuelse?

Er det ikke en Trøst engang at komme fuldstændig til Hvile? kommer der ikke i enhvers Liv den Tid, da han maa sige:

Es dunkelt schon, mich schläfert,
Der Tag hat mich müd' gemacht?

Og indtræffer Døden før den Tid, da maa man sige sig selv, at den dog ikke kan være noget Onde, men at den

ganske sikkert befrier en for mange Onder, maaskee for utaalelige.

Jeg kan tilnød indrømme, sagde Victor, at det kan være tilstrækkeligt til selv at gaae Døden imøde med; men naar man mister sine kjæreste, hvilket Haab har man da, hvorledes kan man holde Livet ud?

Bi lidt, sagde Max; sæt at man ingen kjære havde, hvem man kunde miste; vilde Livet ikke da være endnu uudholdeligere?

Jo, ganske vist.

Altsaa bør vi være taknemlige for at vi er i et saadant Tilfælde, at vi ikke ere usaarlige.

Du behandler Mennesker som Uhrværker, men de gaaer ikke som Uhrværker. Hvis Du selv fik en saadan Sorg, vilde Du da ikke føle, at slige Raisonnementer er Stene for Brød; dersom f. Ex. Henrik mistede Gerda, vilde Du da vove at byde ham dem?

Hvorfor ikke? — forresten, er Livet uudholdeligt, saa staaer Døren aaben, som Stoikerne sagde: For Romeos og Julies Sorg gives der Romeos og Julies Middel.

Ja, svarede Victor, at forenes gjennem Døden:

Til i Evighedens Glans,
Som alle Længsler stiller,
Er opløst den Dissonans
Som her os grumt adskiller.

Forenes, hm! sagde Max; to Floder, som ikke har blandet deres Bølger sammen, forenes ogsaa, naar de begge falde i Havet; og de to Grene, som bøje

. Med Magt sig mod hinanden,
 Men klagende, haabløse,
 De kan ej naae hinanden,

om hvilke Aarestrup fortæller, de naaer hinanden, naar de synke til Jorden, og opløses i det samme Muld. Men lad os da see den anden Side, det Haab Udødelighedstroen giver. Er der end mange, der vil glæde sig ved Tanken om at leve evig, hvor mange er der ikke, hvem det andet Liv umulig kan give det, hvis Savn gjør dem dette utaaeligt, for hvem det kun bliver en uendelig Forlængelse af et allerede for langt, trøstesløst Perspectiv. Udødelighedstroen er ikke noget Postulat af Tænkningen men, som Kant har vist, af Lyksalighedsdriften. Vi er ikke fuldt lykkelige og fordre at blive det; men gjælder det om os alene? se paa hele Dyreverdenens Lidelser, som vi selv tildels er Skyld i; dersom Hvile og Fred ikke er tilstrækkelig Ligevægt mod Lidelse, hvorfor tillægge vi da ikke Dyrene Udødelighed? er det ikke et utaaeligt Aristokrati, en egoistisk Opløftning af sig selv over Naturen og den øvrige Skabning? Og nu specielt den christelige Lære! de troendes Salighed i den mørke Folie af Hedningeverdenens evige Pinsel nedenunder har for mig altid en uhyggelig Lighed med Abbassidernes berygtede Banquet i Damascus.

Unægtelig en nederdrægtig Lignelse, sagde Victor smilende; men denne Lære om den evige Fordømmelse for dem, der ikke er aldeles forstokkede Syndere, behøver man jo ikke at gaee ind paa.

Man kan skumme Fløden af, svarede Max, men hvad giver en Ret dertil? og hvilken Sikkerhed

have, som hverken er hjemlet i Tanken eller i en postuleret Aabenbaring? Forresten nytter det ikke at tale meget om Døden: lad hver sørge for, at han kan træde den rolig under Øjnene. For Øjeblikket leve vi, og derfor, højstærede, tænd Dig en Pibe og lad os tale om andre Ting.

Saamænd, sagde Victor. Det var forresten ikke egentlig min Hensigt at slaae mig til Ro her. Tværtimod vilde jeg have Dig med hjem; jeg er gaaende herind, men Vejret er smukt, og Du kan have godt af en lang Spadseretur.

Godt, saa lad os gaae strax.

De gik temmelig tavse gennem Gaderne og saalænge endnu Haverne indhegnede Vejen, og først da de vare komne helt ud paa Landet, kom der en regelmæssig Samtale i Stand. Den drejede sig om Henriks og Gerdas Bryllup.

Det er en prægtig Pige, udbrod Victor; jeg har altid før anseet hende for en lidt blød og svag Charakter, men nu har jeg haft Lejlighed til at beundre hendes Styrke og Selvbeherskelse. Det er mig næsten ufatteligt, at hun kunde gaae op til Dig sammen med Henrik og siden have Dig med ved Brylluppet og dog være saa rolig og yndig som om —

Jeg forstaaer ikke, hvad Du mener, afbrød Max ham; hvad mærkeligt er der ved det? .

Hvad! har Du virkelig slet ingen Anelse om —
Hvorom?

At Gerda egentlig elsker Dig.

Mig? raabte Max, idet han standsede næsten for-

færdet. Det er umuligt; hvor i al Verden falder Du paa det?

Det er ikke mig, der har opdaget det. Men Damerne har fine Næser i den Henseende, og Mathilde, som er hendes gode Veninde, har længe vidst det; om Gerda ligefrem har betroet hende det, ved jeg ikke; men i alt Fald trivlede hun ikke derom. Da hun tillige ligesaa godt som vi andre ved, at Du elsker Helene —

Hvad har hun sagt derom? afbrød Max ham ivrigt; mener hun at hendes Søster —

Helene har i alt Fald ikke betroet hende noget om at hun elsker Dig. Det er en underlig Pige og svær at blive klog paa — undskyld! — Iøvrig er jeg vis paa at der er god Jordbund i hende, men den trænger til at dyrkes regelmæssig. Mathilde er naturligvis din hemmelige Forbundsfælle.

Godt; men det var det vi kom fra om Gerda.

Rigtig; Mathilde vidste altsaa at Gerdas Sværmeri for Dig var forgjæves, og hun ønskede inderlig hendes Forening med Henrik, at det ikke skulde gaae som i Heines: Ein Jüngling liebt ein Mädchen u. s. w. Hun var dristig nok til at forsøge et temmelig skarpt Middel. I et af sine Breve til Gerda i Reichenhall dvælede hun meget ved dit Forhold til Helene; hun overdrev intet, men formildede heller ikke noget Træk.

Naa saadan forholder det sig; udbrod Max; og da Gerda havde læst det —?

Bar hun sig ad som en fornuftig Pige og gav Henrik sin Haand.

En mindre heldig Løsning paa Gaaden.

Og hvorfor mindre heldig? spurgte Victor; hun gjorde ham lykkelig og vil selv blive det.

Maaskee, maaskee. Gid du maa faae Ret.

Du tvivler? Er der ikke tilstrækkelige Factorer til et Ægteskab: paa den ene Side en saa grundmuret Elskov, paa den anden Agtelse og Venskab — jeg kunde sige Kjærlighed, naar man vil adskille den fra Elskov?

Max rystede paa Hovedet.

Ja, jeg ved nok, det er ikke rigtig dit Ideal. Efter det skal de elskende drives sammen ligesom af en Naturkraft.

Netop. Naturen tager aldrig fejl.

Paa en Maade har Du Ret. Men Mennesket tager ofte fejl af Naturen og holder en flygtig Forelskelse for virkelig Kjærlighed. Det gaaer da ofte som med en elektrisk Stang, der trækker lette Gjenstande til sig, men støder dem fra sig, saa snart den har berørt dem.

Hvorfor ikke tage et Exempel af en anden, ligesaa nærliggende Naturkraft? Man lader Magneten bære et Stykke Jern, som den trækker fastere og fastere til sig, og hvorved den bevarer Styrken af sin Tiltrækningskraft i Stedet for at svække den.

Jeg indrømmer at dit Exempel er ligesaa træffende. Det var heller ikke min Mening at nægte din Betragtning dens Værd, men kun at hævde at ogsaa den anden er berettiget. Ægteskabet kan ikke udelukkende baseres paa det æsthetiske.

Jo, det kan, sagde Max; men man gjør det æsthetiske Uret, naar man berører det f. Ex. Troskabs-elementet. Er Troskab ikke skjønnere end Flygtighed, og har ikke Digterne ligefra Homer til Christian Winther

bestandig lovprist den? Forresten vil jeg ende denne Disput med at give Dig Ret i Hovedsagen. Gerda har ikke blot handlet rigtig men beundringsværdig. I Stedet for at hengive sig til en egoistisk Rugen over sin egen Smerte har hun erindret at hun var i Stand til at gøre en anden lykkelig; — det er en prægtig Pige; — Henriks Lidenskab for hende har Naturen i alt Fald ikke taget fejl.

Da han sagde dette, vare de naaet til den store Poppelallée, som danner Indkjørslen til ***gaard. Han standsede og rakte Victor Haanden til Farvel.

Du gaaer jo med op, sagde Victor.

Nej —; jeg husker paa at der ligger nogle Opgaver hjemme, som jeg nødvendigvis maa have gaaet igjennem i Aften; det er ikke sagt, jeg faaer Tid imorgen.

Hvorfor behøver gode Venner at finde paa Udflugte overfor hinanden? udbød Victor. Sig heller ligefrem at Du ikke er oplagt. Det er Skade at Du fik det ord fra Gerda at vide nu, det har sat Dig i en stærk Bevægelse.

Ja, Du har seet rigtig, svarede Max, idet han begyndte langsomt at gaae op ad Alléen og standsede nu og da; — det er en underlig Følelse at vide sig elsket af en Kvinde, som man skatter saa højt uden selv at elske hende, underligst for en der selv elsker. — — Uden Anstrengelse, gratis har jeg vundet denne Skat, som jeg ikke kan benytte, og som vilde gjøre en anden saauendelig rig. — — — — —
— — Hm! det manglede bare at Helene var forelsket. Henrik, saa kunde vi slutte et Ægteskab à quatre o

alle Parter efterhaanden blive tilfredsstillede; — han lo bittert. — Saadan en forvirret Slyngning af Livstraadene! man skulde forsværge, at der var nogen Fornuft, der styrede det hele.

Men en Del af dette Væv er nu bragt i Rede af en Kvindes gode Hjerte, sagde Victor, og den anden Del er maaskee slet ikke i Urede. Der er intet der tyder derpaa. Jeg burde egentlig ikke lade Dig slippe; Du gaaer og bliver urolig og grublende; kom nu med op.

Nej, nej; farvel!

Vi sees vel imorgen; det er Søndag.

Ja; det vil da sigø, hvis jeg ikke hænger fast hos Knudsens. Forretninger gaaer for alt, og jeg har vigtige Forretninger der.

Du har Ret; god Lykke til dem! farvel!

XXVII.

Max gik langsomt hjemad. Der blæste en skarp Vind imod ham og det var temmelig mørkt. Maanens smalle Segl sendte kun et blegt, usikkert Skjær henover Vejen, der ofte formørkedes af de lette Skyer, der hurtig jog henover Himlen.

Endnu mere ustadig og vexlende jog de urolige Tanker, denne Samtale havde vakt, gennem hans Hjerne; bestandig de samme Tanker, der ordnede sig paa de forskjelligste Maader som lunefulde Figurer i et Kaleidoskop. Nu var det allerede ikke længer Tanker men Bil-

leder, der steg op, forsvandt og gav Plads for andre, ukaldede og uafviselige.

Det var den første Aften, da han med Henrik be-
traadte Svanes Hus. Fruen var ene hjemme, Gerda var
med en Veninde i Theatret. Henriks Næse var lang,
Samtalen langtrukken og Theen lang. Den var allerede
drukket og man sad i Dagligstuen; Theatertiden maatte
være endt, og Henrik blev livligere med hvert Minut.
Saa traadte Gerda ind; hun havde en elegant mørkegrøn
Kjole paa, som sluttede tæt om det smekkre Liv, og en
fin, noget nedringet Strimmel bugtede sig om hendes sarte
Hals. Hvor hun smilede glad overrasket, da hun saa
Henrik og bød ham velkommen hjem; — og nu — fæ-
stede hun for første Gang sine milde blaae Øjne lidt
sky paa ham selv, hvem hun ikke strax havde bemærket.
Men efterhaanden lykkedes det Henrik og ham at faae
hendes Forlegenhed til at svinde; hun begyndte at tale
om det Stykke hun havde seet, og han gjorde strax
i Tavshed den Bemærkning, at hun havde megen Følelse
men kun lidt Kritik, og at det lidt hun havde var
Følelseskritik. Og saa var det Tiden for hende at
spørge og for dem til at tage fat. Italien og Schweiz
blev gennemgaaede og intet glemt, som kunde interes-
sere Damerne; og Tyskland — dette var egentlig Max'
Territorium, og Gerda kastede al Forlegenhed over Bord
og udspurgte ham utrættelig — om Ebernburg, Weimar
og Jena — og Straszburg; her maatte Henrik til
Hjelp angaaende Domkirken, og Fruen drejede de al-
mindelige Fraser om den gothiske Bygningskunst, det
himmelstræbende Taarn, den aandeliggjorte Sten o. s. v.
„Men Sesenheim“, spurgte Gerda, „De har da vel ikke

været i Sesenheim?“ Naturligvis havde Max været i Sesenheim; det blev paa det nøjeste beskrevet, „Wahrheit und Dichtung“ kom frem, og alt om Sesenheim og Frederikke blev læst. „Min Gud, Klokken er halv to,“ sagde Henrik pludselig. Gerda lo: „Jeg vidste det godt, men jeg havde slet ingen Medlidenhed med jer.“ Gadedøren var lukket for et Par Timer siden, Fruen havde Gigt, og saa maatte Gerda følge dem ned. — Han saa hendes fine Ansigt omsluttet af det tykke, hvide hæklede Tørklæde i en rembrandsk Belysning indenfor den halvaabne Gadedør venlig smilende, idet hun bød dem Farvel. „Kom saa snart igjen Bunsen, og De ogsaa, Hr. Stauff, dersom De ikke har kjedet Dem for meget iaften.“

Andre Billeder dukkede op, lutter kjære venlige Minder; men blandt dem trængte et enkelt sig frem ligesom en gammel halvglemmt Melodi, hvoraf nogle Toner pludselig manes frem ved en tilfældig Lighed med et Sted man nynner, indtil den fortrænger den første og staaer klar og fuldendt for Erindringen.

Det var næsten et Aar senere. Han havde tilbragt nogle Dage af Sommerferien paa ***gaard og sad om Formiddagen, den Dag han skulde rejse, i et Lysthus sammen med Gerda, Henrik, Victor og en Cousine til Victor. (Frøkenene Knudsen vare paa den Tid tilfældigvis i Kjøbenhavn). Gerda sad ligeoverfor ham i en fin rødtribet Morgenkjole sysselsat med at tage en vissen Vedbendgren af sin Hat og sye en ny fast, som Henrik og han med stor Omhu havde løsnet fra et Træ i Haven. Han havde just læst højt af Goethes Digte og sluttet med „An den Mond“ og sad med Bogen halvlukket i

Haanden. „Det er nu for de meget resignerede“ sagde Henrik, som hjalp Gerda med at holde Grenen ind til Hatten; „hvad mig angaaer, finder jeg, det er en mager Nydelse, kun at trykke en Ven til sit Bryst.“ „Mine Tanker, netop mine Tanker, Henrik,“ raabte Victor. Cousinen smilede koket til Henrik. Et Vindpust rev en lille Kvist af den aftagne Vedbend ned af Bordet og førte den hen til Max' Fødder; han bukkede sig hurtig, tog den op og gjemte den i Bogen, uden at nogen mærkede det, mente han; men da han saa op, mødtes hans og Gerdas Blikke; hendes Bryn havde trukket sig let sammen, men hun kunde ikke lade være at smile og rødme svagt. — — — — —

— — — Ja, hvis han ikke fra først af havde betragtet hende som tilhørende sin Ven, da var det alt maaskee blevet anderledes. — Og bedre? — nej det var jo godt, som det var. Henrik var lykkelig; og ved ubevidst at vække Gerdas Kjærlighed havde han udelukket andre Lidenskaber fra hende og bevaret hende for sin Ven. Men hans egen Lykke? var den ikke fløjet ham forbi, saa at han havde følt dens Vingeslag vifte paa sin Pande, uden at de havde svalet hans brændende Hjerte, som tørstede efter Kjærlighed? vilde den smile saa ødselt til ham, at to Kvinder skulde elske ham, og det to saa forskellige? Trods sin Forelskelse kunde han ikke andet end anerkjende meget hos Gerda, der var dybere og inderligere end hos Helene. Men saa lignede hendes Charakter for meget hans tidligere Liv, og han trængte til et nyt Element. Hun var som en dyb, klar Indsø, indesluttet af Skove; Helene som et bølgende Sund, hvor alt blaaner og blinker i Sollyset; Himlen og

dens Stjerner spejler sig klarere i hin; — men her — hvilke vide Udsigter, hvilken forfriskende Vind over Bølgerne, hvilken længselsvækkende Blaanen, hvilke fristende og lokkende Vink! — — — Han maatte styrte sig ud, favne Nymphen eller omkomne i hendes Bølger; — — — og snart! —

Han standsede i Lindealléen paa Torvet og saa over mod Knudsens oplyste Vinduer. Han hørte nogle Clavertoner 'derfra,' drev halft villieløst derover og blev staaende udenfor.

Det var et lille moment musical, der spillede — af hvem? — det kunde baade være Helene og Mathilde. Der var stærkt oplyst, maaskee var der fremmede; men han ventede forgjæves at see en bekjendt Skygge aftegne sig paa Gardinet.

Wenn sie drinn sich divertiren
Muss ich, Schildwach, hier erfrieren,

nynnede han og lo bittert: — og hvorfor? — tænkte han. Hvorfor blev han staaende udenfor og tabte sig i Gisninger og Drømme? han var jo ingen fremmed eller exileret; han kunde gaae ind og være vis paa en venlig Modtagelse. Et Øjeblik tænkte han derpaa, men han var ikke oplagt. Desuden havde han i den senere Tid af en Frygt for at være paatrængende med sine Besøg, som han aldrig havde følt i Begyndelsen af deres Bekjendtskab, maaskee ogsaa af Lyst til at blive savnet, tilmaalt sine Besøg temmelig knapt. Naar han gik derind nu, kunde han ikke godt komme igjen den næste Dag.

Han havde vel staaet der en fem Minutters Tid,

og det første „moment“ var blevet afløst af et andet da han hørte Stemmer og Fodtrin, og idet han vendte sig, saa et Selskab paa en tre fire Personer nærme sig. Ærgerlig over at blive afbrudt og maaskee bemærket fremmede vilde han først gaae ud ad Chauséen for at slippe bort; men han betænkte sig, vendte sig og gik hurtig imod dem med Hatten trykket ned i Panden uden at see op. Forrest gik en Herre og en Dandseid, idet han gik dem forbi saa tæt, at hans Ærme næst strøfede hendes, hviskede Herren noget til hende og holdt hende; det gav et Sæt i Max, men han standsede ikke og løftede heller ikke sit Hoved, som han havde bøjet sig ned mod Blæsten. Han havde kjendt hende og Holm, som hun gik med. Kort bag efter fulgte Præsten og fremmed Herre, en Contoirist, som han et Par Gange havde truffet hos Knudsens. Da han havde gaaet et Sæns Skridt, standsede han og vendte sig om tidsnok at see dem dreje ind ad Porten.

Han gik ikke hjem men drev igjen ud ad Vejen mod Gaard. Saa ubetydelig denne Begivenhed end var, havde den alle hans urolige Tanker, Phantasier og Bekymringer vakt den ret fæle Vind i Sejlene og tumlede hans Sind om som et Skib, der ikke længer lyster Roret.

„Hvad har saa det hele at sige? Knudsens har vist et Selskab, til hvilket jeg ikke er bleven indbuden, hvilket er saa meget mere mærkeligt, som Præsten var en af Selskabets“ — dette Bar bejrede han lidt og tænkte paa Stormen var vist stærk. Han følte en Kvalme i Munden og i Halsen, som om han vængtede til at kaste op; men ingen Tegn vendte hans Sind, selv om han bemærkede hans Øjne.

Da han igjen stod paa Torvet vare alle Lysene slukkede; det maatte være meget sent. Han gik hjem, tændte sin Lampe og gjorde et vanvittigt Forsøg paa at fængsle sine Tanker ved Udviklingen om det højeste Gode hos Plato i Zellers „Philosophie der Griechen.“

Han tog Goethes Digte ned fra Reolen; den faldt op paa Digtet „An den Mond;“ der laa endnu den lille visne Vedbendkvist. — Ja, tænkte han, saadan er min Lykke: visnet førend den naaede til mig. — Venner har har jeg jo rigtignok; men Henrik og Victor havde Ret, det er ikke nok. Og lukke sig ude fra Verden; hvori? — i sig selv? — hvor der ikke er andet end Tomhed og Savn.

Han klædte sig langsomt af og gik i Seng. Et Par Timer kastede han sig frem og tilbage uden at finde Søvn. Tilsidst befandt han sig i den precaire Situation som Præst at skulle vie Holm og Helene. Da Holm ved det tredie Spørgsmaal kom til at svare „nej“, vægrede han sig ved at vie dem. Der opstod en almindelig Forbittrelse; Knudsen raabte at Ritualet var ikke tidsvarende og vilde ud at sejle i Kirkeskibet; Holm trak en Pistol frem og truede med at skyde ham ned, hvis han ikke fuldbyrdede Vielsen, Helene besvimede, og under al denne Forvirring vaagnede han tung i Hovedet og mat.

XXVIII.

Da Max ved Frokosttid traadte ind i Knudsens Entrée, saa han til sin Fortvivlelse Holms Hat hænge

paa en af Knagerne: men der var ikke Tid til at vende om, desuden, — at overlade ham Valpladsen alene var der ingen Grund til.

Samtalen ved Frøkostbordet drejede sig om de almindeligste og ligegyldigste Emner. Efter Bordet gik Knudsen og Mathilde ud; den sidste skulde møde Victor og følges med ham til ***gaard. Fruen satte sig med sit Sytøj i Havestuen, og Helene satte sig ved Claveret.

Hvorfor vilde De ikke hilse os i Aftes, Stauff, spurgte hun pludselig, mens hun sad bøjet over Clavaturet og uden at vende Øjnene fra sine Fingre, som udførte en halsbrækkende Concert-Passage.

Jeg ved ikke rigtig, svarede han lidt forvirret ved det uventede Spørgsmaal. Jeg opdagede først at det var Dem, da jeg næsten var kommen forbi Dem. Desuden vilde jeg ikke forstyrre Deres Samtale med Hr. Holm.

Ja, vi var virkelig komne godt i Passiar sammen, henkastede hun i en skjødesløs Tone.

Holm smilede veltilfreds og trommede med Fingrene paa sit Knæ.

Forresten, vedblev Max, troede jeg ikke, De havde kjendt mig.

Maaskee De heller ikke ønskede det, sagde Holm.

Hvorfor skulde jeg ikke det?

Aa, der er visse Situationer, i hvilke det ikke altid er behageligt.

Jeg forstaaer Dem ikke, svarede Max i en irriteret Tone og anstrengte sin Opfindelsesevne for at finde paa et hvast Svar, da Helene i det samme slog ind i en chopinsk Mazurka. Han betænkte sig og tog Plads ved Vinduet ved Siden af Cl-

Lad os faae mere Vin af den Tønde, sagde han, da den var forbi.

Gjerne; men vil De ikke heller høre Sonaten af Beethoven?

Nej; netop Chopin; denne Blanding af Melancholi og elegant Flothed, denne fine Blaserethed virker saa forfriskende paa mig.

Er De da selv melancholsk eller blaseret?

Meget af det første og jeg troer ogsaa en Del af det andet.

Det er Skade, sagde hun, for jeg kan ellers ikke lide melancholske eller blaserede Mænd.

Ellers?

Ja, siden De er det, kommer jeg til at lægge mig derefter, svarede hun smilende.

Aa, det behøver De endda ikke, for jo bedre De lider mig, desto mindre melancholsk og blaseret bliver jeg.

De er meget galant idag, sagde hun rødmende; — De vil nok gjøre Deres Fejl fra i Aftes god igjen. — Forresten — jeg har tilgivet Dem, tilføjede hun, idet hun begyndte en ny Mazurka.

De havde ført denne Samtale næsten hviskende og hun havde bestandig ladet sine Fingre løbe frem og tilbage over Claviaturet og indøve vanskelige Passager og Figurer i det Stykke, hun vilde spille; men Holm havde dog opfattet nok til ikke at kunne holde det længer ud derinde; han gik ind i Havestuen og begyndte at conversere Fruen. Helene fortsatte sit Spil og smaasnakkede imidlertid af og til lidt med Max, mest om Musik; efter

Mazurkaen fulgte en Polonaise, derefter et Par Valse og tilsidst en Marche funèbre.

Fru Knudsen, som havde ondt af Holm, opfordrede hende til at gaae lidt ned i Haven og nyde det smukke Efteraarsvejr.

Gjerne, sagde Helene og rejste sig.

Max og Holm fulgte hende.

Men Max var nu en Gang kommen rigtig i Samtale med hende og forstod at holde den i Gang i en saadan Retning at det ikke lykkedes Holm trods et Par kejtede Forsøg at komme til at deltage i den. Han gik med slet skjult Ærgrelse ved Siden af dem og huggede med sin Stok et Par Georginer ned.

De er i slet Humeur, Holm, bemærkede Max, men De burde ikke lade det gaae ud over Frøken Knudsens Blomster.

Om Forladelse!

De maa virkelig tale i en mere sønderknust Tone, sagde Helene, hvis jeg skal tilgive Dem et saadant Mord.

Jeg er ingen Mester i den Kunst at forstille mig, svarede Doctoren, skjøndt jeg vistnok burde have lært det ved at omgaaes Dem.

Jeg maa paany bemærke, sagde Max, at det er endnu mindre passende, at De lader det gaae ud over Frøken Knudsen; henvend Dem heller til mig, saa skal De faae Svar som De raaber.

Max drejede Talen hen paa en Bog, som han havde anbefalet Helene og spurgte, hvad hun synes om den.

Godt, svarede hun; den er helt igjennem interessant, men Slutningen behager mig ikke.

Ikke det, Duellen?

I en moderne Novelle, indvendte hun; den er altfor usandsynlig.

Aa, det ved jeg dog ikke, sagde Max; rigtignok er det heldigvis ikke længer almindeligt, —

Nej, Frøken Knudsen har Ret, afbrød Doktoren ham; der duelleres ikke længer; hvem har Mod til det af vor Tids Cavalerer?

De fleste, antager jeg, svarede Max; men der er mange, hvis Principer ikke tillader dem det.

De fleste? gjentog Doctoren; De vil da ikke bilde os ind, at f. Ex. De havde Mod til at modtage en Udfordring, hvis nogen var naiv nok til at sende Dem en.

Max saa forbavset paa ham. Han havde nok mærket, at det længe havde koft i Holm, men en saa kluntet anbragt Fornærmelse havde han dog ikke ventet.

De kan jo gjøre et Forsøg, svarede han i en dæmpet og rolig men truende Tone.

Aa, jeg har jo ikke noget saadant Udstaaende med Dem.

Da lader det dog til, at De gjerne vil yppe Kiv med mig; svarede Max; De skal finde mig meget villig, men tjen mig i at vælge et mere passende Sted dertil end et Hus, hvori vi begge er Gjæster.

Jeg skal tjene Dem deri ved at anbefale mig, sagde Holm. Her lader det desuden til, at jeg er tredie Hjul i en Gig.

Helene gjorde en Bevægelse, som om hun vilde vende

leder, der steg op, forsvandt og gav Plads for andre, ukaldede og uafviselige.

Det var den første Aften, da han med Henrik be-
traadte Svanes Hus. Fruen var ene hjemme, Gerda var
med en Veninde i Theatret. Henriks Næse var lang,
Samtalen langtrukken og Theen lang. Den var allerede
drukket og man sad i Dagligstuen; Theatertiden maatte
være endt, og Henrik blev livligere med hvert Minut.
Saa traadte Gerda ind; hun havde en elegant mørkegrøn
Kjole paa, som sluttede tæt om det smekke Liv, og en
fin, noget nedringet Strimmel bugtede sig om hendes sarte
Hals. Hvor hun smilede glad overrasket, da hun saa
Henrik og bød ham velkommen hjem; — og nu — fæ-
stede hun for første Gang sine milde blaae Øjne lidt
sky paa ham selv, hvem hun ikke strax havde bemærket.
Men efterhaanden lykkedes det Henrik og ham at faae
hendes Forlegenhed til at svinde; hun begyndte at tale
om det Stykke hun havde seet, og han gjorde strax
i Tavshed den Bemærkning, at hun havde megen Følelse
men kun lidt Kritik, og at det lidt hun havde var
Følelseskritik. Og saa var det Tiden for hende at
spørge og for dem til at tage fat. Italien og Schweiz
blev gennemgaaede og intet glemt, som kunde interes-
sere Damerne; og Tyskland — dette var egentlig Max'
Territorium, og Gerda kastede al Forlegenhed over Bord
og udspurgte ham utrættelig — om Ebernburg, Weimar
og Jena — og Straszburg; her maatte Henrik til
Hjelp angaaende Domkirken, og Fruen drejede de al-
mindelige Fraser om den gothiske Bygningskunst, det
himmelstrøbende Taarn, den aandeliggjorte Sten o. s. v.
„Men Sesenheim“, spurgte Gerda, „De har da vel ikke

været i Sesenheim?“ Naturligvis havde Max været i Sesenheim; det blev paa det nøjeste beskrevet, „Wahrheit und Dichtung“ kom frem, og alt om Sesenheim og Frederikke blev læst. „Min Gud, Klokken er halv to,“ sagde Henrik pludselig. Gerda lo: „Jeg vidste det godt, men jeg havde slet ingen Medlidenhed med jer.“ Gadedøren var lukket for et Par Timer siden, Fruen havde Gigt, og saa maatte Gerda følge dem ned. — Han saa hendes fine Ansigt omsluttet af det tykke, hvide hæklede Tørklæde i en rembrandsk Belysning indenfor den halvaabne Gadedør venlig smilende, idet hun bød dem Farvel. „Kom saa snart igjen Bunsen, og De ogsaa, Hr. Stauff, dersom De ikke har kjedet Dem for meget iaften.“

Andre Billeder dukkede op, lutter kjære venlige Minder; men blandt dem trængte et enkelt sig frem ligesom en gammel halvglemmt Melodi, hvoraf nogle Toner pludselig manes frem ved en tilfældig Lighed med et Sted man nynner, indtil den fortrænger den første og staaer klar og fuldendt for Erindringen.

Det var næsten et Aar senere. Han havde tilbragt nogle Dage af Sommerferien paa ***gaard og sad om Formiddagen, den Dag han skulde rejse, i et Lysthus sammen med Gerda, Henrik, Victor og en Cousine til Victor. (Frøkenerne Knudsen vare paa den Tid tilfældigvis i Kjøbenhavn). Gerda sad ligeoverfor ham i en fin rødstribt Morgenkjole sysselsat med at tage en vissen Vedbendgren af sin Hat og sye en ny fast, som Henrik og han med stor Omhu havde løsnet fra et Træ i Haven. Han havde just læst højt af Goethes Digte og sluttet med „An den Mond“ og sad med Bogen halvlukket i

Haanden. „Det er nu for de meget resignerede“ sagde Henrik, som hjalp Gerda med at holde Grenen ind til Hatten; „hvad mig angaaer, finder jeg, det er en mager Nydelse, kun at trykke en Ven til sit Bryst.“ „Mine Tanker, netop mine Tanker, Henrik,“ raabte Victor. Cousinen smilede koket til Henrik. Et Vindpust rev en lille Kvist af den aftagne Vedbend ned af Bordet og førte den hen til Max' Fødder; han bukkede sig hurtigt, tog den op og gjemte den i Bogen, uden at nogen mærkede det, mente han; men da han saa op, mødtes hans og Gerdas Blikke; hendes Bryn havde trukket sig let sammen, men hun kunde ikke lade være at smile og rødme svagt. — — — — —

— — — Ja, hvis han ikke fra først af havde betragtet hende som tilhørende sin Ven, da var det alt maaskee blevet anderledes. — Og bedre? — nej det var jo godt, som det var. Henrik var lykkelig; og ved ubevidst at vække Gerdas Kjærlighed havde han udelukket andre Lidenskaber fra hende og bevaret hende for sin Ven. Men hans egen Lykke? var den ikke fløjet ham forbi, saa at han havde følt dens Vingeslag vifte paa sin Pande, uden at de havde svalet hans brændende Hjerte, som tørstede efter Kjærlighed? vilde den smile saa ødselt til ham, at to Kvinder skulde elske ham, og det to saa forskjellige? Trods sin Forelskelse kunde han ikke andet end anerkjende meget hos Gerda, der var dybere og inderligere end hos Helene. Men saa lignede hendes Charakter for meget hans tidligere Liv, og han trængte til et nyt Element. Hun var som en dyb, klar Indsø, indesluttet af Skove; Helene som et br¹ Sund, hvor alt blaaner og blinker i Sollyset; E

dens Stjerner spejler sig klarere i hin; — men her — hvilke vide Udsigter, hvilken forfriskende Vind over Bølgerne, hvilken længselsvækkende Blaanen, hvilke fristende og lokkende Vink! — — — Han maatte styrte sig ud, favne Nymphen eller omkomne i hendes Bølger; — — — og snart! —

Han standsede i Lindealléen paa Torvet og saa over mod Knudsens oplyste Vinduer. Han hørte nogle Clavertoner (derfra) drev halft villieløst derover og blev staaende udenfor.

Det var et lille moment musical, der spillede — af hvem? — det kunde baade være Helene og Mathilde. Der var stærkt oplyst, maaskee var der fremmede; men han ventede forgjæves at see en bekjendt Skygge aftegne sig paa Gardinet.

Wenn sie drinn sich divertiren
Muss ich, Schildwach, hier erfrieren,

nynnede han og lo bittert: — og hvorfor? — tænkte han. Hvorfor blev han staaende udenfor og tabte sig i Gisninger og Drømme? han var jo ingen fremmed eller exileret; han kunde gaae ind og være vis paa en venlig Modtagelse. Et Øjeblik tænkte han derpaa, men han var ikke oplagt. Desuden havde han i den senere Tid af en Frygt for at være paatrængende med sine Besøg, som han aldrig havde følt i Begyndelsen af deres Bekjendtskab, maaskee ogsaa af Lyst til at blive savnet, tilmaalt sine Besøg temmelig knapt. Naar han gik derind nu, kunde han ikke godt komme igjen den næste

havde vel staaet der en fem Minutters Tid,

og det første „moment“ var blevet afløst af et andet, da han hørte Stemmer og Fodtrin, og idet han vendte sig saa et Selskab paa en tre fire Personer nærme sig. Ærgerlig over at blive afbrudt og maaskee bemærket af fremmede vilde han først gaae ud ad Chausséen for at slippe bort; men han betænkte sig, vendte sig og gik hurtig imod dem med Hatten trykket ned i Panden og uden at see op. Forrest gik en Herre og en Dame; idet han gik dem forbi saa tæt, at hans Ærme næsten strejfede hendes, hviskede Herren noget til hende og hun lo; det gav et Sæt i Max, men han standsede ikke og løftede heller ikke sit Hoved, som han havde bøjet ned mod Blæsten. Han havde kjendt hende og Holm, som hun gik med. Kort bag efter fulgte Præsten og en fremmed Herre, en Contoirist, som han et Par Gange havde truffet hos Knudsens. Da han havde gaaet en Snes Skridt, standsede han og vendte sig om tidsnok til at see dem dreje ind ad Porten.

Han gik ikke hjem men drev igjen ud ad Vejen til ***gaard. Saa ubetydelig denne Begivenhed end var, havde alle hans urolige Tanker, Phantasier og Bekymringer ved den ret faaet Vind i Sejlene og tumlede hans Sind om som et Skib, der ikke længer lystre Roret.

„Hvad har saa det hele at sige? Knudsens har haft et Selskab, til hvilket jeg ikke er bleven indbudet, hvilket er saa meget mere naturligt, som Præsten var en af Gjæsterne“ — dette Ror drejede han hid og did, men Stormen var for stærk. Han følte et Tryk for Brystet og i Halsen, som om han trængte til at græde ud; men ingen Taare vædede hans Kind, skjøndt de blændede hans Øjne.

Da han igjen stod paa Torvet vare alle Lysene slukkede; det maatte være meget sent. Han gik hjem, tændte sin Lampe og gjorde et vanvittigt Forsøg paa at fængsle sine Tanker ved Udviklingen om det højeste Gode hos Plato i Zellers „Philosophie der Griechen.“

Han tog Goethes Digte ned fra Reolen; den faldt op paa Digtet „An den Mond;“ der laa endnu den lille visne Vedbendkvist. — Ja, tænkte han, saadan er min Lykke: visnet førend den naaede til mig. — Venner har har jeg jo rigtignok; men Henrik og Victor havde Ret, det er ikke nok. Og lukke sig ude fra Verden; hvori? — i sig selv? — hvor der ikke er andet end Tomhed og Savn.

Han klædte sig langsomt af og gik i Seng. Et Par Timer kastede han sig frem og tilbage uden at finde Søvn. Tilsidst befandt han sig i den precaire Situation som Præst at skulle vie Holm og Helene. Da Holm ved det tredie Spørgsmaal kom til at svare „nej“, vægrede han sig ved at vie dem. Der opstod en almindelig Forbittrelse; Knudsen raabte at Ritualet var ikke tidsvarende og vilde ud at sejle i Kirkeskibet; Holm trak en Pistol frem og truede med at skyde ham ned, hvis han ikke fuldbyrdede Vielsen, Helene besvimede, og under al denne Forvirring vaagnede han tung i Hovedet og mat.

XXVIII.

Da Max ved Frokosttid traadte ind i Knudsens Entrée, saa han til sin Fortvivlelse Holms Hat hænge

paa en af Knagerne; men der var ikke Tid til at vende om, desuden, — at overlade ham Valpladsen alene var der ingen Grund til.

Samtalen ved Frokostbordet drejede sig om de almindeligste og ligegyldigste Emner. Efter Bordet gik Knudsen og Mathilde ud; den sidste skulde møde Victor og følges med ham til ***gaard. Fruen satte sig med sit Sytøj i Havestuen, og Helene satte sig ved Claveret.

Hvorfor vilde De ikke hilse os i Aftes, Stauff, spurgte hun pludselig, mens hun sad bøjet over Clavaturet og uden at vende Øjnene fra sine Fingre, som udførte en halsbrækkende Concert-Passage.

Jeg ved ikke rigtig, svarede han lidt forvirret ved det uventede Spørgsmaal. Jeg opdagede først at det var Dem, da jeg næsten var kommen forbi Dem. Desuden vilde jeg ikke forstyrre Deres Samtale med Hr. Holm.

Ja, vi var virkelig komne godt i Passiar sammen, henkastede hun i en skjødesløs Tone.

Holm smilede veltilfreds og trommede med Fingrene paa sit Knæ.

Forresten, vedblev Max, troede jeg ikke, De havde kjendt mig.

Maaskee De heller ikke ønskede det, sagde Holm.

Hvorfor skulde jeg ikke det?

Aa, der er visse Situationer, i hvilke det ikke altid er behageligt.

Jeg forstaaer Dem ikke, svarede Max i en irriteret Tone og anstrengte sin Opfindelsesevne for at finde paa et hvast Svar, da Helene i det samme slog ind i en chopinsk Mazurka. Han betænkte sig og tog Plads ved Vinduet ved Siden af Claveret.

Lad os faae mere Vin af den Tønde, sagde han, da den var forbi.

Gjerne; men vil De ikke heller høre Sonaten af Beethoven?

Nej; netop Chopin; denne Blanding af Melancholi og elegant Flothed, denne fine Blaserethed virker saa forfriskende paa mig.

Er De da selv melancholsk eller blaseret?

Meget af det første og jeg troer ogsaa en Del af det andet.

Det er Skade, sagde hun, for jeg kan ellers ikke lide melancholske eller blaserede Mænd.

Ellers?

Ja, siden De er det, kommer jeg til at lægge mig derefter, svarede hun smilende.

Aa, det behøver De endda ikke, for jo bedre De lider mig, desto mindre melancholsk og blaseret bliver jeg.

De er meget galant idag, sagde hun rødmende; — De vil nok gjøre Deres Fejl fra i Aftes god igjen. — Forresten — jeg har tilgivet Dem, tilføjede hun, idet hun begyndte en ny Mazurka.

De havde ført denne Samtale næsten hviskende og hun havde bestandig ladet sine Fingre løbe frem og tilbage over Claviaturet og indøve vanskelige Passager og Figurer i det Stykke, hun vilde spille; men Holm havde dog opfattet nok til ikke at kunne holde det længer ud derinde; han gik ind i Havestuen og begyndte at conversere Fruen. Helene fortsatte sit Spil og smaasnakkede imidlertid af og til lidt med Max, mest om Musik; efter

Haanden. „Det er nu for de meget resignerede“ sagde Henrik, som hjalp Gerda med at holde Grønen ind til Hatten; „hvad mig angaaer, finder jeg, det er en mager Nydelse, kun at trykke en Ven til sit Bryst.“ „Mine Tanker, netop mine Tanker, Henrik,“ raabte Victor. Cousinen smilede koket til Henrik. Et Vindpust rev en lille Kvist af den aftagne Vedbend ned af Bordet og førte den hen til Max' Fødder; han bukkede sig hurtig, tog den op og gjemte den i Bogen, uden at nogen mærkede det, mente han; men da han saa op, mødtes hans og Gerdas Blikke; hendes Bryn havde trukket sig let sammen, men hun kunde ikke lade være at smile og rødme svagt. — — — — —

— — — Ja, hvis han ikke fra først af havde betragtet hende som tilhørende sin Ven, da var det alt maaskee blevet anderledes. — Og bedre? — nej det var jo godt, som det var. Henrik var lykkelig; og ved ubevidst at vække Gerdas Kjærlighed havde han udelukket andre Lidenskaber fra hende og bevaret hende for sin Ven. Men hans egen Lykke? var den ikke fløjet ham forbi, saa at han havde følt dens Vingeslag vifte paa sin Pande, uden at de havde svalet hans brændende Hjerte, som tørstede efter Kjærlighed? vilde den smile saa ødselt til ham, at to Kvinder skulde elske ham, og det to saa forskellige? Trods sin Forelskelse kunde han ikke andet end anerkjende meget hos Gerda, der var dybere og inderligere end hos Helene. Men saa lignede hendes Charakter for meget hans tidligere Liv, og han trængte til et nyt Element. Hun var som en dyb, klar Indsø, indesluttet af Skove; Helene som et bølgende Sund, hvor alt blaaner og blinker i Sollyset; Himlen og

dens Stjerner spejler sig klarere i hin; — men her — hvilke vide Udsigter, hvilken forfriskende Vind over Bølgerne, hvilken længselsvækkende Blaanen, hvilke fristende og lokkende Vink! — — — Han maatte styrte sig ud, favne Nymphen eller omkomne i hendes Bølger; — — — og snart! —

Han standsede i Lindealléen paa Torvet og saa over mod Knudsens oplyste Vinduer. Han hørte nogle Clavertoner [derfra, drev halft villieløst derover og blev staaende udenfor.

Det var et lille moment musical, der spillede — af hvem? — det kunde baade være Helene og Mathilde. Der var stærkt oplyst, maaskee var der fremmede; men han ventede forgjæves at see en bekjendt Skygge aftegne sig paa Gardinet.

Wenn sie drinn sich divertiren
Muss ich, Schildwach, hier erfrieren,

nynnede han og lo bittert: — og hvorfor? — tænkte han. Hvorfor blev han staaende udenfor og tabte sig i Gisninger og Drømme? han var jo ingen fremmed eller exileret; han kunde gaae ind og være vis paa en venlig Modtagelse. Et Øjeblik tænkte han derpaa, men han var ikke oplagt. Desuden havde han i den senere Tid af en Frygt for at være paatrængende med sine Besøg, som han aldrig havde følt i Begyndelsen af deres Bekjendtskab, maaskee ogsaa af Lyst til at blive savnet, tilmaalt sine Besøg temmelig knapt. Naar han gik derind nu, kunde han ikke godt komme igjen den næste Dag.

Han havde vel staaet der en fem Minutter

og det første „moment“ var blevet afløst af et andet, da han hørte Stemmer og Fodtrin, og idet han vendte sig saa et Selskab paa en tre fire Personer nærme sig. Ærgerlig over at blive afbrudt og maaskee bemærket af fremmede vilde han først gaae ud ad Chauséen for at slippe bort; men han betænkte sig, vendte sig og gik hurtig imod dem med Hatten trykket ned i Panden og uden at see op. Forrest gik en Herre og en Dame; idet han gik dem forbi saa tæt, at hans Ærme næsten strejfede hendes, hviskede Herren noget til hende og hun lo; det gav et Sæt i Max, men han standsede ikke og løftede heller ikke sit Hoved, som han havde bøjet ned mod Blæsten. Han havde kjendt hende og Holm, som hun gik med. Kort bag efter fulgte Præsten og en fremmed Herre, en Contoirist, som han et Par Gange havde truffet hos Knudsens. Da han havde gaaet en Snes Skridt, standsede han og vendte sig om tidsnok til at see dem dreje ind ad Porten.

Han gik ikke hjem men drev igjen ud ad Vejen til ***gaard. Saa ubetydelig denne Begivenhed end var, havde alle hans urolige Tanker, Phantasier og Bekymringer ved den ret faaet Vind i Sejlene og tumlede hans Sind om som et Skib, der ikke længer lystre Roret.

„Hvad har saa det hele at sige? Knudsens har haft et Selskab, til hvilket jeg ikke er bleven indbudet, hvilket er saa meget mere naturligt, som Præsten var en af Gjæsterne“ — dette Ror drejede han hid og did, men Stormen var for stærk. Han følte et Tryk for Brystet og i Halsen, som om han trængte til at græde ud; men ingen Taare vædede hans Kind, skjøndt de blændede hans Øjne.

Da han igjen stod paa Torvet vare alle Lysene slukkede; det maatte være meget sent. Han gik hjem, tændte sin Lampe og gjorde et vanvittigt Forsøg paa at fængsle sine Tanker ved Udviklingen om det højeste Gode hos Plato i Zellers „Philosophie der Griechen.“

Han tog Goethes Digte ned fra Reolen; den faldt op paa Digtet „An den Mond;“ der laa endnu den lille visne Vedbendkvist. — Ja, tænkte han, saadan er min Lykke: visnet førend den naaede til mig. — Venner har jeg jo rigtignok; men Henrik og Victor havde Ret, det er ikke nok. Og lukke sig ude fra Verden; hvori? — i sig selv? — hvor der ikke er andet end Tomhed og Savn.

Han klædte sig langsomt af og gik i Seng. Et Par Timer kastede han sig frem og tilbage uden at finde Søvn. Tilsidst befandt han sig i den precaire Situation som Præst at skulle vie Holm og Helene. Da Holm ved det tredie Spørgsmaal kom til at svare „nej“, vægrede han sig ved at vie dem. Der opstod en almindelig Forbittrelse; Knudsen raabte at Ritualet var ikke tidssvarende og vilde ud at sejle i Kirkeskibet; Holm trak en Pistol frem og truede med at skyde ham ned, hvis han ikke fuldbyrdede Vielsen, Helene besvimede, og under al denne Forvirring vaagnede han tung i Hovedet og mat.

XXVIII.

Da Max ved Frokosttid traadte ind i Knudsens Entrée, saa han til sin Fortvivlelse Holms Hat hænge

paa en af Knagerne; men der var ikke Tid til at vende om, desuden, — at overlade ham Valpladsen alene var der ingen Grund til.

Samtalen ved Frokostbordet drejede sig om de almindeligste og ligegyldigste Emner. Efter Bordet gik Knudsen og Mathilde ud; den sidste skulde møde Victor og følges med ham til ***gaard. Fruen satte sig med sit Sytøj i Havestuen, og Helene satte sig ved Claveret.

Hvorfor vilde De ikke hilse os i Aftes, Stauff, spurgte hun pludselig, mens hun sad bøjet over Clavaturet og uden at vende Øjnene fra sine Fingre, som udførte en halsbrækkende Concert-Passage.

Jeg ved ikke rigtig, svarede han lidt forvirret ved det uventede Spørgsmaal. Jeg opdagede først at det var Dem, da jeg næsten var kommen forbi Dem. Desuden vilde jeg ikke forstyrre Deres Samtale med Hr. Holm.

Ja, vi var virkelig komne godt i Passiar sammen, henkastede hun i en skjødesløs Tone.

Holm smilede veltilfreds og trommede med Fingrene paa sit Knæ.

Forresten, vedblev Max, troede jeg ikke, De havde kjendt mig.

Maaskee De heller ikke ønskede det, sagde Holm.

Hvorfor skulde jeg ikke det?

Aa, der er visse Situationer, i hvilke det ikke altid er behageligt.

Jeg forstaaer Dem ikke, svarede Max i en irriteret Tone og anstrengte sin Opfindelsesevne for at finde paa et hvast Svar, da Helene i det samme ~~blev~~ i en chopinsk Mazurka. Han betænkte sig Vinduet ved Siden af Claveret.

Lad os faae mere Vin af den Tønde, sagde han, da den var forbi.

Gjerne; men vil De ikke heller høre Sonaten af Beethoven?

Nej; netop Chopin; denne Blanding af Melancholi og elegant Flothed, denne fine Blaserethed virker saa forfriskende paa mig.

Er De da selv melancholsk eller blaseret?

Meget af det første og jeg troer ogsaa en Del af det andet.

Det er Skade, sagde hun, for jeg kan ellers ikke lide melancholske eller blaserede Mænd.

Ellers?

Ja, siden De er det, kommer jeg til at lægge mig derefter, svarede hun smilende.

Aa, det behøver De endda ikke, for jo bedre De lider mig, desto mindre melancholsk og blaseret bliver jeg.

De er meget galant idag, sagde hun rødmende; — De vil nok gjøre Deres Fejl fra i Aftes god igjen. — Forresten — jeg har tilgivet Dem, tilføjede hun, idet hun begyndte en ny Mazurka.

De havde ført denne Samtale næsten hviskende og hun havde bestandig ladet sine Fingre løbe frem og tilbage over Claviaturet og indøve vanskelige Passager og Figurer i det Stykke, hun vilde spille; men Holm havde dog opfattet nok til ikke at kunne holde det længer ud derinde; han gik ind i Havestuen og begyndte at conversere Fruen. Helene fortsatte sit Spil og smaasnakkede imidlertid af og til lidt med Max, mest om Musik; efter

Mazurkaen fulgte en Polonaise, derefter et Par Valse og tilsidst en Marche funèbre.

Fru Knudsen, som havde ondt af Holm, opfordrede hende til at gaae lidt ned i Haven og nyde det smukke Efteraarsvejr.

Gjerne, sagde Helene og rejste sig.

Max og Holm fulgte hende.

Men Max var nu en Gang kommen rigtig i Samtale med hende og forstod at holde den i Gang i en saadan Retning at det ikke lykkedes Holm trods et Par kejtede Forsøg at komme til at deltage i den. Han gik med slet skjult Ærgrelse ved Siden af dem og huggede med sin Stok et Par Georginer ned.

De er i slet Humeur, Holm, bemærkede Max, men De burde ikke lade det gaae ud over Frøken Knudsens Blomster.

Om Forladelse!

De maa virkelig tale i en mere sønderknust Tone, sagde Helene, hvis jeg skal tilgive Dem et saadant Mord.

Jeg er ingen Mester i den Kunst at forstille mig, svarede Doctoren, skjøndt jeg vistnok burde have lært det ved at omgaaes Dem.

Jeg maa paany bemærke, sagde Max, at det er endnu mindre passende, at De lader det gaae ud over Frøken Knudsen; henvend Dem heller til mig, saa De faae Svar som De raaber.

Max drejede Talen hen paa en Bog, som havde anbefalet Helene og spurgte, hvad hun om den.

Godt, svarede hun; den er helt igjennem interessant, men Slutningen behager mig ikke.

Ikke det, Duellen?

I en moderne Novelle, indvendte hun; den er altfor usandsynlig.

Aa, det ved jeg dog ikke, sagde Max; rigtignok er det heldigvis ikke længer almindeligt, —

Nej, Frøken Knudsen har Ret, afbrød Doktoren ham; der duelleres ikke længer; hvem har Mod til det af vor Tids Cavalerer?

De fleste, antager jeg, svarede Max; men der er mange, hvis Principer ikke tillader dem det.

De fleste? gjentog Doctoren; De vil da ikke bilde os ind, at f. Ex. De havde Mod til at modtage en Udfordring, hvis nogen var naiv nok til at sende Dem en.

Max saa forbavset paa ham. Han havde nok mærket, at det længe havde koft i Holm, men en saa kluntet anbragt Fornærmelse havde han dog ikke ventet.

De kan jo gjøre et Forsøg, svarede han i en dæmpet og rolig men truende Tone.

Aa, jeg har jo ikke noget saadant Udstaaende med Dem.

Da lader det dog til, at De gjerne vil yppe Kiv med mig; svarede Max; De skal finde mig meget villig, ~~at~~ mig i at vælge et mere passende Sted dertil, hvori vi begge er Gjæster.

skal tjene Dem deri ved at anbefale mig, sagde der det desuden til, at jeg er tredie Hjul

en Bevægelse, som om hun vilde vende

sig om og bede ham blive; men hun betænkte sig, da hun frygtede yderligere Sammenstød mellem de to Rivaler, og gik langsomt videre.

Det lader ikke til at Frøken Knudsen har i Sinde at holde paa Dem, sagde Max, og hvad mig angaaer —

Aa, hun er en gediegen Kokette og De en ufor-skammet Nar, busede Holm ud og gik.

Max indhentede ham med et Par lange Skridt og gav ham saa drøjt et Slag paa Skuldren, at Holm næsten sank i Knæ.

Er De hjemme i Formiddag, Hr. Doctor?

Hvad Fanden kommer det Dem ved?

Ikke fordi jeg har i Sinde at besøge Dem, sagde Max haanligt, men maaskee en Ven af mig kunde faae det i Sinde.

Dersom De speculerer i min formodede Frygtsomhed, svarede Doctoren, saa raader jeg Dem i al Fortrolighed til ikke at forsøge paa at spille en Farce med mig. Spil den heller med Deres Philine; det er ikke nær saa farligt, Hr. — Romantiker. —

Trods sin Harme kunde Max ikke lade være at lee over dette udsøgte Skjældsord; han drejede sig om paa Hælen og indhentede Helene; de gik ind i et Lysthus og tog Plads paa Bænken.

Hvad var det De talte om med Holm? spurgte hun uden at see op og tegnede med Parasolen i Gruset.

Aa, vi vexlede nogle af vore sædvanlige Compli-
menter.

Ikke de sædvanlige, sagde hun, i Hoved og saa stift paa ham. Holm

bittret, jeg kunde høre det paa hans Stemme og see det paa Udtrykket i hans Ansigt.

Hans Forbittrelse er jo temmelig ligegyldig, svarede Max; lad os underholde os med behageligere Emner.

Nej, nej, udbød hun; De vil slaae det hen, men jeg kan ikke udholde denne Frygt; hvis jeg skulde være Skyld i —

De er ikke Skyld i noget, afbrød Max hende hurtigt; hvad kan De gjøre for at to saa forskellige Naturen som han og jeg tørner sammen. Dersom De, som han sagde, var en Kokette, — —

Har han kaldet mig det? spurgte hun og saa paa Max med taarefyldte Øjne; og han har beskyldt Dem for Fejghed, mens jeg hørte derpaa; Stauff, De maa ikke duellere med ham; hvis De har nogen Godhed for mig, vil De ikke. De kan gjøre mig ulykkelig for Livstid; — hun skjulte Ansigtet i sine Hænder og brast i en voldsom Graad.

Max bøjede sig over hende; han lagde sin Haand let paa hendes ene og trak den sagte bort fra hendes Ansigt.

Græd ikke; jeg skal gjøre alt, hvad De vil, men græd blot ikke, jeg kan ikke udholde at see det.

Hun lod ham beholde sin Haand men vendte Hovedet bort og vedblev at græde.

De tager stærk Del i vor Skjæbne, hviskede Max; det er ikke almindelig Medfølelse; Helene, De frygter, fordi De elsker; — for Himlens Skyld, tal! sig blot et Ord; elsker De —

Holm, hviskede hun sagte.

Max slap hendes Haand og foer op, som om han havde seet en Slange tæt ved Bænken.

Frygt ikke, sagde han med en Stemme, der skjælvde lidt; den Mand, De elsker, har intet at frygte fra mig. Farvel.

Han vendte sig om og begyndte at gaae.

Stauff, Max! lød det bagved ham.

Han vendte sig; Helene havde rejst sig og kom hen imod ham.

De maa ikke forlade mig saadan; De maa ikke gaae bort fra vort Hus med Bitterhed i Sindet. Hør mig; tro ikke at jeg følelsesløs har leget med Deres Følelser. Jeg har været venlig imod Dem, fordi De var mig en kjær Ven, og fordi jeg vidste, det glædede Dem. Men jeg har altid haabet at De ikke — at Deres Følelse for mig — — —

Hun fik ikke talt ud. Max havde slynget sine Arme om hendes Liv og trykket hende heftig til sit Bryst, og det lille Skrig, der uvilkaarlig kom over hendes Læber, kvaltes af et langt brændende Kys.

Hvis De har koketteret med mig, har De nu bødet, hviskede han. Jeg har let ved at tilgive Dem, for jeg vilde ikke for alt i Verden have undværet et af Deres Smil. — Lev vel!

Han slap hende og ilede ud af Haven.

XXIX.

***gaard den 10de Oktober 187*.

Kjære Henrik og Gerda!

Der er forefaldet en frygtelig Begivenhed her i N., frygtelig i alt Fald for os, og det er min Pligt nu at meddele Eder den, en kjær Pligt, forsaavidt som det gjør godt at dele sin Sorg med sine Venner, og den er i Sandhed ligesaameget Eders som min. For strax at give Eder Resultatet: Max er død, falden i en Duel med Holm.

I Søndags Formiddag sad jeg i mit Værelse, fordybet i nogle Regnskaber, da Max traadte ind. „Jeg skal strax være hos Dig,“ sagde jeg uden at see op fra mine Bøger, „tænd Dig en Pibe og tag Plads.“ — Da jeg var færdig, vendte jeg mig om til ham; han laa paa Sophaen saa lang han var og dampede voldsomt; hans Øjne vare stift rettede paa Væggen og der var mig noget paafaldende i hans Ansigt, skjøndt det mest karakteristiske ved det var en fuldstændig Mangel paa Udtryk; der var ligesom noget forstenet over det.

Du kommer fra Knudsens bemærkede jeg. (Mathilde, som var hos os, havde fortalt mig, at han var kommen til Frokost).

Ja, jeg kommer fra Knudsens, sagde han uden at see sig om.

Fik Du nogen Musik?

Ja, der blev musiceret en Del.

Holm var der nok ogsaa.

Ja, Holm var der.

Jeg mærkede, at han ikke fandt Behag i dette Emne og spurgte, om han havde gjort noget Skridt for at faae nogle literaturhistoriske Afhandlinger trykte, som han havde talt om.

Hvad behager? spurgte han og saa for første Gang paa mig.

Jeg gjentog Spørgsmaalet.

Nej jeg har ikke, svarede han og rejste sig. Hvad skal ogsaa det Gods trykkes for?

Han gik nogen Tid frem og tilbage i Værelset fløjtende Schumanns Melodi til Lorelei; ved de to sidste Vers nynnede han Ordene; derpaa hængte han Piben op, knappede sin Frakke, vendte sig pludselig om og sagde:

Victor, vil Du være min Secondant?

Mod hvem? spurgte jeg yderlig forbavset, skjøndt jeg nok havde ventet et voldsomt Vindstød efter denne Dødstilhed.

Mod Holm naturligvis.

Naturligvis? — Deres Forhold havde rigtignok i længere Tid tenderet mod en Explosion; to Sværd rummes ikke godt i samme Skede. Iøvrig var den forhaandenværende Fornærmelse ikke af de betydeligste. Jeg forestillede ham at han ikke af en saadan Grund burde sætte sit Liv paa Spil, han, som havde saa meget at haabe af Livet.

Jeg har intet at haabe af Livet, sagde han i en kold og haard Tone. Helene elsker ikke mig men Holm.

Har hun sagt Dig det idag?

Ja.

Nu forstod jeg alting fuldkommen; jeg fo

endnu at gjøre Indvendinger men han erklærede mig bestemt, at ved at nægte at være hans Secondant vilde jeg kun opnaae at berøve ham den Trøst at have en Ven hos sig i sin Dødsstund.

Dermed var Sagen afgjort; jeg lod strax spænde for og kjørte med ham ind til N.

Doctoren var hjemme og blev slet ikke overrasket ved at see mig.

De kommer vel fra Stauff? spurgte han. Jeg ventede det. Jeg skal sende Henriksen til Dem i Aften, med ham kan De aftale det fornødne. Stedet er mig ligegyldigt. Men om Tiden vil jeg bemærke at jeg ønsker den udsat til imorgen Eftermiddag f. Ex. paa denne Tid, da jeg om Formiddagen har en vigtig Operation.

Jeg sagde, vi skulde naturligvis rette os derefter, og anbefalede mig.

Max var meget vel tilfreds med mit Budskab. Det var aabenbart, at han havde nærret Frygt for, at Holm skulde afslaae Duellen. Jeg forsøgte forgjæves at faae ham til at tage hjem med mig. Hvorledes han tilbragte Eftermiddagen og Aftenen, ved jeg ikke.

Omtrent Klokken fire om Mandagen kom jeg til Max; Tiden var sat til Klokken 5, Stedet ****vænge. Baade Max og jeg foretrak at gaae derud. Jeg satte derfor Pistol-kassen ned i Vognen og bød Hans være derude præcis trekvartter til fem. Paa Max' Skrivebord laae der to Breve: et til hans Søster og et til Dig. Han bad mig, hvis han faldt, at sende det sidste til Dig ledsaget af et, hvori jeg gav Eder en Beretning om det ~~h~~ sagde iøvrig ikke „hvis jeg falder“

men „naar alt er forbi“ og talte overhovedet mere som en, der skulde begive sig til sin Execution, end som en Duellant. Han viste mig ogsaa en Fortegnelse over hvorledes han ønskede sine faae Ejendele, navnlig sine Bøger, fordelte blandt os, for hvem de kunde have nogle Affectionsværdis. Hans Schiller og „Buch der Lieder“ skulde Helene have.

Da Klokken var halv fem rejste han sig og tog sin Frakke paa, idet han langsomt lod Blikket gaae rundt Værelset og fæste sig paa hver enkelt Gjenstand. Ved Vinduet standsede han nogle Secunder og stirrede over mod Knudsens; derpaa lukkede han hurtigt Døren op og gik ned ad Trappen. For ikke at passere lige forbi Knudsens Vinduer gik vi gennem Alléen paa den anden Side af Torvet og gennem Anlægget ud paa Chauséen. Da vi kom ud for Knudsens Hus saae vi begge paa en Gang over til det. Helene stod tæt ved Vinduet med Ryggen til det; han fulgte hende med Øjnene saalænge indtil Træerne skjulte Vinduet.

Paa det Sted, hvor Gangstien hen til Skoven gaae af fra Vejen, holdt min Vogn; jeg tog Kassen ud og bad Hans kjøre ind i Skoven ved Skovridergaarden og saa langt hen mod det aabne Sted i Vestkanten mod den unge Granplantage, som han kunde komme frem med Vognen. Der blæste en skarp Nordenvind, som fejedet visne Løv hen over Vejen. Max blev staaende nogen Tid efter at Vognen var kjørt og stirrede ud for sig med Taarer i Øjnene; det var paa dette Sted, han først Gang saa hende.

Vi gik hurtigt videre og ind gennem Skoven, hvor det fugtige gule Løv laa i et tæt Lag, farvet af Aftensolen:

Straaler. Max nynnede Stedet af Don Juan ved Com-mandantens Død:

Ah, già cade il sciagurato! etc.

Holm og Henriksen vare allerede paa Pladsen. Af-standen af tyve Skridt var hurtig afstukken og Pi-stolerne ladte. Doctorens Kugle peb lige forbi Max' venstre Øre. Jeg aandede atter frit. Max kunde som en dygtig Pistolskytte sagtens tilføje Holm et let Saar, og Affairen vilde være hæderlig endt. Han hævede Pi-stolen og tog et fast Sigte; Armen holdt sig ubevægelig som en Statues, og Pistolen hvilede i hans Haand, som om den var støbt sammen med den. Der kom pludselig et mørkt og haardt Udtryk i hans Ansigt; men det veg næsten øjeblikkelig for et mildt Smil; Brynene hævede sig, og idet Pistolen gik af, rystede hans Haand stærkt; Kuglen gik over Doctorens Hoved.

Nu intercederede Henriksen og jeg; men Max vilde ikke høre Tale derom: „det er ingen tysk Studenter-komedie, vi spiller.“ Da han ikke vilde, vilde Holm ikke heller; Pistolerne blev ladede paany, og Doctoren sigtede. Efter en pinlig Pause lød der et svagt Knald; Skuddet var blevet i Pistolen.

Max stampede utaalmodig i Jorden.

Lad ham faae min Pistol, og bed ham tage godt Sigte, saa behøver vi ikke at lade igjen. Det sidste var lidt for højt tilvenstre.

For tredie Gang hævede Doctoren langsomt Pistolen.

Jeg saa hen paa Max. Han havde lagt Armene paa Ryggen, for at Brystet kunde være frit. Han saa ikke paa Holm men ud mod Horizonten, hvor Solen gik ned; en lille

Bue af den røde Skive var endnu synlig, og de lyse Skyer, som glimrede i utallige Farvenuancer, lod en gennem en Aabning see den luegyldne Himmelgrund. Havde det været en Indianer, der stod for Skud, vilde han med Henrykkelse deri have seet Indgangen til det evige Jagtrevier, som han snart skulde betræde, men hans Ansigt kunde ikke have straalet mere end Max'; jeg vidste hvad det var for et mere jordisk Syn, der drog hans Tanker bort fra det Pistolløb, som stirrede imod ham; netop saadan havde Solnedgangen været paa hans sidste Fødselsdag; han sad igjen ved Helenes Side i Baaden og gled hen over den stille Bugt. Hans Tanker gennemfløj hans Livs Evighed i disse faae Secunder, hvis Efterfølgere skulde sende ham over i Dødens.

Skuddet faldt; umiddelbart derefter gik der som et elektrisk Stød over hans Ansigtstræk, han greb sig convulsivisk med den venstre Haand til Brystet, gjorde et halft Skridt tilbage og styrtede om paa Siden. I det næste Øjeblik var jeg hos ham og støttede hans Hoved; han smilede, trykkede min Haand heftigt og hviskede: farvel! Han vilde endnu sige noget, og jeg kunde mere see end høre, at hans Læber famlede efter Helenes Navn. „Skal jeg hilse hende?“ spurgte jeg og bøjede mig helt ned over ham. Han forsøgte at nikke, og hans Øjne straaledede; men i det samme skete der en Forvandling med dem, som naar en Indsøs blanke Spejl splintres og formørkes af en pludselig Kastevind, — Armene faldt slappe ned, og jeg holdt hans Lig i mine Arme, netop da Holm og Henriksen naaede hen til os.

Kuglen var gaaet gennem Hjertet. „Der er ingen Brug for Bandagerne,“ bemærkede Henriksen koldblodigt.

Han blev begravet i Formiddags. Den usædvanlige Anledning havde kaldet en Del i Kirke navnlig af Kvindeskjønnen. Pastor K— holdt en kort Tale over ham eller rettere i Anledning af ham; han vilde ikke lade Lejligheden gaae ubenyttet hen til at perse en jevnt rislende Taarestrom ud af de kjære Matroners og Jomfruers Øjne til Ihukommelse af Verdens Syndighed i Almindelighed og den unge afdødes i Særdeleshed, han „som havde bygget sit Hus paa Sand“ — og atter fremmane de broderede Lommetørklæders Forarbejder for salige Smil ved trøsterig Henvisning til dem selv, „der havde bygget deres Hus paa Klippen.“ — Vi fra ***gaard og Mathilde fulgte ham til Graven; i det hele lignede Begravelsen en Selvmorders.

Maaskee var han det. Maaskee havde Henriksen Ret i hvad han paa sin noget cyniske Maade udtrykkede saaledes, at han havde „Hr. Stauff lumsk mistænkt for at have snydt Statistiken, en Videnskab, som han var for idealistisk til at skatte.“ Eller var det et blot Tilfælde. som bragte hans Haand til at ryste, da den trykkede Pistolen af? Igaar Aftes tilbragte jeg nogle Timer med at blade i hans „Buch der Lieder“ og mindes alle de skønne Øjeblikke den havde bragt os sammen, hvor han havde læst det Digt højt, hvad han havde sagt om hint o. s. v. I det tredie Digt af Heimkehr havde han understreget den sidste Linie: „ich wollt', er schösse mich todt,“ og ved Siden af skrevet Datoen: den 8de Oktober 187*. Hans Død var et opfyldt Ønske og jeg kan mindre beklage den end den Sygdom, der medførte den. Men Savnet af ham er et af de faae, som vort Liv aldrig ganske vil kunne forvinde.

Paa Lørdag kommer Mathilde og jeg til Kjøbenhavn; her er det utaaleligt for Tiden.

Lev vel! Eders

Victor Bruun.

Henrik sad med Max' Brev i sin Haand, medens hans Kone læste dette Brev; da hun havde læst det ud, skjulte hun sit Hoved ved hans Bryst, og hulkede, som om hendes Hjerte skulde briste. Han bøjede sig over hende, selv med Taarer i Øjnene, og hviskede:

Græd kun ud Gerda — ved mit Bryst, for jeg forstaaer din Sorg. Jeg ved, at det var ham, der skulde have gjort Dig lykkelig, og han maa have den første Plads i dit Hjerte, fordi han har den anden i mit. Han skal være vort Hus' Genius og det useete Vidne til vor Lykke, som det var hans største Glæde at see grundfæstet, førend han selv gik bort.

3 2044 024 301 483

THE BORROWER WILL BE CHARGED
AN OVERDUE FEE IF THIS BOOK IS
NOT RETURNED TO THE LIBRARY ON
OR BEFORE THE LAST DATE STAMPED
BELOW. NON-RECEIPT OF OVERDUE
NOTICES DOES NOT EXEMPT THE
BORROWER FROM OVERDUE FEES.

Harvard College Widener Library
Cambridge, MA 02138 (617) 495-2413

